

Häckfågelfaunan i östra Smålands ytterskärgård 1990 - 2008

Länsstyrelsen
Kalmar län

Häckfågelfaunan i östra Smålands ytterskärsgård 1990 - 2008
Länsstyrelsens meddelandeserie 2008:13
ISSN: 0348-8748
ISRN: LSTY-H-M--2008/13--SE
Copyright: Länsstyrelsen Kalmar län och respektive fotograf
Karttillstånd: © Lantmäteriet medgivande Dnr. 106-2004/188
Författare: Thomas Johansson och Tommy Larsson
Grafisk form: Alexander Eriksson och Sonja Tyrebrant
Tryck: Rydheims Tryckeri AB
Omslagsbild: Äskeskär i Västervik Foto Anna Lindberg.

Innehåll

Sammanfattning	5
Summary	6
Häckande kustfåglar i östra Smålands ytterskärgrård – resultat från inventeringar 1984 samt åren 1990 – 2008.	7
Resultat	11
Diskussion	15
Kustfåglarnas utbredning och status i östra Småland	17
Referenser	41
Inventerade lokaler i östra Småland 1984 och 1990–2008	43
Bilaga 1. Data för inventerade lokaler	97

Örbådan, Furö, Skräntärna. Foto: Åke Nilsson

Inre Grässkär. Foto: Åke Nilsson

Vy över Örskär, Furö. Foto: Åke Nilsson

Sammanfattning

Antalet häckande fåglar som är knutna till våta miljöer och/eller har sin utbredning begränsad till skärgårdsmiljöer har inventerats i Oskarshamns och delar av Mönsterås och Västerviks skärgård under 1984 och 1990-2008. Det inventerade området är ett smalt bälte till största delen i den yttre skärgården längs en sträcka på 90 km. De arter och fågelgrupper som omfattas av inventeringen är knölsvan, grågås, kanadagås, vitkindad gås, simänder, dykänder, skäggdopping, svarthakedopping, storskarv, gråhäger, rörhöna, vadare, måsfåglar, alkor och skärpiplärka.

Häckande fåglar har registrerats från 73 öar eller arkipelager. Totalt har 44 arter noterats som häckande med ett medeltal på 7235 par per år. Undersökningar har skett under perioden 1990-2008. Det tycks inte finnas någon annan studie i skärgårdsmiljö i Sverige som inventerats årligen under så lång tid. För arter med signifikanta trender anges förändringen i procent per år.

Sex arter visar på en signifikant ökning under tidsperioden; grågås 2 %, gräsand 8 %, småskrake 6 %, skäggdopping 10 %, skräntärna 5 % och silvertärna 4 % per år.

En signifikant minskning i antalet par framkommer hos tretton arter; gravand 4 %, storskrake 4 %, strandskata 2 %, rödbena 2 %, drillsnäppa 4 %, roskarl 5 %, fiskmås 2 %, silltrut 6 %, gråtrut 4 %, havstrut 3 %, tordmule 3 %, tobisgrissla 4 % och skärpiplärka 3 % per år.

Simänderna visar som artgrupp inte på någon signifikant trend utan det rör det sig om mindre mellanårsvariationer. Fågelgruppen utgjorde endast 2,4 % av det totala antalet häckande par 2008.

Populationsutvecklingen för dykänderna liknar den hos simänderna och artgruppen representerar 21,3 % av det häckande beståndet. Vadarna är en av de artgrupper som minskat kraftigt, i genomsnitt 3,5 % per år. Vadarna utgjorde endast 2 % av det totala antalet häckande par 2008. Liksom vadarna har även vitfågel och alkor minskat i antalet par, vitfågel med 2,5 % och alkor med 1,7 % per år. Vitfågel utgjorde 44,4 % av det totala beståndet 2008 och alkornas andel var endast 0,3 %.

Sex arter visar en signifikant minskning av antalet häckningslokaler liknande den trend som gäller för antalet par; gravand, drillsnäppa, roskarl, silltrut, skräntärna och skärpiplärka. En signifikant ökning i

antalet häcklokaler visas av fem arter: knölsvan, gräsand, ejder fiskmås och silvertärna.

Flera arter visar på tydliga minskningar under den tid som studien pågått. För arter som roskarl, silltrut, tordmule, tobisgrissla och skärpiplärka ser framtiden dystert ut i östra Småland.

Det är mycket svårt att peka på direkta orsaker till beståndsförändringar, särskilt då de finns hos arter från olika ekologiska nischer. Inventeringsområdet ingår i ett kustsystem som varit föremål för mycket debatt under senare år. Larmrapporter om förändringar i bestånden av fiskar som gädda och abborre i Kalmarsund har resulterat i fiskeförbud inom vissa områden, bl.a. i Mönsterås kommun. Om då också vissa fågelarter uppvisar en signifikant minskning kan detta vara ytterligare ett tecken på att kustekosystemet håller på att förändras i Kalmarsund.

Hela kuststräckan längs Kalmar läns fastlandskust inventerades 2007. Häckande par registrerades då på ytterligare 63 öar. Totalt noterades 39 arter och 11 254 häckande par längs fastlandskusten 2007.

Utifrån inventeringen 2007 har öarnas ornitologiska värde beräknats som resulterat i en indelning i fyra grupper; Lågt fågelvärde, Fågelvärde, Stort fågelvärde samt Mycket Stort fågelvärde.

Summary

The breeding birds in the outer archipelago in east Småland – 19 years of monitoring.

The numbers of breeding birds were surveyed in the Baltic archipelago of Småland in south-eastern Sweden, during 1984 and 1990-2008. The surveyed area is a narrow belt in the outer archipelago. It is 90 km long and ranges from Mönsterås in the south to Västervik in the north. The species included in the survey are mute swan, geese, ducks, grebes, cormorant, grey heron, waders, gulls, terns, auks and the rock pipit.

The survey has been carried out between 15 April and 30 June. The objective has been to visit every breeding locality at least two times every season. Some areas, especially near Oskarshamn, have been visited more than two times. The census methods (BIN Fåglar, Statens Naturvårdsverk 1978 and a new version Kustfågelinventering 2007-12-18) are different for different groups of birds and can shortly be described:

Swan, geese, grebes, cormorant, Grey Heron, gulls, terns by counting the numbers of nests, brooding birds or half of the number of adult birds.

Ducks, and sometimes geese, by counting the number of pairs in suitable habitats.

Waders and Rock Pipit by counting the number of displaying males, warning birds and stationary pairs. The number of breeding pairs was summarised for the period 1990-2008. Possible population changes and changes in the number of breeding localities were analysed by linear regression.

Breeding birds have been recorded from 73 islands or groups of islands in the survey area. A total of 44 breeding species were recorded. On average, 7235 pairs have been recorded each year. The population trend trends from 1990-2008 were analysed. Six species showed a significant increase in the number of pairs. The increase are given in percent per year since 1990: greylag goose 2 %, mallard 8 %, red-breasted merganser 6 %, great crested grebe 10 %, caspian tern 5 % and artic tern 4 %. Thirteen species showed a significant decrease in the number of pairs. The decrease are given

in percent per year since 1990: shelduck 4 %, goosander 4 %, oystercatcher 2 %, redshank 2 %, common sandpiper 4 %, turnstone 5 %, common gull 2 %, lesser black-backed gull 7 %, herring gull 4 %, greater black-backed gull 3 %, razorbill 3 %, black guillemot 4 % and rock pipit 4 %. The number of breeding localities show a significant decrease for six species during the eighteen years period. These species are shelduck, common sandpiper, turnstone, lesser black-backed gull, caspian tern and rock pipit. Five species show a significant increase during the period; mute swan, mallard, eider, common gull and artic tern.

It is difficult to estimate the breeding birds in an archipelago. There are several mobile species e.g. black-headed gull and arctic tern who can move between different breeding localities different years. This means that some colonies may not be included in the data some years. Another difficulty is to distinguish a change from the normal fluctuations in population. Several trends in the present study, which turned out to be significant may as well be explained by the normal variation among the species. When the population estimation is close to the regression line and also shows strong changes, is it likely that the change differs from the natural variation.

Some species shows very clear and strong population decreases. For species like turnstone, lesser black-backed gull, razorbill, black guillemot and rock pipit, the future seems to be dark in eastern Småland.

It is difficult and speculative to point out the causes for the population changes, especially when the decline appears for species with different ecological niches. The survey area is an area where alarm reports about declines in population of different fish species. The population decrease of the bird species in this study may be an additional sign of this large-scale change.

The survey 2007 was extended to visit all islands in the outer archipelago in the mainland of Kalmar län. Breeding birds were recorded from totally 135 islands or groups of islands. A total of 39 breeding species and 11 254 breeding pairs were recorded.

Häckande kustfåglar i östra Smålands ytterskärgård – resultat från inventeringar 1984 samt åren 1990 – 2008.

Inledning

Östersjöns ekosystem, liksom ekosystemen i många hav, innanhav och insjöar, är i dag i ett stressat tillstånd. Östersjön med dess skärgårdar utsätts för övergödning, överfiskning, bekämpningsmedel, miljögifter, avfall, oljeutsläpp, hårt tryck från det rörliga friluftslivet och nu inte minst för förändringar i klimatet. Ett sätt att få ett mått på miljöpåverkan är att studera fågelpopulationernas storlek och utveckling.

Det har genomförts inventeringar av fåglar i skärgårdsområden längs den svenska ostkusten under flera år. Här kan bl.a. nämnas en omfattande inventering i Östergötlands skärgård 1981 och 1997 (Gezelius 1999), ett projekt i Stockholms skärgård under benämningen "Levande skärgård" (Andersson 1998, Ahlbom 1999), en kustfågelinventering i Gävleborgs län 1997-98 (Aspenberg & Axbrink 1998), en inventering av häckande ejder på Utklippan i Blekinge 1984-1999 (Larsson & Möllersten 1999), en kustfågelinventering i Uppsala län under 2002 och 2003 (Ryttman 2007), en inventering av kustlabbs i Södermanlands skärgård 1999 (Andersson 2000), en redovisning av förekomsten av storskarv i Sverige (Engström 2001), en undersökning av populationstrender och häckningsframgång hos silltrut på Stora och Lilla Karlsö (Lif med flera 2005), en studie av roskarlen på Eggegrund 1967-2007 (Aspenberg 2007), en inventering av häckande tärnor i Skåne 2006 (Waldemarsson 2007) samt en sammanställning av inventeringsresultat gällande silltruten i Skåne 2006 (Bengtsson 2007). Studierna redovisar bl.a. öknings av knölsvan, grågås, storskarv, småskrake och silvertärna samt minskningar för arter som svärta, större strandpipare, roskarl och silltrut.

Andra inventeringar gjorda i angränsande områden är bl.a. en kustfågelinventering i Västernorrlands län 1999 (Pettersson 1999), en inventering av fågelskär i Väneren 2000 (Landgren & Landgren 2001) samt en inventering av fågelskär i Mälaren 2007 (Pettersson 2007). Studier av fågellivet östra Smålands skärgård har publicerats av Regnell 1967, Rodebrand 1976, Lindell 1989, Birgersson 2004 och 2007 samt Larsson 1984, 1994, 1995, 2004, 2005 och 2007.

Ett större sammanhängande område i ytterskärgården i östra Småland inventerades 1984 samt 1990-2000 (Larsson 2001). Inventeringarna fortsatte och i denna rapport beskrivs utvecklingen av häckfågelfaunan i östra Smålands ytterskärgård 1984 och åren 1990-2008. Undersökningen berör arter som är knutna till våta miljöer och/eller har sin utbredning begränsad till skärgårdsmiljöer. Inventeringen omfattar följande arter och fågelgrupper: knölsvan, grågås, kanadagås, vitkindad gås, simänder, dykänder, skäggdopping, svarthakedopping, storskarv, gråhäger, rörhöna, vadare, måsfåglar (avser här kustlabbs, måsar, trutar och tärnor), alkor och skärpiplärka.

Syftet med undersökningen i östra Småland är att se vilka kustfåglar som häckar inom området och att följa deras populationsutveckling. Inventeringen ger också information om nyetableringar, men också om försvinnanden från häckningslokaler.

Utförande

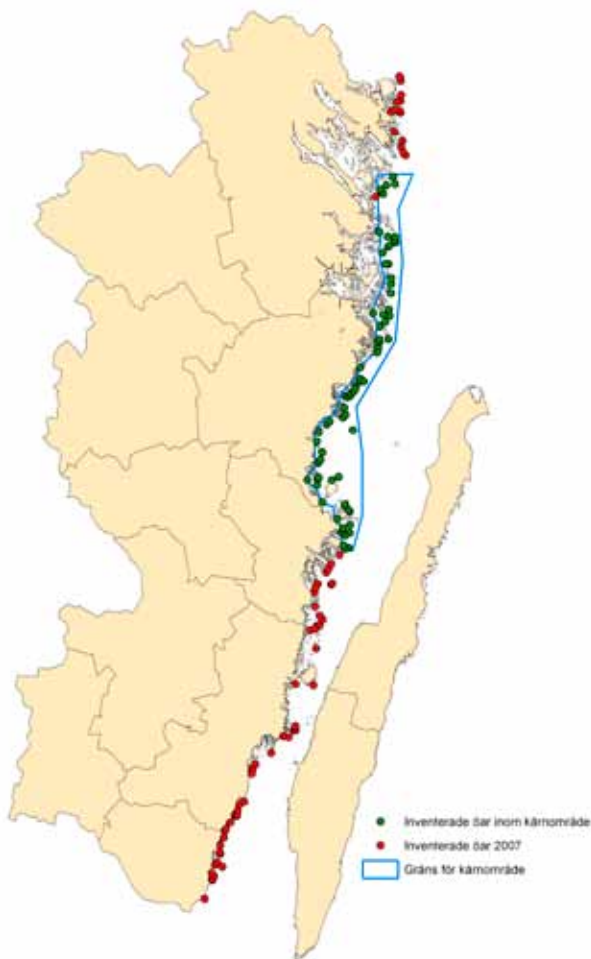
Undersökningsområdet

Inventeringen har i första hand fokuserat på skärgården från Svartingskärr i Mönsterås kommun i söder till Sladö Ask i Västerviks kommun i norr, figur 1. I rapporten kallas området för kärnområdet. Det omfattar en sträcka på cirka 90 km, utgörs till största delen av ett smalt bälte i ytterskärgården. Under senare år har lokaler utanför kärnområdet tillkommit (se nedan) och 2007 inventerades hela kuststräckan längs Kalmar läns fastlandskust.

Med begreppet ytterskärgård menas här skär som ligger i havsbandet utanför skogsbeväxta öar. Skären är till största delen kala med relativt sparsam markvegetation. I ytterskärgården finns även öar och skär som har mer vegetation, trädbestand, buskage och högre örtvegetation, exempelvis Svartingskärr, Gåsö samt Furö utanför Oskarshamn. Inventeringen omfattar även några lokaler som är belägna i mellan- och innerskärgården. Här rör det sig främst om häckningsplatser för arter som storskarv, gråhäger och skrattmå. Med mellanskärgård avses här vegetationsfattiga små skär och holmar i fjärdar och vikar omgärdade av skogsbeväxta öar. Innerskärgården består i inventeringen av skär som ligger i skydd av större skogsbeväxta öar samt i nära anslutning till fastlandet.

För att ett skär eller en ö-grupp ska ingå i inventeringen krävs att den innehåller minst 3 kustfågelarter varav minst 1 kolonihäckare. Samtliga öar och skär i kärnområdet spanas årligen över för att se om de uppfyller kriterierna och att om de därmed ska ingå i inventeringen. De områden som inte inventerades 1984, men tillkommit från och med 1990 är:

- Kungsholmen, Mönsterås kommun. Storskarv och gråhäger har etablerat kolonier efter 1984.
- Tjuvestenarna utanför Emåns utlopp, Oskarshamns kommun. Kolonier med vitfågel etablerades på skäret efter 1984.
- Mannevik utanför Vånevik, Oskarshamns kommun. Med tiden etablerades en stor koloni med skrattnås.
- Ovarshällen utanför Figeholm, Oskarshamns kommun. Arter som ejder, gråtrut och silvertärna påträffades efter 1984.

Figur 1. Figuren visar grovt gränsen för kärnområdet och de öar som inventerats 2007.

- Östrehorvehällar, Stora Gåsklubben, Lilla Gåsklubben och Gullklanten utanför Vinö i Misterhults skärgård. Här påträffades arter som ejder, gråtrut, havstrut och silvertärna under 1980-talet.

Efter 2000 har ytterligare några lokaler tillkommit där häckande kustfåglar påträffats. De områden som berörs är:

- Svartö, Mönsterås kommun. Några mindre vegetationsrika skär mellan Svartö och Gåsö har tillkommit efter 2003.
- Vällö, Mönsterås kommun. Några mindre vegetationsrika skär öster om Vällö tillkom efter 2005.
- Storö, Oskarshamns kommun. Två små kala skär tillkom 2003 och 2007.
- Figeholm, Oskarshamns kommun. Två mindre kala skär utanför Uthammar tillkom 2006 resp. 2007.
- Strupö, Misterhults skärgård. Två mindre kala skär tillkom 2004 och 2005.
- Äskeskär, Västerviks kommun. Två mindre kala skär tillkom 2005 resp. 2007.

Inom kärnområdet inventerades 54 lokaler/områden 1984 samt under perioden 1990-2000. Efter 2000 har ytterligare lokaler tillkommit, vilket innebär att det totalt fanns 73 lokaler/områden som inventerades inom kärnområdet 2008.

Utanför kärnområdet inventerades en del lokaler under 2006 och 2007 inventerades hela ytterskärgården längs Kalmar läns fastlandskust. Det rörde sig då om ytterligare 63 öar och skär utanför kärnområdet. En del av dessa lokaler i norra delen av Västerviks kommun inventerades också 1984.

Inventeringsperioder

Inom kärnområdet har samtliga lokaler besökts vid ett första tillfälle under perioden 15 april – 20 maj. Vid första besöket har en del lokaler inventerats från båt för att på så sätt registrera tidiga häckfåglar som grågås och ejder, men på många lokaler har det även gjorts landstigningar för att få en fullständigare bild av den häckande kustfågelfaunan. Ett andra besök har gjorts under perioden 25 maj – 30 juni och då har landstigningar gjorts på samtliga lokaler i syfte att räkna bon

och häckande par av samtliga kustfågelarter. Många lokaler och områden inom kärnområdet har besökts vid ytterligare ett tillfälle för att insamla information om eventuella sjuka och döende trutar.

Inventeringen 2007, som utvidgades till att omfatta hela kuststräckan i östra Småland, innebär att lokaler utanför kärnområdet besöktes vid ett tillfälle under juni månad.

Inventeringsmetodik

Inventeringen har utförts enligt Biologiska Inventeringsnormer för fåglar, BIN Fåglar (BIN F 1978) och den nu aktuella Kustfågelinventering version 2007-12-18, som är ute på remiss (Aspenberg & Kellner 2007). Metoderna är jämförbara med varandra. Eftersom kustfåglar uppträder på olika sätt under häckningen har olika metoder använts för olika arter, men i de flesta fall har parräkning kombinerats med boräkning.

- **Boräkning.** Gäller för häckningar av knölsvan, grågås, kanadagås, vitkindad gås, skäggdopping, svarthakedopping, storskarv, gråhäger, rörhöna, måsar, trutar, tärnor och alkor. Häckningar av måsar, trutar, tärnor och alkor har ibland kompletterats med räkning av vuxna fåglar på häckningslokalen då halva antalet av de vuxna fåglarna har bedömts som antalet häckande par.
- **Parräkning.** Simänder och dykänder har till största delen inventerats på så sätt att par under häckningstid i lämplig häckningsbiotop har bedömts som häckande par. I flera fall har dock inventeringen kompletterats med boräkning. Antalet häckande par av ejder, som ibland är en svårinventerad art, har baserats på antalet honor som befunnit sig vid skäret, om inte en fullständig bild fått genom boräkning. Här finns dock en felkälla att ta hänsyn till, nämligen att det kan uppehålla sig ruggningsflockar vid den aktuella häckningslokalen.
- **Revirhävdande fåglar.** Metoden har främst använts på vadare och skärpiplärka.

Ornitologiskt värde

I ett försök att klassificera varje inventerad ö/arkipelag utifrån dess ornitologiska värde har följande kriterier använts: Rödlistning, kolonistorlekar, antalet häckande individer hos vissa arter samt antalet arter som häckar på lokalen. Öarnas fågelvärde grundar sig på inventeringen 2007.

- **Rödlistade arters status**
Utifrån den aktuella listan över rödlistade arter i Sverige (Gärdenfors 2005) har följande poängsystem använts på de arter som påträffats: Missgynnad 1 p, sårbar 2 p, starkt hotad 3 p samt akut hotad 4 poäng.
- **Kolonistorlekar**
1 poäng har tilldelats kolonier om de har följande populationsstorlekar: Storskarv (mer än 300 par), gråhäger (mer än 25 par), skrattmåsar (mer än 50 par), fiskmåsar (mer än 25 par), gråtrut (mer än 50 par), havstrut (mer än 10 par) samt silvertärna (mer än 20 par).
- **Antal häckande par**
Tre arter, grågås, vigg och ejder, har tilldelats vardera 1 poäng om populationerna bestått av mer än 10 häckande par på den aktuella lokalen.
- **Antalet häckande arter**
Följande poängsatser har använts för att få ett mått på det ornitologiska värdet på öarna: 1 p (1-3 häckande arter), 2 p (4-8 arter), 3 p (9-14 arter) 4 p (15-20 arter) samt 5 poäng (flera än 20 arter)

Ovanstående kriterier har resulterat i en poängsumma som ligger till grund för öarnas ornitologiska värde. Lokalerna har klassificerats i fyra grupper: Lågt fågelvärde (1-3 p), Fågelvärde (4-6 p), Stort fågelvärde (7-12 p) samt Mycket Stort fågelvärde (mer än 12 poäng). Fågelvärdet står angivet vid respektive i lokal i avsnittet där öarna presenteras.

Felkällor

Det är självfallet omöjligt att kunna räkna varje häckande par och individer av de kustfågelarter som uppträder på varje enskild lokal i skärgården. Det kompliceras av att olika arter häckar vid olika tidpunkter på året. För att inventeringen skall bli så fullständig som möjligt är valet av tidpunkt viktig. Inventeringen i östra Smålands skärgård görs under en lång period, april-juni, med minst två besök för att eliminera risken för att tidiga häckfåglar som grågås och ejder och sena häckfåglar som svärta och vigg inte registreras. En risk med en alltför tidig inventering på säsongen är att man även räknar rastande individer, som dröjt sig kvar på lokalen under flyttning och under hela inventeringsperioden får man vara på sin vakt så att man inte räknar med individer i ruggningsflockar. Arter som ejder (se ovan) och små-

skrake uppträder ibland i flockar vid skären, vilket gör det svårt att skilja ut häckare från ruggningsflockar. Här har då en metod där fler än fem individer i en flock betraktats som en ruggningsflock. Det är välbekant att fåglar gömmer sig. När man närmar sig en ö eller ett skär försiktigt med båten lämnar en del fåglar häckningsskäret, flygande eller simmande, och lägger sig i vattnet på motsatt sida av skäret. Det är därför viktigt att köra runt lokalen innan landstigning görs för att inte missa dessa fåglar.

En del av de felkällor som uppkommer i samband med inventeringen tas upp under respektive art, men så mycket kan sägas att med den erfarenhet Tommy Larsson har fått med så många års inventeringar så är han väl försiktig, så för att i stället överskatta antalet par och individer på ett häckningsskär så kanske det ibland blir i underkant. Man bör beakta att en stor fördel med inventeringen för att undvika felkällor är att den utförs av en och samma person under samtliga år.

Inre och Yttre Grässkär. Foto: Åke Nilsson

Resultat

Under de 19 säsonger som inventeringen utförts finns uppgifter om häckande kustfåglar från 73 enskilda öar och grupper av öar inom kärnområdet. Totalt har 44 fågelarter noterats som häckande. I genomsnitt har 7235 par per år registrerats. När hela kuststräckan i Kalmar län inventerades 2007 noterades totalt 39 kustfågelarter och 11254 häckande par.

Fågelarter som visar en signifikant ökning

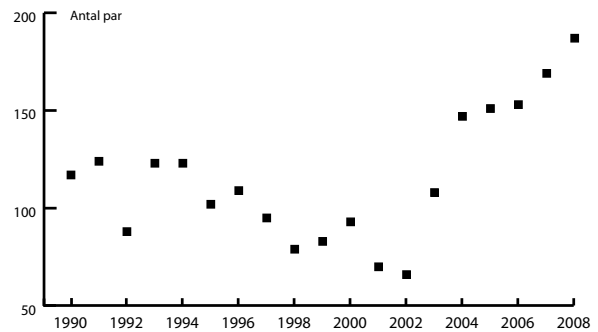
Av de 44 arterna visar sex arter en signifikant ökning. Fåglar som ökar är grågås, gräsand, småskrake, skäggdopping, skrântärna och silvertärna, tabell 1. Ingen av dessa arter visar en ökning av antalet häcklokaler. En signifikant ökning i antalet häcklokaler visas för knölsvan, gräsand, ejder, fiskmås och silvertärna, tabell 2. Ökningen är svag och framtiden får utvisa om ökningen var en tillfällighet eller inte.

Fågelarter som visar en signifikant minskning

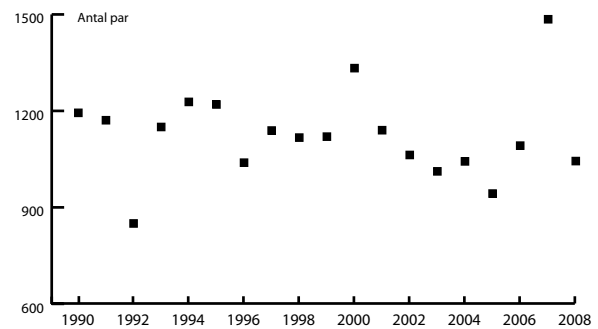
Av de 44 arterna visar 13 arter en signifikant minskning. Fåglar som minskar är gravand, storskrake, strandskata, rödbena, drillsnäppa, roskarl, fiskmås, silltrut, gråtrut, havstrut, tordmule, tobisgrissla och skärpiplärka, tabell 1. För gravand, drillsnäppa, roskarl, silltrut, skrântärna och skärpiplärka har minskningarna även slagit igenom i en minskning av antalet häckningslokaler, tabell 2.

Trender inom olika fågelgrupper

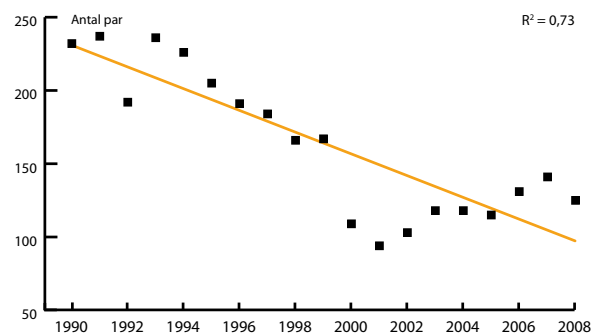
För att se hur det ser ut totalt inom olika fågelgrupper har antalet par summerats för simänder, dykänder, alkor, vitfågel och vadare. Ingen trend finns bland dykänder eller simänder. Däremot är det statistiskt signifikanta minskningar för vadare som minskar med 3 % per år, för vitfågel och alkor är minskningen 2 % per år, figur 2-6. Simänderna svarar för 2 % av det totala antalet häckande par som noterades inom kärnområdet 2008. De senaste åren har simänderna ökat men trenden är hittills inte signifikant. Dykändernas andel var hela 21 %. Inventeringen i Östergötland visar att sim- och dykänder svarade för endast 5 % av den totala häckande populationen (Gezelius 1999). Fågelgruppen svarar för 21 % av det häckande beståndet inom kärnområdet 2008. Vigg och ejder är de arter som uppträder med störst antal par. Artgruppen vadare har minskat med i genomsnitt 4 % per år, vilket stämmer väl överens med undersökningar i andra regioner (se vidare under respektive art). Vadarna utgör 2 % av totala antalet häckande par inom området 2008. I Östergötland

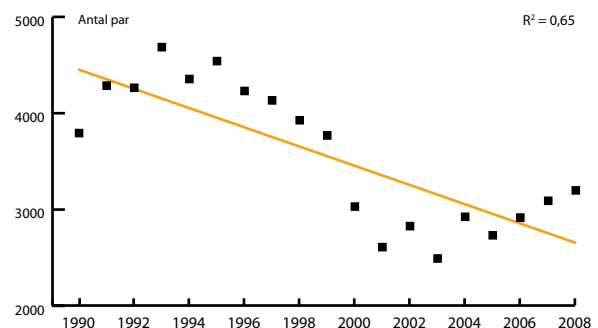
Figur 2. Utvecklingstrend för simänder.

Figur 3. Utvecklingstrend för dykänder.

Figur 4. Utvecklingstrend för vadare.

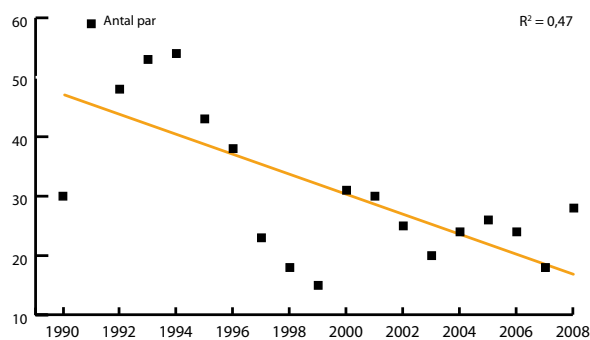

Figur 5. Utvecklingstrend för vitfågel.

utgjorde vadarna 4 % av artgrupperna i en skärgårdsinventering 1997 (Gezelius 1999). Vitfågel visar också en minskande trend, med i genomsnitt med 2 % per år. Gruppens andel av det totala antalet häckande par 2007 var 44 %, och flest par utgjordes av silvertärna, 27 %, följt av gråtrut 25 % och skrattmå 21 %. I Östergötland utgjorde vitfågelgruppen hela 72 % av det totala antalet häckande fåglar 1997 (Gezelius 1999), vilket är betydligt fler än i östra Småland 2007. Även alkor är en artgrupp som minskar. De minskar med i genomsnitt 2 % per år, och det är både tordmule och tobisgrissla som minskar. Artgruppen är väldigt liten i kärnområdet och andelen av det totala häckande beståndet 2007 var endast 0,3 %.

Onormal fågeldöd

Under flera år, främst under 2000-talet, har ”onormal fågeldöd” rapporterats från olika platser i Sverige, bl.a. från Blekinges skärgård. I östra Småland har ”onormal fågeldöd” påträffats i liten omfattning. Döda fåglar och

Figur 6. Utvecklingstrend för Alkor..

fåglar som uppvisar symptom har varierat mellan 0–10 individer per år. Framför allt har det varit gråtrut och havstrut som drabbats, men i något enstaka fall har även enstaka skrattmåsar och fiskmåsar påträffats döda eller döende.

Skrantärnor. Vy från Furö. Foto: Åke Nilsson

Tabell 1. Tabellen visar antalet par inom kärnområdet 1984, 1990, 2007 och 2008 samt för hela ytterskärgråden längs Kalmar läns fastland 2007. Andelen par i kärnområdet beskriver hur stor del av ytterskärgrådens population av respektive art som fanns inom kärnområdet 2007. För arter som visar en statistisk säkerställd förändring redovisas den genomsnittliga årliga förändringen samt signifikansnivån. En stjärna (*) visar att förändringen är säkerställd med 95 %, två stjärnor (**) till 99 % och tre stjärnor (***) till 99,9 % säkerhet. För arterna bergand, rörhöna och knipa saknas uppgifter då det inte noterades som häckande aktuella år.

Art	Antal par i kärnområdet				Antal par i ytterskärgråden totalt	Andel par i kärnområdet (%)	Årlig förändring	
	1984	1990	2007	2008			2007	1990-2008
Knölsvan	29	44	71	60	107	66%		
Grågås	87	130	166	134	292	57%	2%	*
Kanadagås	3	2	6	11	22	27%		
Vitkindad gås				1	2			
Gravand	28	30	8	12	21	38%	-4%	***
Blåsand		2		1				
Snatтерand			4	4	4	100%		
Kricka			2	2	2	100%		
Gräsand	78	74	143	147	233	61%	8%	**
Stjärtand		2						
Skedand	8	9	12	21	16	75%		
Vigg	296	253	273	190	399	68%		
Bergand				1				
Ejder	723	815	1014	698	1611	63%		
Svärta	72	58	74	47	92	80%		
Knipa								
Småskrake	41	56	119	103	173	69%	6%	***
Storskrake	4	12	5	5	5	100%	-4%	***
Skäggdopping	8	11	24	28	26	92%	10%	*
Svarthakedopping			1		1	100%		
Storskarv	155	818	1590	1515	2175	73%		
Gråhäger	236	257	170	180	218	78%		
Rörhöna								
Strandskata	83	93	70	62	123	57%	-2%	***
Större strandpipare	12	19	25	25	41	61%		
Tofsvipa	2	5	4	2	6	67%		
Storspov	1	2	1	1	2	50%		
Rödbena	34	28	26	24	43	60%	-2%	**
Drillsnäppa	6	22	4	3	5	80%	-4%	***
Roskarl	44	63	11	8	12	92%	-5%	***
Kustlabb	3	3	3	3	4	75%		
Skrattmås	258	541	651	774	1333	49%		
Fiskmås	973	698	580	561	867	67%	-2%	**
Silltrut	24	29	5	1	21	24%	-6%	***
Gråtrut	1096	1703	783	665	1747	45%	-4%	***
Havstrut	151	235	134	152	253	53%	-3%	***
Smätärna	5	1	1	1	4	25%		
Skräntärna	47	8	84	91	89	94%	5%	***
Silvertärna	426	544	832	933	1174	71%	4%	*
Fisktärna	13	14	18	17	61	30%		
Kentsk tärna		18		1	13			
Tordmule	27	26	18	26	18	100%	-3%	**
Tobisgrissla	21	4		2	1		-4%	*
Skärpiplärka	49	55	28	23	38	74%	-3%	***

Tabell 2. Tabellen visar antalet häcklokaler inom kärnområdet 1984, 1990, 2007 och 2008 samt för hela ytterskärgråden längs Kalmar läns fastland 2007. Andelen häcklokaler i kärnområdet beskriver hur stor del av ytterskärgrådens häcklokaler av respektive art som fanns inom kärnområdet 2007. För arter som visar en statistisk säkerställd förändring redovisas den genomsnittliga årliga förändringen samt signifikansnivån. En stjärna (*) visar att förändringen är säkerställd med 95 %, två stjärnor (**) till 99 % och tre stjärnor (***) till 99,9 % säkerhet.

Art	Antal häcklokaler i kärnområdet				Antal häcklokaler i ytterskärgråden totalt	Andel häcklokaler i kärnområdet (%)	Årlig förändring	
	1984	1990	2007	2008	2007	2007	1990-2008	
Knölsvan	19	30	50	45	80	63%	2%	**
Grågås	28	35	37	32	57	65%		
Kanadagås	3	2	6	7	16	38%		
Vitkindad gås				1	1			
Gravand	19	20	7	9	14	50%	-3%	***
Bläsand		1		1				
Snatterand			3	4	3	100%		
Kricka			2	2	2	100%		
Gräsand	23	24	48	41	79	61%	7%	***
Stjärtand		2						
Skedand	7	7	5	14	8	63%		
Vigg	37	42	43	37	68	63%		
Bergand				1				
Ejder	52	53	70	71	129	54%	2%	**
Svärta	23	23	25	20	34	74%		
Knipa								
Småskrake	24	32	44	42	75	59%		
Storskrake	3	8	3	4	3	100%		
Skäggdopping	6	8	9	9	11	82%		
Svarthakedopping			1		1	100%		
Storskarv	1	1	3	2	7	43%		
Gråhäger	1	1	2	2	3	67%		
Rörhöna								
Strandskata	36	42	50	45	99	51%		
Större strandpipare	10	13	16	20	29	55%		
Tofsvipa	1	5	4	2	6	67%		
Storspov	1	2	1	1	2	50%		
Rödbena	20	19	23	21	38	61%		
Drillsnäppa	6	16	4	3	5	80%	-4%	***
Roskarl	20	34	7	7	8	88%	-5%	***
Kustlabb	3	3	3	3	4	75%		
Skrattmåås	9	14	22	20	39	56%		
Fiskmåås	37	33	47	43	78	60%	2%	*
Silltrut	5	8	3	1	12	25%	-5%	**
Gråtrut	42	43	41	43	80	51%		
Havstrut	34	46	43	47	81	53%		
Småtärna	4	1	1	1	4	25%		
Skråntärna	5	7	5	7	10	50%	-3%	**
Silvertärna	33	33	49	51	84	58%	2%	*
Fisktärna	3	3	4	4	10	40%		
Kentsk tärna		1		1	2			
Tordmule	3	5	4	2	4	100%		
Tobisgrissla	8	4		2	1			
Skärpiplärka	27	34	22	21	32	69%	-2%	*

Diskussion

Studien av kustfåglarnas utbredning och status i östra Småland har hittills pågått under 19 säsonger, vilket är en relativt lång period i inventeringssammanhang. Det tycks inte finnas någon annan årlig inventering av skärgårdsfåglar i Sverige som sträcker sig över en så lång och sammanhängande period. Studien visar även behovet av årliga studier för att lättare kunna utvärdera eventuella förändringar och för att vi ska förstå arternas naturliga fluktuationer.

En förändring på 2-7 % låter kanske inte så mycket men sett över en följd av år så blir förändringen stor. Med en årlig minskning på 2 % minskar populationen med 1/3-del under en 18 års period. För en årlig minskning på 7 % återstår endast 27 % av paren efter 18 år. Av de 44 arterna som omfattas av undersökningen visar 1/3-del av arterna en årlig minskning mellan 2 och 7 %. De har alltså minskat mellan 30 och 70 %. Totalt visar 14 % av arterna en ökning. För skräntärnan är det endast en lokal som står för ökningen. En tidigare utvärdering över trender i samma område gjordes för perioden 1990-2000 (Larsson 2001). Den jämförs i tabell 3 med trenderna för perioden 1990-2008. Jämförelsen visar att antalet arter med vikande trend har ökat från 11 till 13 stycken samt att de som ökande trend ökat från 4 till 6 stycken.

Det är svårt att få helt säker kunskap och heltäckande bild av det häckande fågelbeståndet i skärgårdsområden. Det finns flera faktorer som försvårar. Bland kustfågelnas finns flera mycket rörliga arter som förflyttar sig mellan olika häckningsöar olika år och etablerar nya kolonier. Ena året häckar kanske endast ett fåtal par, men året därpå har skäret fyllts på med kanske ytterligare 30 par. Efter några år är kolonin helt borta och i stället finns en ny koloni på ett annat skär, som saknat fåglar, i grannskapet. Exempel på rörliga arter är skratmås och silvertärna, vilka också attraherar andra arter som vadare m.fl. Vissa kolonier kan på så sätt hamna utanför inventeringsområdet och således inte komma med i statistiken vissa år. Kärnområdet som omfattas av den 19-åriga inventeringen täcker majoriteten av östra Smålands ytterskärgård. Detta visas inte minst då en stor andel av paren för många arter finns inom kärnområdet, tabell 2.

Flera av de förändringar som i redovisningen fallit ut som signifikanta kan mycket väl röra sig inom arternas naturliga variation. Däremot, om beståndsskattningarna ligger nära trendlinjen och dessutom visar kraftiga förändringar är det mer sannolikt att det rör sig om en

Tabell 3. Jämförelse mellan arter som visade en säkerställd förändring för perioderna 1990-2001 och 1990-2008. Horisontell pil indikerar att säkerställd trend saknas under perioden medan uppåtpil visar ökning och nedåtpil minskningar.

Art	2001	2008
Grågås	➡	↗
Gravand	↘	↘
Gräsand	➡	↗
Svärta	↘	➡
Småskrake	↗	↗
Storskrake	➡	↘
Skäggdopping	↘	↗
Storskarv	↗	➡
Strandskata	↘	↘
Rödbena	➡	↘
Drillsnäppa	➡	↘
Roskarl	↘	↘
Fiskmås	↘	↘
Silltrut	↘	↘
Gråtrut	➡	↘
Havstrut	↗	↘
Skräntärna	↗	↗
Silvertärna	↘	↗
Tordmule	↘	↘
Tobisgrissla	↘	↘
Skärpiplärka	↘	↘

förändring skiljd från den naturliga variationen. Flera arter som visat minskningar under 90-talet har ökat igen under 2000-talet. Silvertärnan är ett sådant exempel och vi får hoppas att de senaste årens ökning hos fiskmås och strandskata fortsätter.

Flera arter har visat på kraftiga minskningar under den tid som studien pågått. För arter som roskarl, silltrut, tordmule, tobisgrissla och skärpiplärka ser framtiden dystert ut i östra Småland.

Det finns flera faktorer som kan ligga bakom negativa populationsförändringar, bl.a. konkurrens mellan arter t.ex. gråtrut-silltrut, predation t.ex. mink, miljögifter samt störningar, bl.a. från det rörliga friluftslivet. I flera län och framför allt i Blekinge har det under senare år förekommit något som kallats för "onormal fågeldöd". Det har framför allt drabbat

kolonihäckare och gråtrut i synnerhet. Fåglarna uppvisar förlamning och så småningom så dör de. Orsaken är inte klarlagd. Även om gråtruten minskar i östra Småland beror det inte på ”onormal fågeldöd”. Endast några få individer som ansetts varit sjuka eller dött av ”onormal fågeldöd” har påträffats under senare år. Syftet med inventeringen är att få ett mått på eventuella förändringar i fågelpopulationen. Det är däremot svårt och spekulativt att peka på direkta orsaker till beståndsförändringarna, särskilt som minskningar har skett hos arter med helt olikartad ekologi. Inventeringsområdet ingår i ett kustekosystem som varit föremål för mycket debatt under senare år. Larmrapporter om förändringar i bestånden av fiskar som gädda och abborre i Kalmarsund har följts av fiskeförbud inom vissa områden, bl.a. i Mönsterås kommun. Om då också

vissa fågelarter uppvisar en signifikant minskning kan detta vara ytterligare ett tecken på en förändring av ekosystemet. För att säkert slå fast orsaken till minskningar krävs forskning för att få klarhet på bakomliggande orsaker. Kommentarer och diagram för enskilda arterna redovisas i avsnittet Kustfåglarnas utbredning och status i östra Småland.

Tack

Ett tack till Thomas Håkansson och Åke Nilsson för tidvis hjälp med fältarbetet och ett särskilt tack riktas till min dotter Jenny för hjälp vid landstigningar och vid ringmärkning av boungar. Åke tackas särskilt för att vi får publicera hans bilder. Magnus Larsson för givande diskussioner i samband med utvärdering och analysering av resultat.

Svärthona vid Furö. Foto: Åke Nilsson

Kustfåglarnas utbredning och status i östra Småland

Här presenteras de arter som häckar eller har häckat inom det inventerade området i östra Småland 1984 samt 1990-2008. Redovisningen berör främst ytterskärgården, men inom vissa områden även mellan- och innerskärgården i Torsås, Kalmars, Mönsterås, Oskarshamns samt Västerviks kommuner. Arterna presenteras i systematisk ordning med text om utbredning och status inom hela ytterskärgården på fastlandssidan av Kalmar län 2007.

Redovisningen av populationsutvecklingen för de kustbunda fågelarterna baseras på inventeringar som genomförts inom kärnområdet åren 1990 – 2008. Utvecklingen för de flesta arterna beskrivs med diagram som visar antalet par. Dessutom finns, för en del arter, ett diagram som även redovisar antalet häcklokaler inom kärnområdet. För rödlistade arter anges hotkategorin (Gärdenfors 2005) i anslutning till artnamnet.

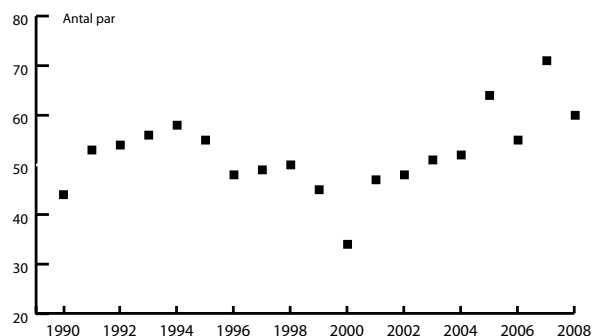
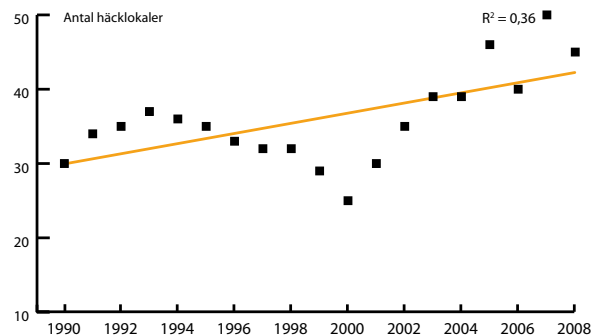
Knölsvan *Cygnus olor*

Arten förekommer som häckfågel inom hela området i såväl ytterskärgården som i mellan- och innerskärgården. Oftast uppträder knölsvanen i enstaka par, men undantag utgör större öar som exempelvis Furö utanför Oskarshamn där mer än ett par kan häcka på samma lokal. Det är inte helt ovanligt att svanar häckar i yttersta i havsbandet och då oftast tillsammans med arter som fiskmåsa, gråtrut och silvertärna.

Inventeringen av hela ytterskärgård 2007 resulterade i 107 par.

Utveckling: Knölsvanen har ökat i antal par inom kärnområdet. Inventeringen 1984 resulterade i 27 par, och under de senaste 10 åren har antalet häckande par varierat mellan 34 och 71. Efter en nedgång under senare delen av 90-talet har arten åter ökat i antal, och då med 2005 och 2007 som toppår. Ökningen av antalet par är inte så stor att den är statistiskt säkerställd. Däremot har antalet lokaler där knölsvanen häckar blivit signifikant flera, $p < 0,05$.

Konkurrens från sångsvan i inlandet har angivits som en möjlig orsak till ökning av kusthäckande knölsvan (Svensson m.fl. 1999). Beståndsökningar har även noterats längs Upplandskusten (Ryttman 2007) och Norrlandskusten (Pettersson 1999).

Knölsvan. Foto: Åke Nilsson

Grågås *Anser anser*

Grågåsen förekommer med relativt stora och spridda populationer i mellan- och innerskärgården, inte minst i den södra moränskärgården. Det är en av skärgårdens verkliga karaktärsarter som återfinns inom hela området på öar och skär med buskar och högre örtvegetation. På vissa lokaler, t ex Stackaskär och Korsör i Torsås kommun samt Furö och Stora Rönnen i Oskarshamns kommun är det inte ovanligt att det häckar 10-tal par eller flera. Ytterskärgården längs hela kusten hyste 292 par 2007.

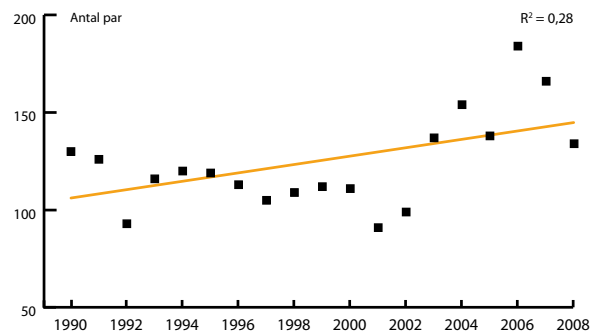
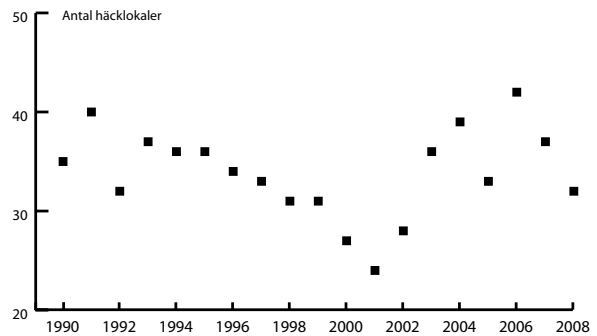
Utveckling: Grågåsen tillhör en av de kustfågelarter som ökat i antal – 1984 noterades 87 par inom kärnområdet, 2008 hade antalet ökat till 134. Efter att ha haft en relativt stabil population under flera år på 90-talet har den största ökningen skett under 2000-talet. I genomsnitt har arten ökat med 2 % per år under perioden, $p < 0,05$. Grågåsen kan vara svårinventerad, särskilt om lokalerna är stora och rika på vegetation. En alltför tidig inventering kan göra det svårt att skilja ut häckande individer från rastande individer och populationen kan då underskattas. Det första besöket görs oftast i senare delen av april och början av maj vilket minimerar den risken.

Ett skärgårdsområde i norra delen av Oskarshamns kommun och södra delen av Västerviks kommun hyste endast ett par i början av 1960-talet, men ökade till 31 par 1984 (Lindell 1984). Arten har expanderat starkt i Sverige sedan 1960-talet (Svensson m.fl. 1999), bl.a. längs Östergötlands kust (Gezelius 1999) och Upplandskusten (Ryttman 2007). Ökningen bekräftas också av de varje höst återkommande gåsinventeringarna i Sverige (Nilsson 2006).

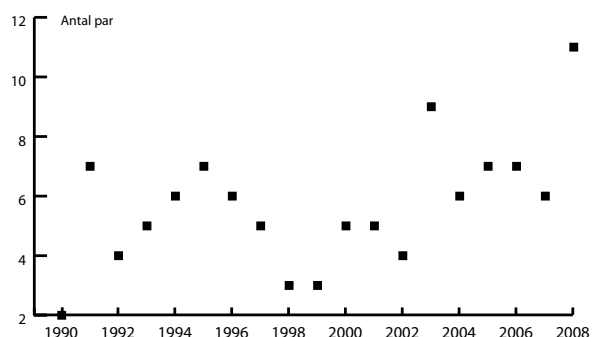
Kanadagås *Branta canadensis*

Kanadagåsen föredrar vegetationsrika öar omgivna av grunda vatten och hör därför inte till de vanliga häckfågellarna i ytterskärgården. Arten är mer allmän i moränskärgården och då främst i innerskärgårdens fjärdar och i större vikar med vegetationsrika öar och holmar. Inventeringen av hela kuststräckan 2007 resulterade i 22 par och majoriteten av dessa häckade i den södra länsdelen.

Utveckling: Kanadagåsen häckar med få par inom kärnområdet och uppvisar stor mellanårsvariation utan att det framkommer någon trend, som mest har 11 par häckat. Kanadagåsen har ökat starkt längs Upplandskusten (Ryttman 2007) och också under flera år i Mälaren

Grågås. Foto: Anders Johansson

(Pettersson 2007). Däremot är arten inte så vanlig i Östergötlands skärgård eftersom den här, liksom i östra Småland, föredrar vegetationsrika områden mer än urbergsskärgården (Gezelius 1999).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Det är först under senare år som arten etablerat sig i östra Smålands yttre kustområden, om än sällsynt och sporadiskt. Första häckningen ägde rum 2001 då 1 par noterades på Svartingsskär, norr om Mönsterås. Inom kärnområdet har den häckat på Sladö Ask, Västerviks kommun Svartingsskär, Tjutagrunden, Stora Millgrund och på Mannegrund i Mönsterås kommun. När hela kuststräckan i östra Småland inventerades 2007 noterades endast 2 par och båda häckade på Ryggås i norra delen av Kalmar kommun.

Hittills har endast 2 par påträffats häckande i den norra urbergsskärgården, vilket visar att arten till största delen föredrar moränkskärgården med skär omgivna av grunda vatten där det finns rikligt med gräs- och örtvegetation samt mindre buskage.

Utveckling: Arten är ingen årlig häckfågel och då den häckar uppträder den bara med något enstaka par. Artens status är densamma längs hela Östersjökusten med undantag för kraftiga ökning på Öland och Gotland (Svensson m.fl. 1999).

Gravand *Tadorna tadorna*

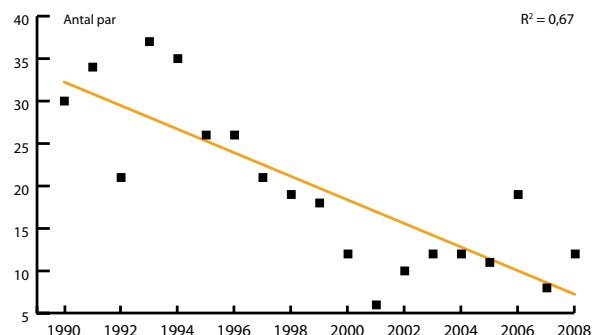
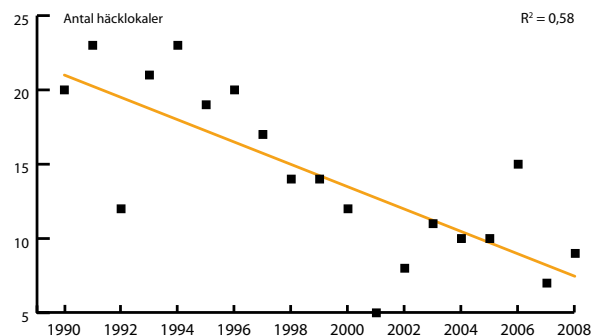
Gravand påträffas både i ytterskärgården och på vegetationsrika skär i mer skyddade vikar längre in i skärgården. De flesta paren häckar i moränkskärgården på vegetationsrika och steniga skär omgivna av grunda vatten. Arten uppträder sporadiskt inom hela området, men har blivit betydligt ovanligare i urbergsskärgården under senare år.

Längs hela ytterskärgården fanns en population med endast 21 par vid inventeringen 2007 och de flesta påträffades i den södra länsdelen.

Utveckling: Inom kärnområdet har arten minskat betydligt sedan början av 90-talet, från 37 par 1993 till 12 par 2008. Under flera års tid har antalet par varierat mellan 10-12. Gravanden uppvisar en kraftig minskning och har minskat i genomsnitt med 4 % per år sedan 1990, $p < 0,001$. Samma trend framkommer för antalet häcklokaler inom kärnområdet. Under början av 90-talet häckade gravand på ett 20-tal lokaler men numera är det färre än 10 lokaler vissa år, $p < 0,01$.

VITKINDAD GÅS

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	-	-
1990	-	-
1991	-	-
1992	-	-
1993	-	-
1994	-	-
1995	-	-
1996	-	-
1997	-	-
1998	-	-
1999	-	-
2000	-	-
2001	1	1
2002	-	-
2003	1	1
2004	1	1
2005	-	-
2006	2	2
2007	-	-
2008	1	1

Bläsand *Anas penelope*

Förekommer mycket sällsynt som häckfågel längs kusten, och de få häckningar som noterats har varit på skär med riklig gräsvegetation omgivna av grunda vatten som på Furö utanför Oskarshamn och Svartings-skär i Mönsterås kommun. På dessa lokaler har samtliga häckningar ägt rum.

Utveckling: Bläsanden häckar oregelbundet i området med något enstaka par. Sammanlagt har den häckat vid fem tillfällen.

I södra och mellersta Sverige är bläsanden en fåtalig häckfågel och antalet häckande par varierar kraftigt från år till år. Dessutom föredrar den långgrunda stränder med rik undervattensvegetation som direkt övergår i mader och strandängar. Denna miljö är ovanlig i ytterskärgården (Svensson m.fl. 1999).

Snatteband *Anas strepera*

Eftersom de snattebander som häckar längs kusten i första hand föredrar grunda havsvikar med öar rikliga på vegetation häckar den endast sällsynt och sporadiskt vissa år. Totalt har snattebanden noterats under sex häckningssäsonger och samtliga häckningar har varit inom kärnområdet, bland annat på Svartings-skär i Mönsterås kommun, på Furö utanför Oskarshamn samt på Sladö Ask i Västerviks kommun. Högsta antalet påträffades 2008, med 4 par.

Utveckling: Arten häckar oregelbundet med något enstaka par i området. Noterbart är att de flesta paren har påträffats efter 2000. En ökning av populationen har noterats längs Upplandskusten (Ryttman 2007) och i landet som helhet (Svensson m.fl. 1999).

Kricka *Anas crecca*

Liksom andra simänder finns kricka främst i områden med vegetationsrika, låglänta skär omgivna av grunda vatten. Kricka är därför en ovanlig häckfågel i den yttre skärgårdsmiljön och före 2001 noterades ingen häckning. Därefter har häckningar påträffats varje år med undantag för 2004. I de flesta fall har det rört sig om enstaka par, men inventeringen 2006 resulterade i 5 par. Inga par iaktogs utanför kärnområdet 2007.

Utveckling: Arten häckar oregelbundet med något enstaka par i området. Samtliga häckningar har skett under 2000-talet.

BLÄSAND

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	-	-
1990	2	1
1991	-	-
1992	1	1
1993	-	-
1994	2	1
1995	-	-
1996	-	-
1997	-	-
1998	-	-
1999	-	-
2000	-	-
2001	1	1
2002	-	-
2003	1	1
2004	-	-
2005	-	-
2006	-	-
2007	-	-
2008	1	1

SNATTEBAND

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	0	0
1990	0	0
1991	0	0
1992	0	0
1993	0	0
1994	0	0
1995	0	0
1996	0	0
1997	0	0
1998	1	1
1999	0	0
2000	1	1
2001	0	0
2002	2	1
2003	1	1
2004	0	0
2005	0	0
2006	1	1
2007	4	3
2008	4	4

KRICKA

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	-	-
1990	-	-
1991	-	-
1992	-	-
1993	-	-
1994	-	-
1995	-	-
1996	-	-
1997	-	-
1998	-	-
1999	-	-
2000	-	-
2001	2	1
2002	1	1
2003	3	2
2004	-	-
2005	3	3
2006	5	4
2007	2	2
2008	2	2

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Uppträder som häckfågel inom hela området, både i ytter- och innerskärgården, och då oftast i enstaka par eller i mycket små populationer på öar och skär som domineras av stenar och någon form av gräsvegetation. De flesta paren häckar oftast i närheten av kolonihäckande arter med vitfågel. Inom hela kustområdet noterades 233 par 2007.

Utveckling: Populationen var relativt stabil, 50-74 par under åren 1990-2002, men därefter har beståndet ökat till 147 par 2008. Gräsanden har igenomsnitt ökat med 8 % per år, $p < 0,01$. I takt med ökningen av antalet par har även antalet häcklokaler ökat, $p < 0,01$.

Gräsanden ökar på flera håll i landet, bl.a. längs Upplandskusten (Ryttman 2007). Ökningen bekräftas också av resultaten från den svenska häckfågeltaxeringen (Lindström & Svensson 2007).

Stjärtand *Anas acuta*

Missgynnad (NT)

Förekommer mycket sällsynt som och häckning har endast konstaterats vid tre tillfällen. Ett par häckade på Furö utanför Oskarshamn häckade 1990 och 1 par på Långskär i Västerviks kommun samma år. I övrigt finns endast en häckning av 1 par registrerad. Den gjordes på Svartingsskär i Mönsterås kommun 2004.

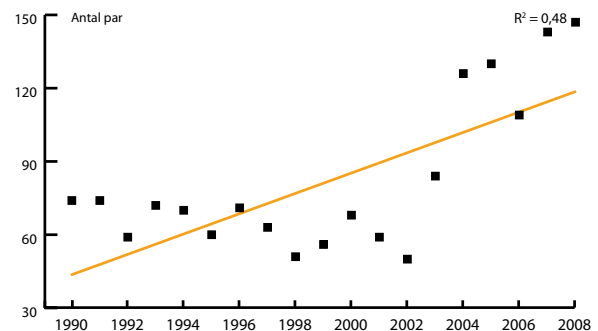
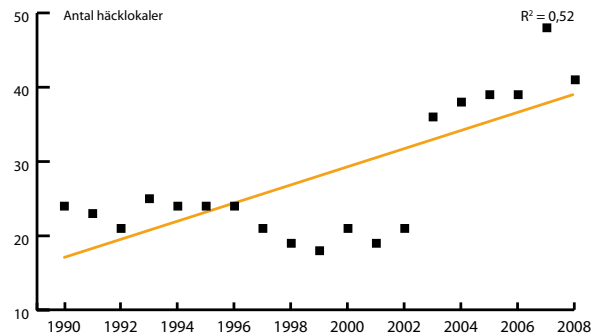
Utveckling: Stjärtanden föredrar områden med rik förekomst av undervattensväxter och påträffas därför i större omfattning i inre delar av skärgården. Artens status som sparsamt förekommande framgår också av inventeringar i andra regioner (SOF 2002).

Skedand *Anas clypeata*

Missgynnad (NT)

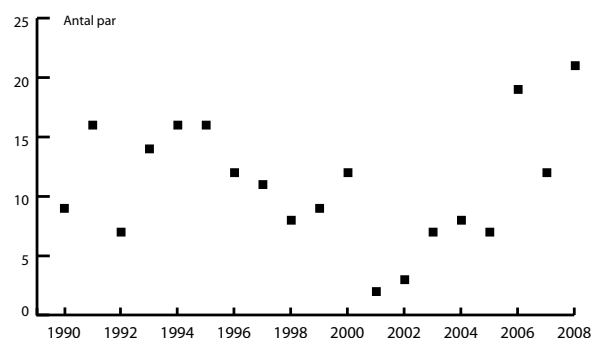
Skedanden häckar framförallt på vegetationsrika öar som exempelvis Furö utanför Oskarshamn samt Lövggrund och Långgrund utanför Påskallavik. Förekommer relativt sparsamt som häckfågel i ytterskärgården, framförallt i den norra urbergsskärgården. Inom hela kustområdet häckade endast 16 par 2007.

Utveckling: Sparsam häckfågel med stora mellanårsvariationer. Populationen bestod som mest av 16 häckande par inom kärnområdet under 90-talet, men därefter har beståndet minskat för att under 2000-talet öka igen. En allmän uppfattning är att skedanden ökat i numerär längs kusterna (Svensson m. fl. 1999), en uppfattning som också stärks av inventeringar längs Upplandskus-

STJÄRTAND

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	-	-
1990	2	2
1991	-	-
1992	-	-
1993	-	-
1994	-	-
1995	-	-
1996	-	-
1997	-	-
1998	-	-
1999	-	-
2000	-	-
2001	-	-
2002	-	-
2003	-	-
2004	1	1
2005	-	-
2006	-	-
2007	-	-
2008	-	-

ten där resultaten visar på en fördubbling av beståndet från 1970-talet till 2003 (Ryttman 2007).

Vigg *Aythya fuligula*

En av karaktärsfåglarna i skärgården som påträffas längs hela kuststräckan, såväl i inner- som ytterskärgård. Den väljer företrädesvis områden där det förekommer kolonihäckande arter med vitfågel, vilka erbjuder ett bra skydd mot predatorer. Inom hela ytterskärgården häckade 399 par 2007.

Utveckling: Populationen inom kärnområdet har varierat mellan 174-286 par. 2007 påträffades 273 par vilket är det högsta summan sedan inventeringarna påbörjades 1984. Då noterades 296 par. Antalet par har befunnit sig på en relativt jämn nivå under inventeringsperioden.

Populationsutvecklingen har varit likartad i Mälaren (Pettersson 2007), men uppgifter från den svenska häckfågeltaxeringens standardrutten visar på en minskning (Lindström & Svensson 2007). Antalet par har även minskat starkt längs Upplandskusten (Ryttman 2007).

Bergand *Aythya marila*

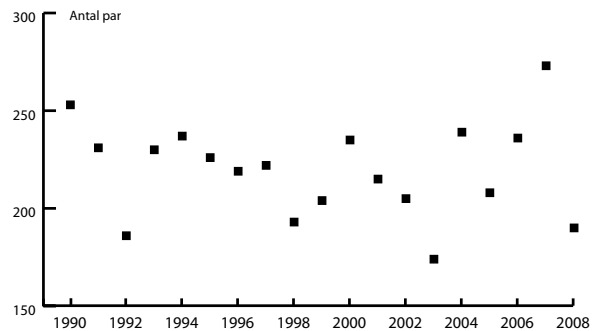
Sårbar (VU)

Arten kräver grunda och näringsrika områden när den häckar längs Östersjökusten vilket gör att den uppträder sällsynt som häckfågel inom området. Berganden har påträffats vid tre tillfällen; 1 par häckade på Vargklubben och 1 par Älgsbådarna 2002 samt 1 par på Skorvan 2006, samtliga lokaler utanför Händelöp. I östra Småland påträffas arten i områden med skyddande omgivande öar.

Utveckling: En mycket sällsynt häckfågel inom området som har påträffats med totalt 3 par under alla år som inventeringen pågått. Bergandens status som sällsynt häckfågel längs Östersjökusten bekräftas också av andra inventeringar, bl.a. Svensk Fågelatlas (Svensson m.fl. 1999).

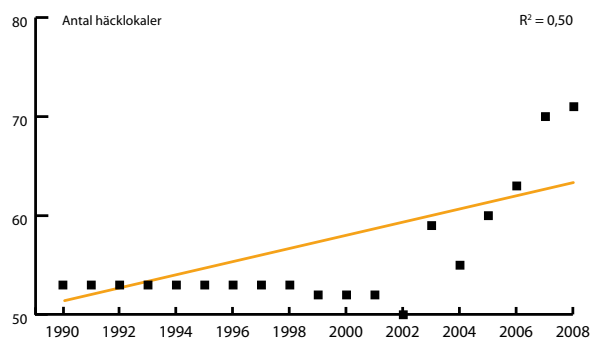
Ejder *Somateria mollissima*

En av de verkliga karaktärsfåglarna i skärgården som påträffas på nästan samtliga inventerade lokaler i ytterskärgården, men även på holmar och skär längre in i skärgården. Vissa öar och skär hyser stora populationer, ofta mer än 30 par, exempelvis Ljungby Hästaskär och Hästaskär utanför Bottorp i Kalmar kommun, Sladö Ask med närliggande öar och skär samt Älgsbådarna i Västerviks kommun och Boskärsarkipelagen, Stora och Lilla Rönnen, Furö och Runnö Rödsjär i Oskarshamns kommun. Hela ytterskärgården häckade 1611 par 2007.

BERGAND

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	-	-
1990	-	-
1991	-	-
1992	-	-
1993	-	-
1994	-	-
1995	-	-
1996	-	-
1997	-	-
1998	-	-
1999	-	-
2000	-	-
2001	-	-
2002	2	1
2003	-	-
2004	-	-
2005	-	-
2006	1	1
2007	-	-
2008	1	1

Utveckling: Populationen har åter ökat inom området efter en nedgång i början av 2000-talet. Ökningen av antalet par är inte statistiskt säkerställd vilket dock antalet häcklokaler är, $p < 0,05$. Populationen har även ökat längs Norrlandskusten (Pettersson 1999) och i Stockholms skärgård (Svensson m.fl. 1999) medan den har minskat markant längs Upplandskusten (Ryttman 2007).

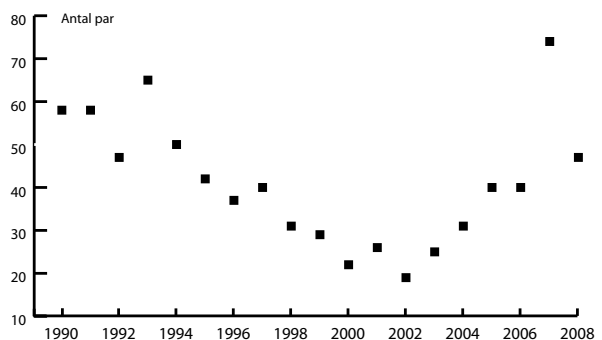
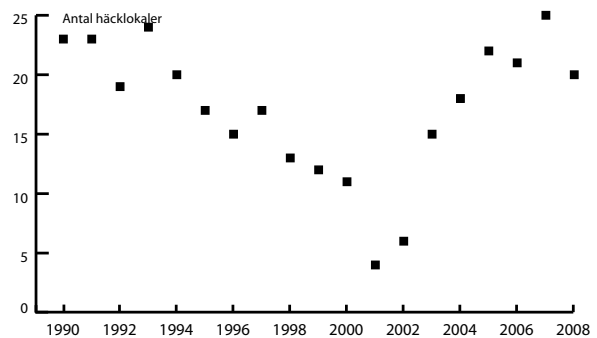
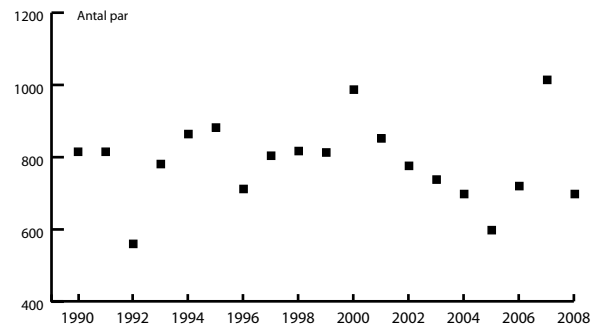
Liksom grågåsen är ejdern en art som häckar tidigt, något som kan göra det svårt att skatta beståndets storlek. En alltför tidig inventering innebär svårigheter att skilja ut individer på flyttning från häckande populationer. Längre fram på häckningssäsongen kan det också vara svårt att skatta populationen eftersom det uppehåller sig ruggande, icke-häckande honor intill vissa skär.

Svärta *Melanitta fusca*

Missgynnad (NT)

Svärten häckar både i den kala ytterskärgården och i den mer skogsbeväxade mellan- och innerskärgården. Inom inventeringsområdet förekommer arten främst på vegetationsrika och skogsbeväxade holmar och skär, ofta med 2-4 par, men större bestånd häckar vissa år på t.ex. Furö utanför Oskarshamn samt Sladö Ask med närliggande skär i Västerviks kommun. Där har 14 respektive 7 par påträffats som mest. Totalt häckade 92 par längs hela kuststräckan i ytterskärgården 2007.

Utveckling: I början av 90-talet fanns en population med cirka 60 par inom kärnområdet, men efter 1993 minskade beståndet till 19 par 2002. Därefter har det skett en ökning och 2007 häckade 74 par inom kärnområdet. Beståndsminskningar under 90-talet skedde även på andra håll, bl.a. i Östergötland där populationen minskade med 71 % från 1981 till 1997 (Gezelius 1999) och längs Upplandskusten där endast 1/6 av beståndet finns kvar sedan 1970-talet. (Ryttman 2007). I Västernorrlands län har svärten däremot ökat under 90-talet (Pettersson 1999).

Knipa *Bucephala clangula*

Knipan är bunden till områden med naturliga bohål eller uppsatta holkar och det är därför en ovanlig häckfågel i den yttre skärgården. Arten har påträffats häckande vid sex tillfällen och saknades helt som häckfågel då hela ytterskärgården inventerades 2007. Samtliga häckningar har ägt rum på lokaler där det finns holkar uppsatta.

Utveckling: Uppträder sällsynt och sporadiskt som häckfågel i ytterskärgården med enstaka par. Det tycks vara ett mönster som är vanligt i hela landets ytterskärgård (Svensson m.fl. 1999).

Småskrake *Mergus serrator*

Förekommer inom hela kustområdet, och då i första hand i den yttre skärgården på skär med kolonier av vitfågel. Oftast är det 1-3 par som häckar på samma lokal. Hela ytterskärgården hyste 173 par 2007.

Utveckling: Inventeringen 2007 resulterade i 103 par vilket är den högsta summan hittills. Småskranken har i genomsnitt ökat med 6 % per år sedan 1990, $p < 0,001$.

En ökning har också noterats i Östergötland utifrån inventeringar under 90-talet (Gezelius 1999). Inventeringar längs kusten i Västernorrlands län visar att arten varken har ökat eller minskat (Pettersson 1999). För landet som helhet redovisas däremot en minskande trend (Svensson m.fl. 1999), minskningar visas även av undersökningar i Uppland där beståndet har minskat med 24 % från mitten av 1970-talet till 2003 (Ryttman 2007).

Storskrake *Mergus merganser*

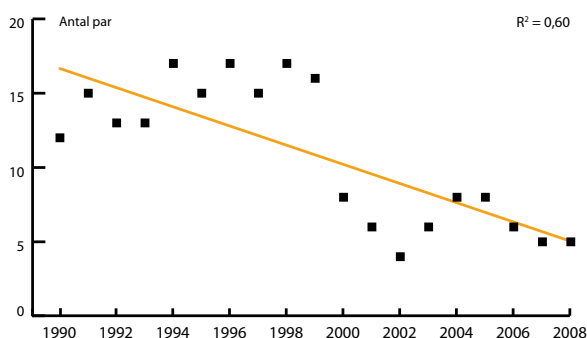
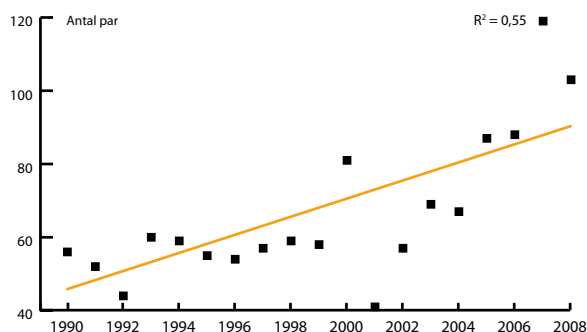
Storskraken är till största delen knuten till områden med naturliga bohål eller uppsatta holkar och den är därför en sällsynt häckfågel i ytterskärgården. Vid inventeringen av hela ytterskärgården 2007 noterades 5 par, samtliga inom kärnområdet.

Utveckling: Under 90-talet varierade populationen mellan 12 och 17 par, men efter 2000 minskade beståndet till endast 4-8 par inom kärnområdet. Antal häckande par och häcklokaler har minskat. Minskningen beräknas till i genomsnitt 4 % per år, $p < 0,001$. Storskraken, liksom småskranken, kan vara svårinventerad eftersom det kan uppehålla sig rastande och ruggande individer invid häcknings-skären.

Artens status är skiftande längs Östersjökusten. I Västernorrlands län är en minskning noterad (Pettersson 1999) medan den har ökat längs Upplandskusten, dock med stora mellanårsvariationer (Ryttman 2007).

KNIPA

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	-	-
1990	-	-
1991	-	-
1992	-	-
1993	1	1
1994	1	1
1995	-	-
1996	-	-
1997	1	1
1998	-	-
1999	-	-
2000	-	-
2001	-	-
2002	-	-
2003	-	-
2004	-	-
2005	2	2
2006	1	1
2007	-	-
2008	-	-

Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Uppträder sparsamt som häckfågel i ytterskärgården, vilket framkommer av det blygsamma antalet par som varierat mellan 6-28 under inventeringsperioden. Arten är starkt knuten till skär med riklig vegetation, ofta hög örtvegetation som når ut till strandkanten. Skären bör även vara omgivna av grunda vatten.

Vid inventeringen av hela ytterskärgården registrerades 26 par 2007.

Utveckling: Under de senaste fem åren har antalet par varierat mellan 12 och 28 par vilket är mer än under en stor del av 90-talet då endast 10-talet par noterades. Fram till 2000 visar skäggdoppingen på en minskande trend för antalet häcklokaler. Under senare år har det skett en förändring och både antalet par och häcklokaler har ökat. Ökningen av antalet par är statistiskt säkerställd. I genomsnitt har antalet par ökat med 10 % per år, $p < 0,05$.

Från Upplandskusten rapporteras om en kraftig minskning (Ryttman 2007) och för landet som helhet har populationen minskat starkt sedan 1980-talet (SOF 2002).

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Sårbar (VU)

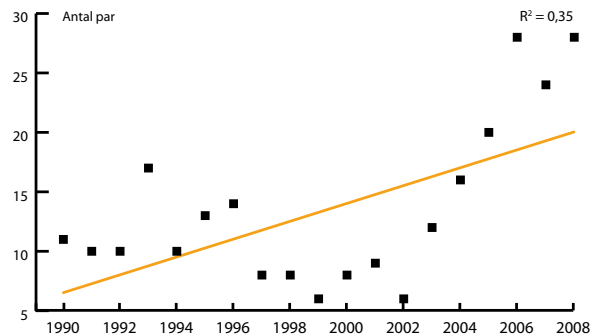
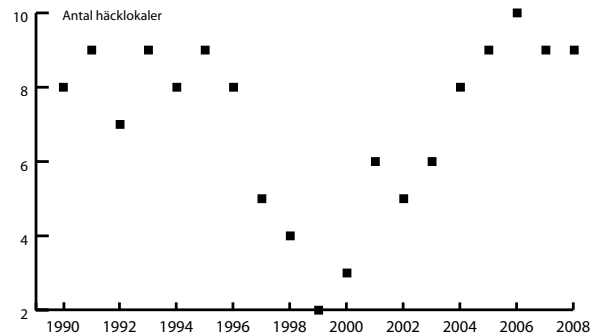
Arten har påträffats med enstaka par vid två tillfällen inom kärnområdet, 2001 och 2007, och då i kolonier med skrattmåsar vid Ärnemar i Oskarshamn.

Utveckling: Mycket sällsynt häckfågel och häckning har bekräftats vid två tillfällen. Eftersom arten i första hand föredrar vegetationsrika sjöar och kärr (SOF 2002) uppträder den mycket fåtaligt i Östersjöns skärgårdar, vilket en inventering längs Upplandskusten också visar (Ryttman 2007).

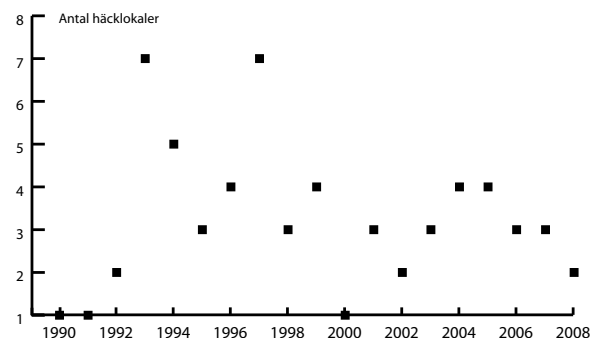
Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Mellanskarven *Phalacrocorax carbo sinensis*, är den ras av storskarv som påträffas eller har påträffats häckande i ett flertal kolonier under de år inventeringarna ägt rum. De flesta kolonierna har etablerats på öar och skär i ytterskärgården där det växer träd och buskar, men rena markhäckningar på kala skär är inte ovanligt. En del kolonier finns i innerskärgården. På flera lokaler har skarvarna häckat tillsammans med gråhäger.

Utveckling: Inom kärnområdet har antalet par varierat relativt stort mellan åren. Med undantag för 1984 då det

Svarthakedopping. Foto: Anders Johansson

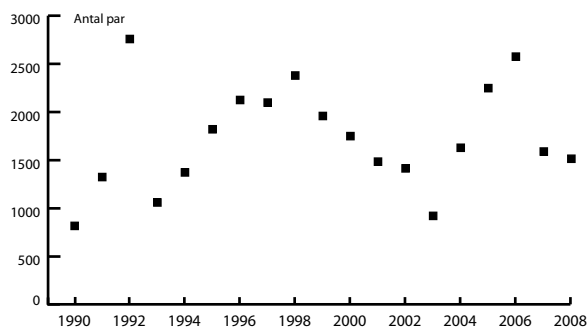

lägsta antalet par noterades, 155 par, är det endast två häckningssäsonger som uppvisar mindre än 1000 häckande par, nämligen 1990, 818 par och 2003, 922 par. De flesta häckningarna ägde rum 1992, 2758 par och 2006, 2575 par.

I kärnområdet häckade 2007 23 % av alla storskarvar i östra Småland. Det är från kärnområdet som nedanstående uppgifter baseras. Under 90-talet skedde en tydlig expansion, men den har mattats och numera visar skarven stora mellanårsvariationer. En kraftig expansion har skett längs ostkusten och i större insjöar. Beståndet ökade med 31 % per år mellan 1986 och 1994 för att sedan följas av en viss uppbromsning i Skåne, Blekinge och Östergötland (Engström 2001).

Inventeringen av hela ytterskärgården 2007 resulterade i 2175 par. Den omfattar samtliga kolonier på länets fastland. Nedan följer en redovisning från söder mot norr av de kolonier som finns eller har funnits under inventeringsperioden 1990-2008 (om inget annat anges nedan) i östra Smålands skärgård.

- Södra Majör, Söderåkra. En relativt nyetablerad koloni som endast har inventerats 2007. Då påträffades 150 bon i låga tallar och höga buskar. Skarvarna häckade i nära anslutning till en koloni med gråhäger bestående av 48 bon.
- Svartö, Norra Sandholmen, Södra Sandholmen och Törnholmen, Söderåkra. Det var på Svartö som mellanskarven åter etablerade sig 1948 efter att ha varit försvunnen ur den svenska fågelfaunan. Kolonin växte hela tiden – 1955 cirka 75 bon, 1970 150-200 bon och 1980 cirka 750 bon (SOF 2002). Maximum nådde kolonin 1992 då 3530 bon noterades. Då hade skarvarna även spridit sig till grannöarna Törnholmen samt Norra och Södra Sandholmen. Under 2000-talet har antalet häckande par minskat hela tiden vilket inventeringen 2007 visar. Skarvar häckade då endast på Törnholmen, 165 bon i tallar och alar, och Norra Sandholmen där 48 bon påträffades i döda tallar.
- Stora Millgrund, Pataholm. Vid ett besök på skäret 1994 noterades 300 bon på marken. Inga skarvar fanns kvar vid besöken 2006 och 2007.
- Lilla Millgrund, Pataholm. Här fanns 1060 bon på marken 1994 och liksom på grannskäret fanns inga skarvar kvar 2006 och 2007.

- Pata Eneskär, Pataholm. Kolonin, som etablerades i början av 1990-talet, har inventerats vid enstaka tillfällen. Här fanns 550 bon 2006, men 2007 minskade kolonin till 225 bon. Skarvarna häckade i relativt höga träd, företrädesvis i alar, björkar och tallar.
- Södreskär, Timmernabben. Före 2006 har skäret inventerats en gång, nämligen 1999 då 550 bon hittades på marken, i några träd samt i buskar. Då hittades cirka 150 döda ungar i nära anslutning till söndertrampade bon. Inga skarvar häckade på skäret vid besöken 2006 och 2007.
- Mannegrund, Timmernabben. Ett skär nära ovanstående där 250 bon räknades 1999. Även här påträffades döda ungar och söndertrampade bon. Skarvarnas bon var placerade på marken och i buskage. Inga skarvar häckade på skäret 2007.
- Svartingskär, Mönsterås. Kolonin uppstod 1993 efter det att skarvarna lämnat grannön Gåsö. Första året häckade cirka 1000 par, och som störst var kolonin 1998 då 2350 bon noterades. Under de senaste åren har kolonin varierat kraftigt, bland annat 725 bon 2003, 1975 bon 2006 och endast 685 bon 2007 och 0 bon 2008. I början häckade skarvarna i höga alar, men med åren har dessa träd dött och de senaste åren har skarvarna häckat i enbuskar och på marken.
- Gåsö, Mönsterås. Efter etableringen på Svartö utanför Stuvens uppstod en koloni på Gåsö i slutet av 1970-talet. Populationen ökade markant för varje häckningssäsong för att nå ett maximum 1992 då 2750 bon, nästan uteslutande i tallar, räknades. Året därpå stördes skarvarna under häckningen, bland annat höggs boträd ned, och många skarvar flyttade då över till de närbelägna öarna Svartingskär och Kungsholmen. Efter 1993, då endast 1 par häckade, har inga skarvar häckat på Gåsö.

- Kungsholmen, Mönsterås. På en liten ö med höga tallar etablerade sig skarvar 1994 i en koloni med gråhäger, 25 par. Antalet par var första året 20 sycken, men med åren har kolonin vuxit till 775 par 2008.
- Skarvlo, Påskallavik. Här häckar skarvarna uteslutande på klippvallar. Kolonin uppstod 2003 och då noterades endast 12 bon. Kolonin har sedan dess vuxit kraftigt och 2008 fanns 740 bon på skäret.
- Runnö Rödsjär, Påskallavik. Har häckat på klippvallar vid fyra tillfällen: 1992, 4 bon, 1994, 8 bon, 1996, 5 bon samt 1997, 5 bon.
- Stora Rödsjär, Dragsjär. Vid ett tillfälle har häckning/häckningsförsök gjorts på ön, nämligen 1997 då 45 bon var byggda i ett bestånd med alar. Inga ungar kläcktes fram eftersom skarvarna troligen störces avsiktligt.
- Ålekråkehällarna, Dragsjär. Vid två tillfällen har skarven häckat på klippvallar på skäret, 1993, 3 bon och 1997, 23 bon.
- Lilla Ljusklubben, Kråkelund. Vid fyra tillfällen har markhäckande skarvar påträffats på skäret. Första gången var 1992 då 8 bon noterades, därefter 15 bon 1993, 50 bon 1997 samt 4 bon 1998.
- Östrehorvehällar, Klintemåla. 1993 påträffades 30 bon på klippvallarna. Därefter har häckande skarvar noterats 1996, 5 bon, 1997, 5 bon, 1999, 8 bon samt 2001, 13 bon.
- Lilla Löjskäret, Misterhult. Häckning har noterats 1994 då 10 bon påträffades på en klippvall.
- Älgsbådarna, Händelöp. Häckningssäsongen 1993 noterades 5 bon på marken på Norra Älgsbåden.
- Sladö Ask, Loftahammar. Bon av skarvar har påträffats vid tre tillfällen: 1993, 7 bon, 1994, 5 bon samt 1995, 6 bon.
- Tärnkullen, Loftahammar. Här har skarvar häckat under flera år i följd under 1990-talet och början av 2000-talet. Vissa år har cirka 300 skarvar häckat, men i samband med inventeringarna 2006 och 2007 påträffades inga bon.

Utanför inventeringsområdet finns/har funnits häckande skarv i Gamlebyviken och i Gudingen i Västerviks kommun. På Jungfruholmen i Gamlebyviken häckade skarv under många år, som mest cirka 1000 par, men under de senaste åren har skarven saknats som häckfågel och i stället har arten etablerat sig i Gudingen i större utsträckning. På Lindklubben och Tallholmen häckade cirka 1500 par i tallar 2007.

Storkarungar i bo på Svartingsjär. Foto: Åke Nilsson

Gråhäger *Ardea cinerea*

Inom kärnområdet har gråhäger häckat på tre lokaler under inventeringsperioden. På Gåsö i Mönsterås kommun, fanns en koloni under hela 80-talet fram till 1993. Här häckade som mest 320 par 1991, då tillsammans med skarvar. Boträden höggs ned 1993. Det medförde att den lilla kolonin på Kungsholmen, i innerskärgården, utanför Mönsterås Bruk började expandera, från 10 par 1993 till 350 par 1999. Därefter har hägrarna minskat i antal på ön och inventeringen 2008 visade på endast 70 bon. De flesta häckningarna har varit i de höga tallarna på Kungsholmen. Gråhägarna har sedan 1994 häckat tillsammans med skarvar och med åren har dessa tagit över mer och mer av boytan. En koloni har under hela inventeringsperioden funnits intill CLAB-anläggningen vid Simpevarp i Oskarshamn. Kolonin, som ligger på fastlandet, var som störst 1993 då 150 par häckade. Därefter inträffade en kraftig minskning, vissa år häckade inte mer än 30 par. Under de senaste åren har antalet åter ökat, 2008 häckade 110 par. Samtliga bon har varit belägna i höga träd, företrädesvis granar. Lokalen saknar häckande skarv.

En koloni påträffades utanför kärnområdet vid inventeringen 2007. På Södra Majör, Söderåkra hittades 48 bon i en koloni där gråhägern häckade tillsammans med 150 par skarvar i låga tallar och buskage.

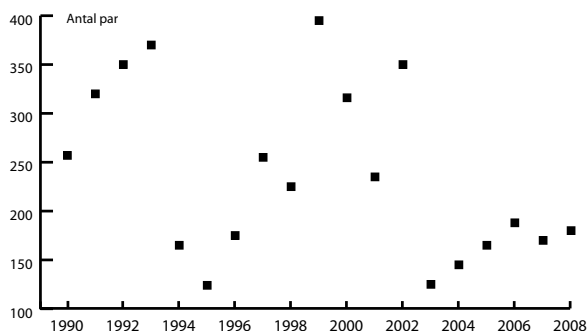
Utveckling: Gråhägern visar en stor mellanårsfluktuation och någon trend kan inte utläsas.

Resultaten från den svenska häckfågeltaxeringen visar också på stora mellanårsvariationer (Lindström & Svensson 2007).

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Har påträffats vid ett tillfälle då 1 par häckade i en skrattnåskoloni på en holme i Mannevik i Vånevik, 2005. Lokalt kan arten påträffas i havsvikar, men annars föredrar den vegetationsrika sjöar och dammar (SOF 2002).

Utveckling: Arten har endast påträffats som häckfågel vid ett tillfälle.

Gråhäger. Foto: Anders Johansson

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Strandskatan häckar främst i ytterskärgården, men även på skär i mellan- och innerskärgården. Den förekommer spridd över hela området, oftast häckande i enstaka par på öar och skär där det finns kolonihäckande fåglar som måsar, trutar och tärnor. På större öar, som t.ex. på Furö utanför Oskarshamn, häckar flera par, bland annat 7 par 2007. Längs hela kuststräckan noterades 123 par 2007.

Utveckling: Populationen var större i början på 90-talet, 90 par för att sedan minska till cirka 50 par i början av 2000-talet. Strandskatan visar en tydlig minskning och antalet par minskar med i genomsnitt med 2 % per år ($p < 0,001$). Under senare år har antalet strandskator ökat och vi får hoppas att den negativa trenden har brutits.

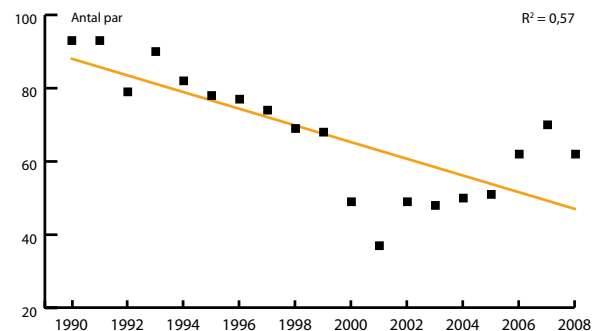
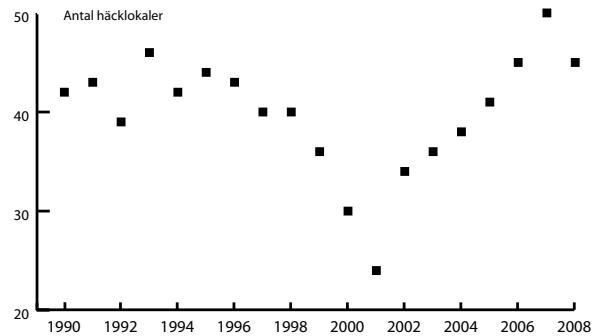
På Öland minskade arten med 45 % mellan åren 1988 och 1998 (Pettersson 2001), men andra undersökningar visar en motsatt trend. Längs Upplandskusten fanns inga tecken på minskning 2002 och 2003 (Ryttman 2007) och den svenska häckfågeltaxeringen visar på stora mellanårsvariationer (Lindström & Svensson 2007).

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

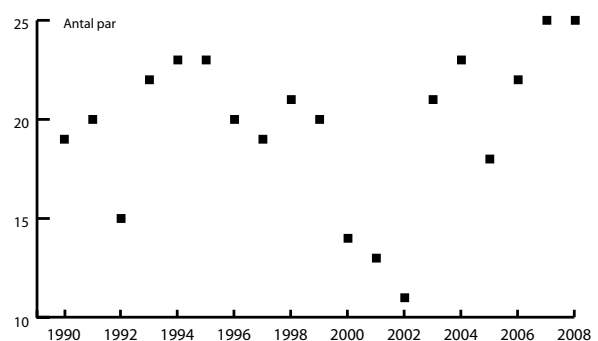
Arten förekommer relativt sparsamt som häckfågel, men uppträder spridd i enstaka par över hela skärgårdsområdet, och då främst i ytterskärgården. Bona placeras ofta i närheten av kolonier med vitfågel. Längs hela kuststräckan påträffades 41 par 2007.

Utveckling: I början av 2000-talet, då endast 11-14 par häckade påträffas numera vanligtvis 20-25 par som inom kärnområdet. Även om arten uppvisar stora mellanårsvariationer kan man notera att det förekommer en ökning av antalet par efter 2002.

En likartad utveckling med stora mellanårsvariationer har noterats vid Upplandskusten, och här är uppfattningen att en organiserad jakt på mink har påverkat häckningsresultatet positivt för flera arter, bl.a. för större strandpipare (Ryttman 2007).

Större strandpipare. Foto: Mats Wallin

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

Tofsvipan är ingen utpräglad häckfågel i skärgårdslandskapet. Arten förekommer endast på ett fåtal lokaler och då oftast på öar som hyser någon form av strandängar, bland annat Svartingskår norr om Mönsterås, 1 par och Furö utanför Oskarshamn, 1 par.

När hela kuststräckan inventerades 2007 påträffades tofsvipan på ytterligare några lokaler, bland annat på Mellanmajör, Söderåkra, 1 par och Korsör, Halltorp, 1 par.

Utveckling: Tofsvipan häckar med ett fåtal par varje år inom området. I kustområden med bergig skärgård uppträder tofsvipan sparsamt som häckfågel eftersom strandängar och andra öppna och fuktiga miljöer är artens optimala miljöer (Svensson m.fl. 1999).

Storspov *Numenius arquata*

Arten påträffas mycket sällsynt på öar med strandängar. Storspoven förekommer, och har uppträtt, med enstaka par på lokaler som Gåsö utanför Svartö och Långgrund utanför Runnö. Inventeringen av hela kuststräckan 2007 resulterade endast i 2 par som häckade på Furön samt på Mellanmajör utanför Söderåkra.

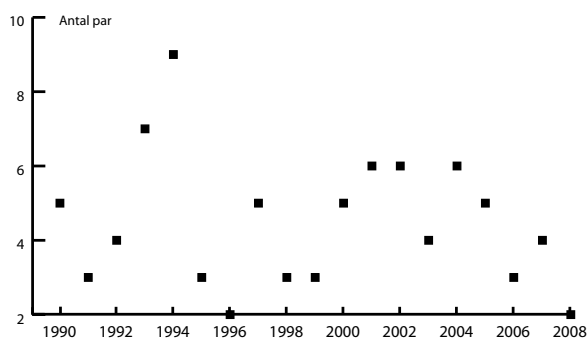
Utveckling: Inom kärnområdet häckar sedan 1999 endast ett par, nämligen på Furö. Mycket sällsynt häckfågel i ytterskärgården. Storspovens status är likartad i andra skärgårdsområden eftersom artens häckningsbiotop i huvudsak utgörs av myrar, hedar och fuktiga ängsmarker (SOF 2002).

Rödbena *Tringa totanus*

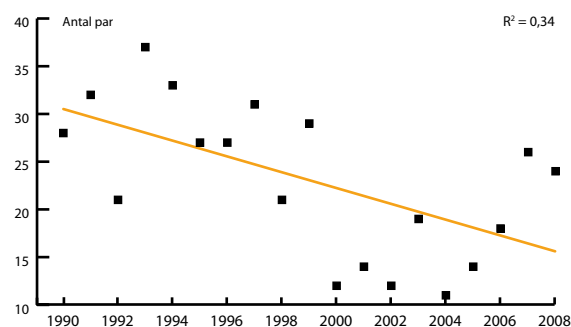
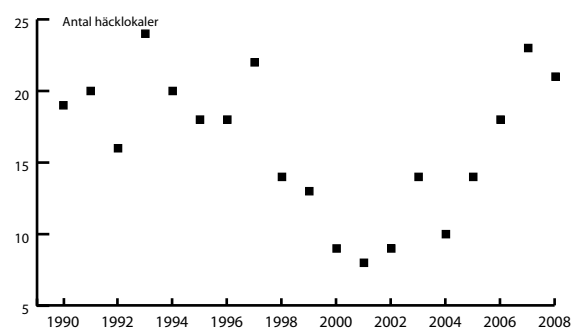
Förekommer sparsamt som häckfågel, men finns spridd inom hela skärgårdsområdet med enstaka par. Häckningarna sker oftast på öar och skär i den yttre skärgårdsmiljön där det förekommer rikligt med gräsvegetation och betade strandängar, och där det även häckar andra vadare och vitfågel.

Inventeringen av ytterskärgården 2007 resulterade i 43 par, de flesta i den södra skärgården.

Utveckling: Populationen omfattade cirka 30 par i början av 90-talet men därefter följde en minskning, under vissa år till endast 11-12 par. Inventeringen 2007 resulterade dock i en ökning till 26 par inom kärnområdet. Antalet häckande par visar en tydlig minskning under många år, i genomsnitt 2 % per år ($p < 0,01$). Antalet häcklokaler där rödbenor påträffats minskade i slutet av 90-talet, men därefter har det skett en ökning.

Storspov. Foto: Mats Wallin

Andra regioner längs Östersjökusten visar också på en minskande trend. I Östergötland minskade rödbenan något under 90-talet (Gezelius 1999), längs Upplandskusten har stammen varit relativt stabil med kanske något vikande trend (Ryttman 2007). En minskning framkommer även i resultaten från den svenska häckfågeltaxeringen (Lindström & Svensson 2006).

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*

Eftersom arten till största delen hör hemma i insjöar och i den inre skärgården med lugna vikar och laguner så påträffas den sparsamt i ytterskärgården. Där häckar den oftast i enstaka par i områden med flera sammanhängande öar och skär, t.ex. Ärnemar och Mockeboarkipelagen i Oskarshamn, Måsskärsarkipelagen utanför Dragskär, Boskärsarkipelagen utanför Kråkelund samt arkipelagen utanför Horns udde söder om Västervik.

Inventeringen av hela ytterskärgården 2007 resulterade i endast 5 par.

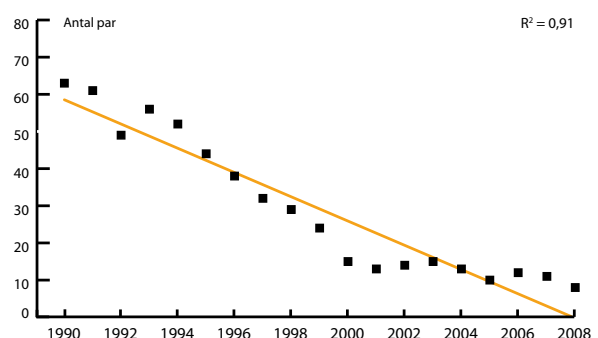
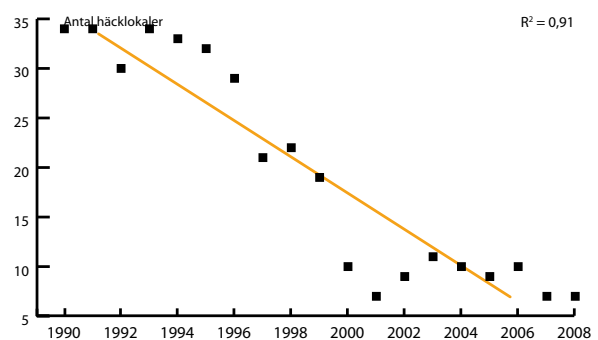
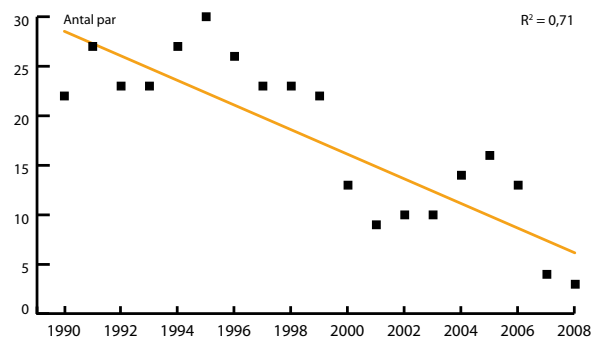
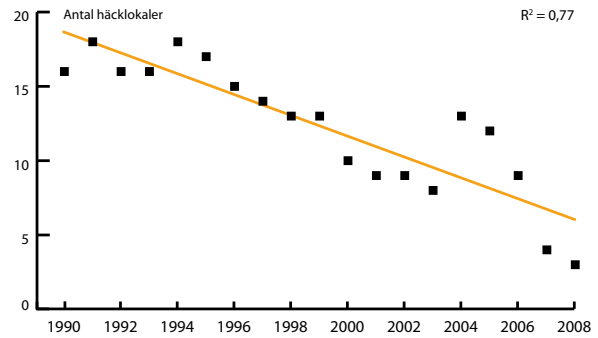
Utveckling: Den häckande populationen i ytterskärgården är liten. Inventeringen 1984 resulterade i endast 6 par, men under 1990-talet ökade populationen och under flera år bestod den av 22-30 par. En kraftig minskning inträffade i början av 2000-talet. Utvecklingen visar att drillsnäppan har minskat med 4 % per år ($p < 0,001$). Även antalet häcklokaler där den påträffats har minskat på likartat sätt ($p < 0,001$). En minskning framgår även av resultaten från den svenska häckfågeltaxeringen under åren 1975-2005 (Lindström & Svensson 2007).

Roskarl *Arenaria interpres*

Sårbar (VU)

Roskarlen är en av de arter som är starkt knuten till den allra yttersta skärgårdsmiljön där den numera uppträder mycket sparsamt. På de öar och skär där den påträffas häckar den i enstaka par och oftast tillsammans med andra vadare och vitfågel. Tidigare var roskarlen spridd över hela området men idag påträffas de flesta paren norr om Oskarshamn, i den bergiga urbergsskärgården. Inventeringen av ytterskärgården resulterade i endast i 12 par, samtliga häcklokaler är belägna i urbergsskärgården.

Utveckling: I början av 90-talet fanns 50-60 par inom kärnområdet, men under senare år har populationen minskat kraftigt, 10-13 par de senaste häckningssäsongerna. Talande exempel på artens tillbakagång framgår av populationsutvecklingen på Furö utanför

Oskarshamn och i Måsskärsområdet utanför Dragskär. Här häckade 5-6 par i början av 1990-talet, men numera påträffas endast 1-2 par inom samma område. Roskarlen är en av de kustfågelarter som uppvisar en mycket tydlig och kraftig minskning, i genomsnitt 5 % per år ($p < 0,001$). Före 1995 låg antalet häcklokaler på en relativt jämn nivå, men därefter har en minskning inträffat som är likartad med populationsutvecklingen ($p < 0,001$).

Utvecklingen är densamma på andra håll i landet. På Öland uppskattas minskningen mellan 1988 och 1998 till 60 % (Pettersson 2001), i Gävleborgs län har också skett en kraftig minskning av stammen (Aspenberg 2007) liksom längs Upplandskusten (Ryttman 2007).

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*

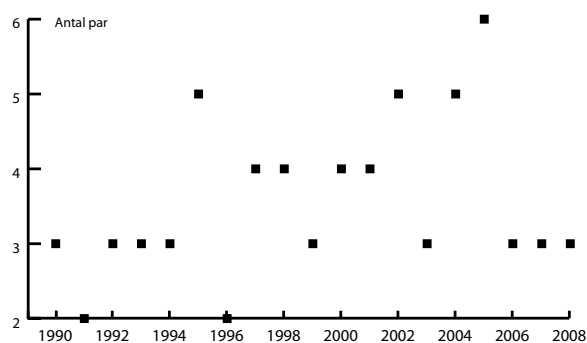
Uppträder mycket sparsamt som häckfågel inom ytterskärgården och är starkt bunden till urbergsskärgården. De solitära paren häckar ofta på skär som i stort saknar annan häckande kustfågel, men det finns undantag som t.ex. på Skorvan söder om Händelöp. Här har ett labbpar häckat tillsammans med kolonihäckande arter som skrattnås, fiskmås och silvertärna under flera år.

Den allra sydligaste häckningen inom området är noterad 1984 då 1 par häckade på Runnö Rödsjär utanför Påskallavik. Övriga häckningslokaler där kustlabb häckar/har häckat är utanför Boskär och utanför Strupö i Misterhults skärgård, norr om Öro samt på tre lokaler utanför Händelöp. Norr om Västervik påträffas regelbundet 1 par på Ringskär utanför Sladö. Utanför kärnområdet häckar ytterligare 1-3 par i skärgården från Loftahammar och upp till gränsen mot Östergötland. Under 2007 då hela ytterskärgården inventerades påträffades totalt 3 par.

Utveckling: Förekommer med 3-6 par årligen i den nordliga urbergsskärgården. Andra liknande områden i Östersjöskärgården hyser betydligt flera häckande par. En inventering i närliggande Östergötlands skärgård 1997 resulterade i 26 par (Gezelius 1999) och en inventering i Södermanlands skärgård 1999 redovisade 15 par (Andersson 2000).

Roskarl. Foto: Henrik Karlsson

Skrattmåsar *Larus ridibundus*

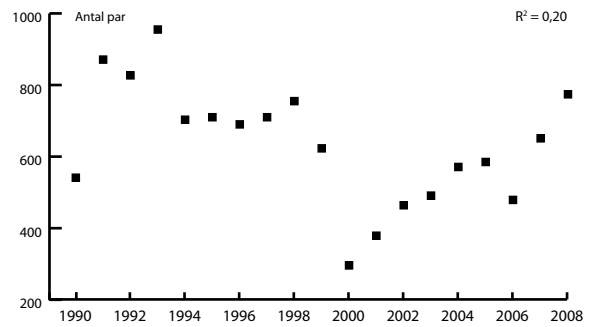
Arten påträffas i kolonier inom hela skärgårdsområdet, men de större kolonierna är etablerade på holmar i mellan- och innerskärgården. Skrattmåsen är en av skärgårdens mest rörliga fåglar, vilket innebär att en koloni som varit etablerad under ett antal år plötsligt försvinner och i stället uppstår en ny koloni på en annan lokal, kanske inte alltför långt från ursprungskolonin. I östra Smålands skärgård finns flera exempel på detta beteende:

- Mannevik, Vånevik. Här etablerades en liten koloni bestående av 10 par 1993 som ökade kraftigt till 325 par 2000. Samtidigt som etableringen skedde i Mannevik försvann flera mindre skrattmåskolonier kring Runnö utanför Påskallavik. Dessa kolonier hade funnits sedan 70-talets slut.
- Ärnemar, Oskarshamn. Här fanns en stor koloni under en längre period på 90-talet, som mest 300 par 1993. I slutet av 90-talet minskade kolonin till 25 par, och samtidigt uppstod en stor koloni i Mockeboarkipelagen, i norra delen av Oskarshamnsviken där det som mest häckade 400 par 1998. Efter 2000 har antalet skrattmåsar varierat något i antal i båda kolonierna, men inventeringen 2008 visar på en kraftig minskning, 40 par vid Ärnemar och inget par i Mockebo. I Mockeboarkipelagen har skrattmåsar skiftat häckningslokal vid tre tillfällen.

Inventeringen av hela ytterskärgården 2007 resulterade i 1333 par på 36 lokaler. De flesta kolonierna var små och bestod av 10-30 par. De största kolonierna var 250 par på holmen utanför Kalmar Slott, 240 par Mannevik, Vånevik samt 150 par Lilla Olsgrundet vid Revsudden. I sammanhanget kan nämnas att det finns/har funnits flera stora kolonier utanför inventeringsområdet, bland annat på några holmar utanför Timmernabben och vid Gränsö Kanal i Västervik.

Utveckling: Inventeringen 1990 resulterade i 541 par, vilket är en fördubbling av antalet häckande par jämfört med 1984 då 258 par häckade. Under 90-talet fanns cirka 700 par med ett toppår 1993 då 955 par häckade. Under 2000-talet har antalet par minskat och det sämsta året var 2000 då endast 296 par noterades. Däremot visar antalet häcklokaler inga större variationer.

Samma resultat, minskat antal individer men fortfarande många häcklokaler, framgår av en invente-

Skrattmåsa. Foto: Åke Nilsson

ring i Mälaren 2007 (Pettersson 2007). Resultaten från den svenska häckfågeltaxeringen visar också på en kraftig minskning från mitten av 80-talet och framåt (Lindström & Svensson 2006).

Tidigare har det ansetts att det skett en förskjutning av skrattmåsens populationer från inlandet till kusten så att antalet kolonier har blivit flera längs kusten. Detta gäller såväl i östra Småland som en stor del av Sverige (Sieurin 1992, Källander 1996). Orsakerna kan bl.a. vara försämrade häckningslokaler (igenväxning och mänsklig påverkan), ökad predation samt födobrist under häckningstid med försämrad ungföda som följd (Källander 1996).

Fiskmåås *Larus canus*

En från början utpräglad pelagisk art som oftast påträffas i mindre kolonier i den yttre skärgården. Här häckar den ofta tillsammans med andra kolonihäckande arter som skratmåås och silvertärna. Fiskmååsen verkar inte vara så starkt beroende av vegetation på häckningsplatsen utan återfinns många gånger på näst intill kala klippor. En del kolonier finns även i mellan- och innerskärgården, och då oftast i anslutning till kolonier med skratmåås. Hela ytterskärgården häckade 867 par 2007. De flesta fanns inom kärnområdet där 580 par påträffades.

Utveckling: Under 90-talet minskade populationen under flera år och beståndet var som minst 2002 med 372 par. Antalet par har under åren minskat i genomsnitt med 2 % per år, $p < 0,01$. Antalet häcklokaler minskade i slutet av 1990-talet men därefter har antalet häcklokaler ökat ($p < 0,05$). Det motsägelsefulla mönstret med minskat antal par men fler häcklokaler visar att individantalet i kolonierna blivit mindre.

I Uppland visar inventeringar 2002 och 2003 att populationen har minskat (Ryttman 2007), något som även gäller för landet som helhet (Svensson m.fl. 1999).

Silltrut *Larus fuscus fuscus*

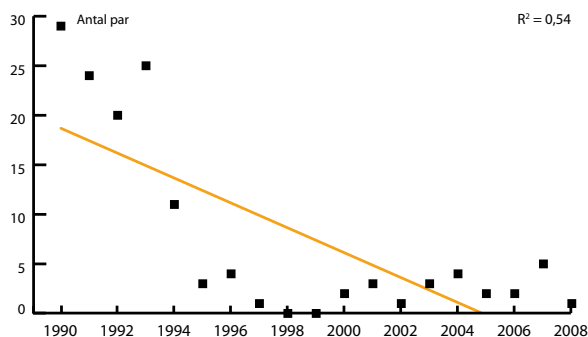
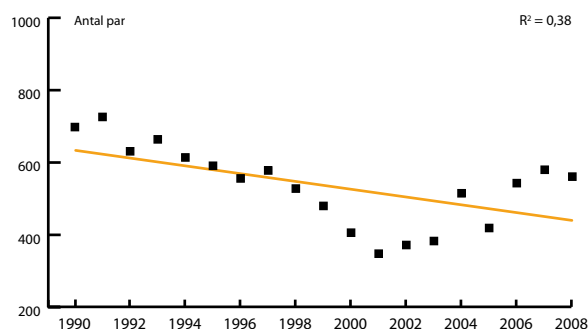
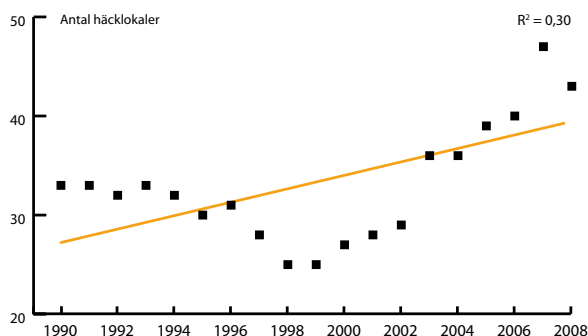
Sårbar (VU)

Arten påträffas på skär i det yttersta havsbandet och då ofta i kolonier med gråtrut. Inventeringen av hela ytterskärgården 2007 resulterade i 21 par, och oftast häckade 1-2 par på varje lokal, totalt 11 lokaler. Undantaget är Södra Skallö utanför Kalmar där det häckade 4 par.

Utveckling: Populationen har minskat och numera får silltrut anses som en mycket sparsam häckfågel i kärnområdet. Från att i början av 90-talet häckat med 25-29 par är populationen nere på 1-5 par. Silltruten tillhör också den kategorin av arter som minskat mest, i genomsnitt 6 % per år, $p < 0,001$. Antalet lokaler med häckande silltrut har alltid varit lågt, och under senare år påträffas arten på allt färre lokaler.

En likartad utveckling har bl.a. skett i närliggande skärgårdsområden i Östergötland där beståndet minskade med 90 % under 90-talet (Gezelius 1999). Den minskande trenden har även noterats längs Upplandskusten (Ryttman 2007).

En helt annorlunda utveckling har skett på Stora och Lilla Karlsö där inventeringar som påbörjades på 70-talet visar att bestånden har ökat de senaste åren (Lif

m.fl. 2005). På västkusten, från norra Skåne till norska gränsen häckar rasen *Larus fuscus intermedius* men den populationen tycks inte ha minskat som fallet är med populationen i Östersjön (Svensson m.fl. 1999). I Östersjön finns rasen *Larus fuscus fuscus*.

Gråtrut *Larus argentatus*

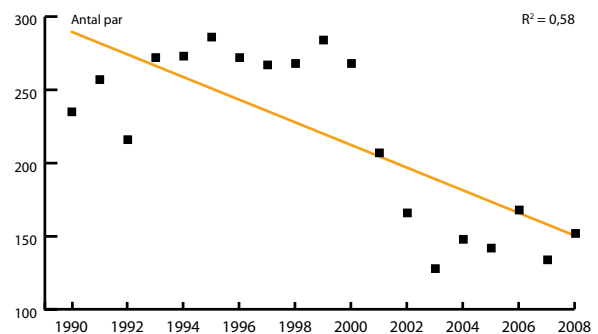
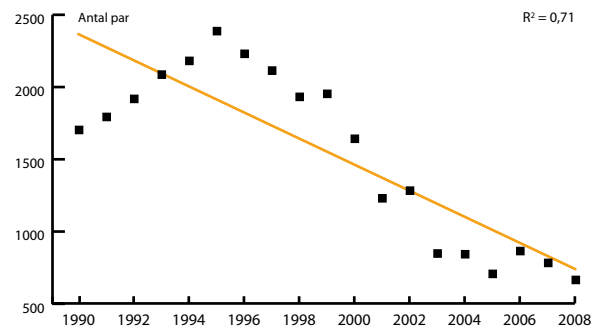
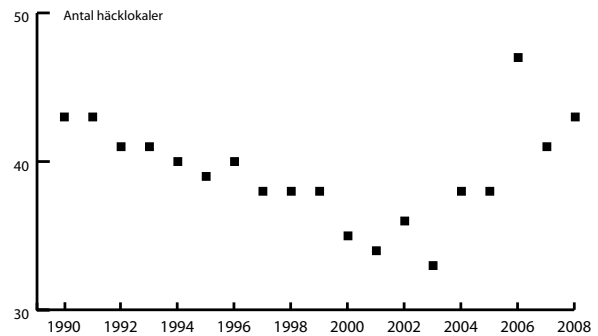
Gråtruten får betraktas som den vanligast förekommande vitfågeln i skärgården och den påträffas på öar och skär inom hela området, främst i ytterskärgården. Kolonierna finns oftast där andra fågelarter häckar, t.ex. fiskmåsar och silvertärnor, men även arter som vigg, ejder och strandskata. Inventeringen av hela ytterskärgården 2007 resulterade i 1747 par, vilket innebär att cirka 1000 par häckade utanför kärnområdet. Stora kolonier fanns bland annat på Hästaskär utanför Bottorp, 160 par, och Ryggås utanför Slakmöre, 60 par.

Utveckling: Åren 1993-1997 var antalet häckande gråtrutar som störst inom kärnområdet, över 2000 par. Sedan har populationen minskat och inventeringen 2008 resulterade i endast 665 par. Stora kolonier på flera lokaler har minskat starkt, bland annat på Stora Barneskär utanför Oskarshamn, på Furö utanför Oskarshamn, i skärgårdarna utanför Figeholm och Kråkelund samt på Älgsbådarna och Sladö Ask i Västerviks kommun. Antalet häckande par av gråtrut har minskat i genomsnitt med 4 % per år, ($p < 0,001$), och minskningen har skett efter mitten av 90-talet. Antalet häcklokaler ligger däremot på en mer jämn nivå. Vissa områden i Sverige, bl.a. i Mälaren, tycks populationen vara stabil (Pettersson 2007) och i Väneren har expansionen från 80-talet avstannat (Landgren & Landgren 2001). Liksom i östra Småland har man noterat en minskning längs kusten i Västernorrlands län (Pettersson (1999) och resultaten från den svenska häckfågeltaxeringen visar också att beståndet har minskat (Lindström & Svensson 2007).

Havstrut *Larus marinus*

En av de arter som främst är knuten till den allra yttersta skärgården och som finns spridd över hela inventeringsområdet. De flesta lever i solitära par, men arten påträffas även i små kolonier. Kolonierna på Runnö Rödsjär utanför Påskallavik, 22 par 2000, på Furö utanför Oskarshamn, 25 par 2001, Stora Örskären, Kråkelund, 37 par 1999 samt Älgsbådarna utanför Händelöp, 30 par 1996, är bra exempel på detta. Längs hela ytterskärgården häckade 253 par 2007, vilket innebär att en stor andel av beståndet häckade utanför kärnområdet.

Utveckling: Inventeringen 1984 resulterade i 147 par och som mest fanns 286 par under 90-talet. Efter 2000 har beståndet minskat och inventeringen 2008 resulterade i 152 par. Ser man till hela inventeringsperioden har arten minskat i genomsnitt med 3 % per år,

($p < 0,001$). Antalet häcklokaler ligger på en relativt jämn nivå.

Det är svårt att få en uppfattning om havstrutens populationsutveckling under 2000-talet från andra håll i landet, men däremot tycks 90-talets ökning även ha ägt rum i andra regioner, bl.a. i Upplands skärgård där arten ökat starkt (Ryttman 2007), liksom längs Västernorrlands kust (Pettersson 1999).

Skräntärna *Sterna caspia*

Sårbar (VU)

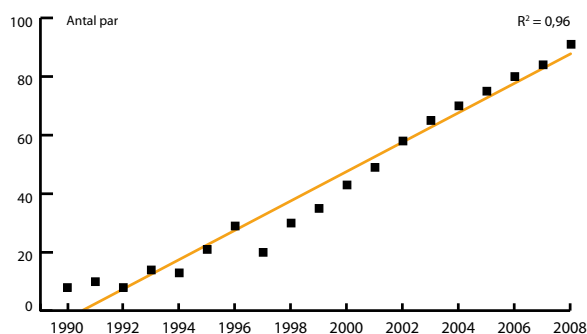
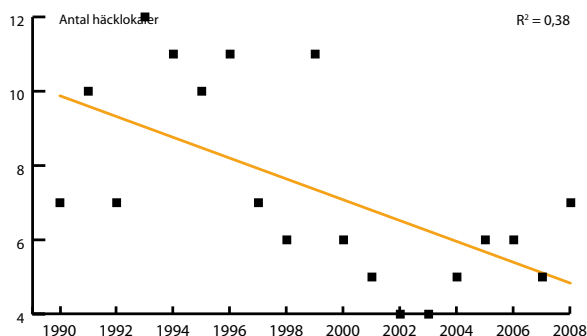
Skräntärnan är en av de arter som uppvisar stor rörlighet och gör förflyttningar mellan olika häckningslokaler. Vid mitten av 80-talet fanns två kolonier i östra Småland, nämligen på Svartingsöskär norr om Mönsterås där det fanns 30 par 1980 och 16 par 1984 samt på Boskären utanför Händelöp där det fanns 28 par 1984. Idag är båda kolonierna borta, men i stället har en koloni etablerats på Furö utanför Oskarshamn. Första paret etablerade sig här 1993 och kolonin har expanderat hela tiden och 2008 noterades 85 par.

I övrigt har cirka 5 par häckat solitärt inom kärnområdet under årens lopp, och dessa har då funnits på skär tillsammans med häckande fåglar som vigg, strandskata, rödbena, skrattnås, fiskmås och silvertärna. Inventeringar under de senaste två häckningssäsongerna visar att skräntärnan saknas som häckfågel norr om Västervik. Söder om kärnområdet, i moränskärgården, häckade 5 solitära par 2007. I hela ytterskärgården noterades 89 par skräntärna 2007.

Utveckling: Skräntärnan har ökat i genomsnitt med 5 % per år, ($p < 0,001$) och det är kolonin på Furö utanför Oskarshamn som ensamt står för ökningen. Inventeringen 2008 resulterade i 85 par. Antalet häcklokaler och solitära par har alltid varit få och under senare år har de minskat, ($p < 0,01$).

Skräntärnan har minskat i hela Östersjön och är numera klassad som sårbar (Gärdenfors 2005). I östra Småland hade arten sin tyngdpunkt under 1960- och 70-talen i skärgården utanför Händelöp i Västerviks kommun där cirka 125 par häckade (Larsson 1995). I dag återstår endast några solitära par.

Det svenska beståndet beräknades till 900 par 1971, men under senare år har populationen pendlat mellan 400 och 500 par (Svensson m.fl.). Vid ett skräntärnemöte i Uppsala hösten 2007 redovisades bl.a. följande uppgifter: 6 par i Skåne, 90 par i Östergötland, 75 par i Södermanlands skärgård, 33 solitära par i Stockholms skärgård och 53 par i skärgården utanför Luleå (Staav 2008). Sitt starkaste fäste i Sverige tycks skräntärnan ha i Upplands skärgård. I Björns skärgård fanns 220 par i en enda koloni 2002-2003 och dessutom 11 enstaka par i angränsande skärgårdsområden (Ryttman 2007). Skräntärnan, liksom exempelvis kentska tärnan, är kringflyttande fåglar som plötsligt etablerar sig på nya platser eller slår sig ned i redan befintliga kolonier, vilket kan vara förklaringen till expansionen på Furö.

Skräntärna. Foto: Åke Nilsson

Skräntärnans tillbakagång anses bero på en kombination av följande orsaker: föroreningar, minspredation som lokalt kan påverka häckande bestånd mycket negativt samt störningar från det rörliga friluftslivet. En faktor som har negativ effekt på Östersjöpopulationen är den jakt som bedrivs på tärnorna i andra områden under flyttningen, i Mellan- och Sydeuropa samt Afrika (Ahlén & Tjernberg 1996).

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis*

Sårbar (VU)

Arten uppträder mycket sporadiskt i östra Småland. Kolonier etableras helt utan förvarning för att sedan plötsligt försvinna efter några häckningssäsonger. Inom kärnområdet har den kentska tärnan endast häckat på två lokaler. Under åren 1990-1993 fanns en koloni på Långskär utanför Sladö i Västerviks kommun. Kolonin expanderade snabbt från 18 till 75 par, och helt plötsligt var kolonin borta liksom den skrattnåskoloni som tärnorna häckat tillsammans med. På Furö häckade 1 par 1994.

I östra Smålands ytterskärgård påträffades kentska tärnor på två lokaler 2007. 1 par häckade på Bjurskär utanför Timmernabben och 12 par på Lilla Olsgrundet söder om Drag.

Utveckling: Sällsynt häckfågel som påträffats vid fem tillfällen, bl.a. fanns en koloni i Västerviks skärgård 1990-93. Arten har minskat kraftigt i Sverige, från 1100 par kring mitten av 70-talet till endast 300 par vid 90-talets mitt. Populationen är främst begränsad till nordöstra Skåne, Blekinge och södra Gotland (Svensson m.fl. 1999). En inventering 2006 resulterade bl.a. i 75-80 par vid Tosteberga i nordöstra Skåne (Walde-marsson 2007).

Fisktärna *Sterna hirundo*

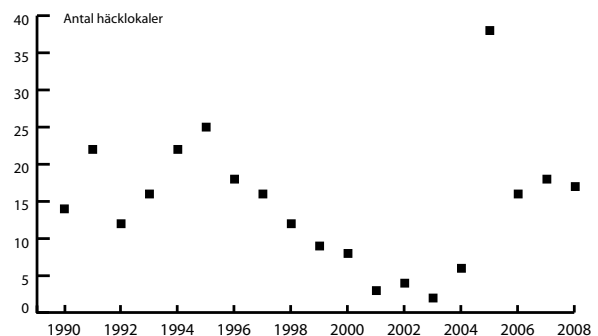
Förekommer sparsamt i den yttre skärgården, men påträffas som enstaka par eller i mindre kolonier i fjärdar och skyddade havsvikar längre in i skärgården. Kolonierna är oftast små, 3-5 par. De flesta fisktärnorna häckade i morän-skärgården. Inventeringen av hela ytterskärgård 2007 resulterade i 61 par.

Utveckling: Inom kärnområdet häckade upp till 25 par under en stor del av 90-talet, men efter 1998 minskade populationen för att åter öka under de senaste tre åren. Fisktärnan uppvisar för stor mellanårsvariation för att någon trend ska kunna utläsas.

Den svenska häckfågeltaxeringen redovisar också stora mellanårsvariationer för fisktärnan (Lindström & Svensson 2007). Arten hör mer hemma i inner- och mellanskärgården än i ytterskärgården vilket även är fallet i andra skärgårdsområden (Gezelius 1999, Ryttman 2007).

KENTSK TÄRNA

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	-	-
1990	18	1
1991	25	1
1992	40	1
1993	75	1
1994	1	1
1995	-	-
1996	-	-
1997	-	-
1998	-	-
1999	-	-
2000	-	-
2001	-	-
2002	-	-
2003	-	-
2004	-	-
2005	-	-
2006	-	-
2007	-	-
2008	1	1

Silvertärna *Sterna paradisae*

Silvertärnans ökning efter 2000 förekommer även på andra platser i landet. I Upplands skärgård har arten ökat kraftigt inte minst under senare år (Ryttman 2007) och i Skåne var 2006 det bästa häckningsåret sedan 1991 (Waldemarsson 2007). Där en av ytterskärgårdens verkliga karaktärsfåglar. Silvertärnan häckar i kolonier i närheten av andra kustfågelarter som strandkata, större strandpipare, rödbena, ros Karl och vitfågel. Arten tycks kunna erbjuda gott skydd mot predatorer, inte minst för de häckande vadarna, och den verkar heller inte vara beroende av skär med riklig markvegetation eftersom bon med ägg ofta påträffas direkt på klippfallen eller i en liten skreva. När hela ytterskärgården inventerades 2007 påträffades 1174 par och många av dessa häckade i den södra delen av länet.

Utveckling: I början av 90-talet låg populationen på en stabil nivå, cirka 550 par, men därefter minskade beståndet med 4 % per år under 90-talet, under 2000-talet har antalet par åter igen ökat. Sammantaget har silvertärnan ökat med 4 % per år, ($p < 0,01$), under hela perioden.

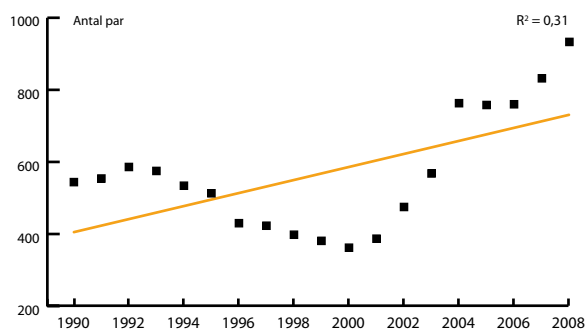
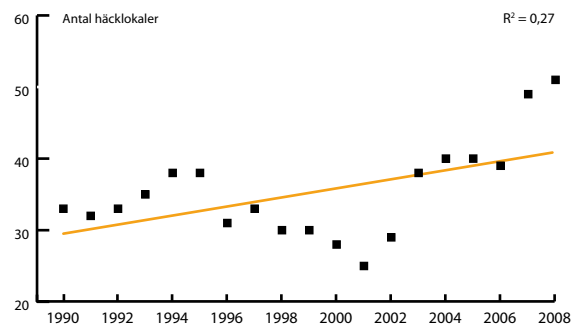
Antalet häcklokaler har ökat med 2 % per år, ($p < 0,05$). Silvertärnan är spridd och allmän häckfågel inom hela området. Det är en rörlig art som kan flytta mellan olika skär från en häckningssäsong till en annan.

Småtärna *Sterna albifrons*

Sårbar (VU)

Uppträder sällsynt som häckfågel och påträffas sporadiskt i ytterskärgården på skär där det även häckar andra kustfåglar, främst silvertärnor. Under åren 1990-1993 häckade arten vid åtta tillfällen på Svartingskärr utanför Ödängla, på Lövgrund utanför Runnö, på Furö utanför Oskarshamn samt i Måsskärsområdet norr om Dragskärr. Efter 1993 har häckningarna varit mer sporadiska och samtliga häckningar har påträffats i moränkskärgården. Inventeringen av hela ytterskärgården 2007 resulterade i 1 par inom kärnområdet, på Lilla Rödören utanför Ödängla, samt ytterligare 3 par i den södra skärgårdensdelen.

Utveckling: Småtärnan uppträder alltför sällsynt och sporadiskt för att någon trend ska kunna utläsas. Det svenska beståndet beräknades till 500 par 1999 och påträffas i de södra delarna av landet (Svensson m. Fl. 1999).

Småtärna. Foto: Henrik Karlsson

SMÅTÄRNA

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	5	4
1990	1	1
1991	3	3
1992	3	3
1993	1	1
1994	-	-
1995	-	-
1996	-	-
1997	-	-
1998	-	-
1999	1	1
2000	-	-
2001	-	-
2002	0	-
2003	1	1
2004	-	-
2005	1	1
2006	1	1
2007	4	1
2008	1	1

Tordmule *Alca torda*

Tordmulen, som påträffas på skär i yttersta havsbandet där det förekommer rikligt med stenar och block, har med åren blivit allt ovanligare i östra Småland. Det har endast funnits en egentlig koloni under hela inventeringsperioden, nämligen på Älgsbådarna utanför Händelöp. Kolonin var som störst 1991-1994 med 40-50 häckande par på Norra Älgsbåden, men med åren har den minskat och 2007 påträffades endast 12 bon. Inom kärnområdet i övrigt påträffas/har påträffats mycket små kolonier. Bland annat på Runnö Rödsjär utanför Påskallavik, som mest 7 par, på Stora Rönnen norr om Figeholm, 1 par, i Boskärsarkipelagen norr om Kråkelund, som mest 4 par, på Stora Tärnskäret i Misterhults skärgård, som mest 3 par samt Sladö Ask i Västerviks kommun, som mest 5 par. Inga ytterligare tordmular påträffades utanför kärnområdet vid inventeringen av hela kuststräckan 2007.

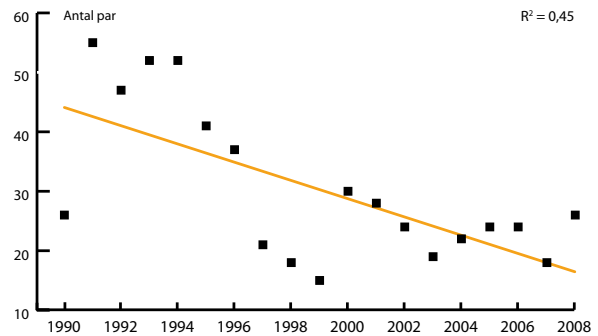
Utveckling: Antalet häckande par av tordmule har minskat i genomsnitt med 3 % per år, $p < 0,01$. Antalet häcklokaler ligger på ungefär samma antal hela tiden, 3-5 lokaler.

Populationsutvecklingen ser helt annorlunda ut på andra platser i landet. Längs Norrlandskusten har tordmulen ökat (Pettersson 1999) och längs Upplandskusten tycks också utvecklingen ha varit positiv (Ryttman 2007). Studier i Stockholms skärgård visar att tordmulen minskat i innerskärgården men ökat i ytterskärgården (Ahlbom m. fl. 1999). Tordmulen är en av de arter som anses vara extra känslig för minkpredation, något som kan lokalt påverka populationen (Andersson 1992).

Tobisgrissla *Cephus grylle*

Arten påträffas på skär i yttersta havsbandet där det också finns rikligt med stenar och block. Ofta påträffas tobisgrisslan i nära anslutning till trutkolonier. När hela ytterskärgården inventerades 2007 konstaterades 1 par på Storkläppen, Loftahammar. Även populationen på Blå Jungfrun har minskat och 2007 noterades endast cirka 10 par.

Utveckling: Arten har minskat kraftigt. Minskningen är i genomsnitt 4 % per år, ($p < 0,05$). Eftersom det är så få par med i den statistiska beräkningen ökar risken att det är en slumpmässig förändring. Uppgifter om ett större antal par innan 1990 tyder på en reell minskning. Under de senaste två åren har inga häckningar konstaterats inom kärnområdet. Inventeringen 1984 resulterade i 21

TOBISGRISLA

Årtal	Antal par	Antal lokaler
1984	21	8
1990	4	4
1991	4	4
1992	1	1
1993	1	1
1994	2	2
1995	2	2
1996	1	1
1997	2	2
1998	0	0
1999	0	0
2000	1	1
2001	2	2
2002	1	1
2003	1	1
2004	2	1
2005	1	1
2006	0	0
2007	0	0
2008	2	2

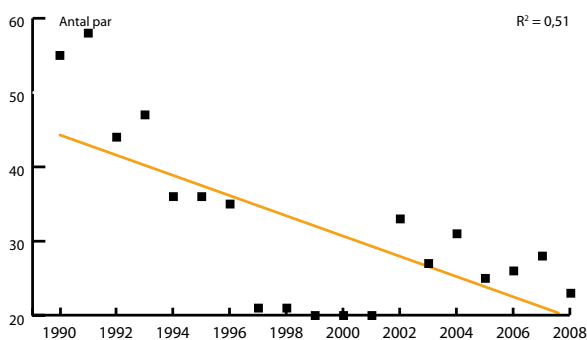
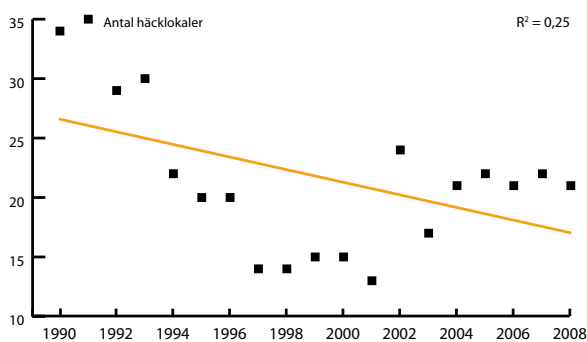
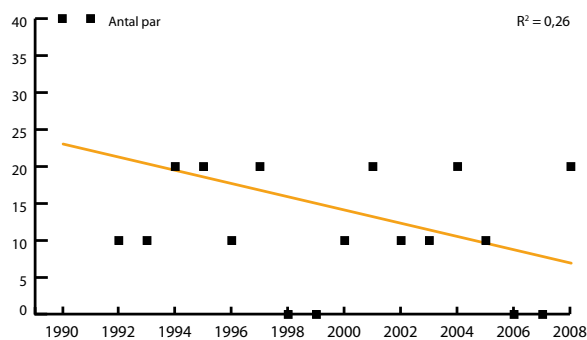
par, men 1990 fanns endast 4 par kvar för att sedan minska ytterligare till 1-2 par. Sladö Ask i Västerviks kommun är en av de fåtal lokaler där tobisgrisslan påträffats.

Minskningen tycks ha inletts redan under 1970- och 80-talen. I Västerviks kommun minskade arten från 81 par i början av 1960-talet till endast 2 par 1984 (Lindell 1989). En kraftig minskning har också noterats i Uppland (Ryttman 2007). Längs Västernorrlands kust har beståndet däremot ökat med 25 % under perioden 1987 — 1999 (Pettersson 1999). Omflyttningar samt minkpredation kan vara orsaker till populationsförändringar (Andersson 1992).

Skärpiplärka *Anthus petrosus*

Skärpiplärkan är karaktärsfågeln bland tättingarna i ytterskärgården. I östra Småland företräds den av rasen *littoralis*. Inom hela ytterskärgården häckade under 2007 totalt 38 par. Skärpiplärkan påträffas både i urbergsskärgården och i den södra moränsskärgården. På Furö utanför Oskarshamn finns en större förekomst, som mest 12 par 1995.

Utveckling: Arten är spridd i enstaka par inom hela området, men förekommer alltmer sparsamt. I början av 90-talet bestod populationen inom kärnområdet av cirka 50 par, men mot slutet av 90-talet hade beståndet minskat till cirka 20 par. Därefter har antalet häckande par åter ökat något, sammantaget uppvisar skärpiplärkan en tydlig minskning. Antalet par har minskat i genomsnitt med 3 % per år, ($p < 0,001$). Minskningen tycks ha avstannat under de senaste åren, och det gäller både antalet par och antalet häcklokaler, ($p < 0,05$). Populationsutvecklingen inom kärnområdet stämmer väl överens med utvecklingen i andra regioner. Från Upplandskusten rapporteras om en kraftig minskning (Ryttman 2007). Sträckräkningar vid Falsterbo och ringmärkningar vid Ottenby ger också belägg för att skärpiplärkan minskar i Östersjölandskapen. Däremot tycks arten ha ökat längs Västerbottens kust (Svensson m.fl. 1999). Det kan vara vårt att peka ut någon enstaka orsak till minskningen, utan snarare kan det vara en kombination av orsaker. Förändringar på själva häckningsplatsen har framhållits som en möjlig orsak till artens minskning. Det skulle då bl.a. kunna vara störningar från ett allt aktivare friluftsliv eller igenväxning av gräsbevuxna skär då betet har upphört (Larsson 1994).

Referenser

- Ahlbom, J. m.fl. 1999. Årsrapport för projektet "Levande skärgårdsnatur" 1998. Länsstyrelsen i Stockholms län.
- Ahlén, I. & Tjernberg, M. (red.). 1996. Rödlistade ryggradsdjur i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Andersson, A. 2000. Inventering av labb *Stercorarius parasiticus* i Södermanlands skärgård 1999 samt ett försök till utvärdering av framtida förekomst i Sverige. *Ornis Svecica* 10:1-6.
- Andersson, Å. 1992. Sjöfågelbeståndets utveckling i Bullerö skärgård efter invandringen av mink. *Ornis Svecica* 2:107-118.
- Andersson, Å. 1998. Kustfågelinventering i AB län – resultat, utvärdering och förslag till framtida verksamhet. Projekt "Levande skärgårdsnatur". Länsstyrelsen i Stockholms län.
- Aspenberg, P. & Axbrink, M. 1998. Kustfågelinventering i Gävleborgs län 1997-98. *Fåglar i X-län* 29:132-174.
- Aspenberg, P. 2007. Roskarlen på Eggegrund 1967-2007. *Fåglar i X-län* 38:34-42.
- Aspenberg, P. & Kellner, O. 2007. Kustfågelinventering, version 2007-12-18. Remiss. Naturvårdsverket.
- Birgersson, A. 2004. Häckfågelinventering i Loftahammars kommun 2003. *Fåglar i östra Småland* 16:45-52.
- Birgersson, A. 2007. Inventering i skärgården 2006. *Fåglar i östra Småland* 19:101-108.
- Bengtsson, K. 2007. Silltruten i Skåne 2006. *Anser* 46:215-216.
- Engström, H. 2001. The occurrence of the Great cormorant *Phalacrocorax carbo* in Sweden, with special emphasis on the recent population growth. *Ornis Svecica* 11:155-170.
- Gezelius, I. 1999. Inventering av kustfåglar i Östergötlands skärgård. Information från Länsstyrelsen i Östergötlands län 1998:6.
- Gärdenfors, U. (ed.) 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hario, M., Hirvi, J-P., Hollmén, T & Rudbäck, E. 2004. Organochlorine concentrations in diseased vs. Healthy gull chicks from the northern Baltic. *Environmental Pollution* 127:411-423.
- Källander, H. 1996. Skrattnåsens *Larus ridibundus* populationsutveckling under de senaste 25 åren. *Ornis Svecica* 6:5-16.
- Landgren, E. & Landgren, T. 2001. Fågelskär i Vänern 2000. Vänerns vattenvårdsförbund. Rapport nr 17.2001.
- Lindsröm, Å. & Svensson, S. 2007. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport 2006. Ekologiska institutionen, Lunds Universitet.
- Larsson, R. & Möllersten, L. 1999. Projekt ejder 1999. Rapport till Länsstyrelsen i Blekinge 1999.
- Larsson, T. 1984. Inventeringsrapport och ornitologisk värdering av häckfågelfaunan på öar och skär i Västerviks kommun, Oskarshamns kommun samt norra delen av Mönsterås kommun. Häckningssäsongen 1984. PM Länsstyrelsen i Kalmar län, opubl.
- Larsson, T. 1994. Biotopval, populationsutveckling och häckningsbiologi hos skärpiplärka *Anthus spinoletta littoralis* i ett småländskt skärgårdsområde. *Ornis Svecica* 4:173-182.
- Larsson, T. 1995. Skräntärnans utbredning och status i östra Småland. *Fåglar i östra Småland* 7:23-29.
- Larsson, T. 2001. Häckfågelfaunan i östra Smålands ytterskärgård 1990-2000. Rapport nr 2001:21. Länsstyrelsen i Kalmar läns meddelandeserie.
- Larsson, T. 2004. Skräntärnan i östra Småland häckningssäsongerna 2003-04. *Fåglar i östra Småland* 16:101-105.
- Larsson, T. 2007. Storskarven i östra Småland 2006. *Fåglar i östra Småland* 19:39-44.
- Lif, M., Hjernquist, M., Olsson, O & Österblom, H. 2005. Long-term population trends in the Lesser Black-backed Gull *Larus f. fuscus* at Stora Karlsö and Lilla Karlsö, and initial results on breeding success. *Ornis Svecica* 15:105-112.
- Lindell, L. 1989. Förändringar i antalet sjöfåglar, vadare och måsfåglar i norra Smålands skärgård. *Vår Fågelvärld* 48:203-204.
- Lindström, Å., & Svensson, S. 2007. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2006. Ekologiska institutionen, Lunds Universitet.
- Nilsson, L. 2006. Internationella sjöfågelräkningarna i Sverige 2005/2006. Ekologiska institutionen, Lunds Universitet.
- Pettersson, T. 2007. Fågelskär i Mälaren. Länsstyrelserna i Stockholms län, Uppsala län, Västmanlands län och Södermanlands län.

- Pettersson, J. 1999. Kustfågelinventering 1999. Sammanställning, analys och förslag till skydd. Rapport nr 1999:6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län.
- Pettersson, J. 2001. Fåglar på Ölands sjömarker 1988 och 1998. Rapport nr 2001:12. Länsstyrelsen i Kalmar läns meddelandeserie.
- Regnell, S. 1967. Faunan i de nordsmåländska skärgårdsreservaten. Sveriges Natur, årsboken 1967 s. 152-181.
- Rodebrand, S. 1976. Fågelskyddsområden i Kalmar läns övärld. Länsstyrelsen i Kalmar län.
- Ryttman, H. 2007. Kustfågelinventeringen i Uppsala län under 2002 och 2003. Fåglar i Uppland 34: 4-21.
- Sieurin, P. 1992. Skrattmåsens och bruna kärrhökens förekomst i östra Småland 1991. Fåglar i östra Småland 4:3-10.
- Staav, R. Rapport från åtgärdsprogram för skrântärna 2007. Anteckningar.
- SOF. 2002. Sveriges fåglar. 3:e uppl. Stockholm.
- Statens Naturvårdsverk. 1978. Biologiska inventeringsnormer. Fåglar. Råd och riktlinjer. 1978:1.
- Svensson, S., Svensson, M. & Tjernberg, M. 1999. Svensk fågelatlas. Vår fågelvärld, supplement 31, Stockholm.
- Waldemarsson, N. 2007. Häckande tärnor i Skåne 2006. Anser 46:129-136.

Inventerade lokaler i östra Småland 1984 och 1990–2008

I denna del av rapporten beskrivs inventerade öar och skär. De presenteras från gränsen mot Blekinge län i söder till gränsen mot Östergötlands län i norr, således i ordningen Torsås, Kalmar, Mönsterås, Oskarshamn och Västerviks kommuner.

Områdena kan delas in i följande kategorier:

- Lokaler inom kärnområdet som inventerats 1984 samt under perioden 1990-2008. Totalt 54 lokaler/områden.
- Lokaler inom kärnområdet som tillkommit under inventeringsperioden på grund av att det har påträffats häckande kustfåglar på öar och skär som tidigare saknade häckfåglar. 2003 tillkom sex lokaler, 2004 en lokal, 2005 tre lokaler, 2006 två lokaler samt 2007 tillkom sex områden. Totalt finns nu 73 lokaler/områden inom kärnområdet 2008.
- Lokaler som är belägna utanför kärnområdet. Det rör sig sammanlagt om ytterligare 63 öar och skär. De finns dels söder om kärnområdet ner till gränsen mot Blekinge län och dels norr om upp till gränsen mot Östergötlands län de har inventerats under 2007 och i vissa fall även 1984 och 2006.

Det är i första hand ytterskärgårdens häckfågelfauna som inventerats och urvalet av lokaler är gjort för att omfatta samtliga öar och skär i ytterskärgården som

hyser de arter som är knutna till våta miljöer och/eller har sin utbredning begränsad till skärgårdsmiljö. Det rör sig om häckande fåglar som knölsvan, gäss, simänder, dykänder, skäggdopping, storskarv, gråhäger, vadare, kustlabb, måsar, trutar, tärnor, alkor och skärpiplärka.

I redovisningen nedan förekommer även några öar och skär belägna i mellan- och innerskärgården. För varje lokal anges någon av klasserna: Lågt fågelvärde, Fågelvärde, Stort fågelvärde samt Mycket stort fågelvärde. Hur klasserna tagits fram beskrivs under "ornitologiskt värde" på sidan 9.

Det är viktigt att beakta att fågelvärdena är framtagna endast utifrån 2007 års inventering. Alltså vid en tidpunkt då flera arter minskar. Skulle samma kriterier använts för data från 1984 hade klassningen av fågelvärde blivit en annan. Det kan därför ge en skev bild! Flera områden har kvar sina förutsättningar som boplatser och deras betydelse som häckplatser, klassning i fågelvärde, kommer att öka när populationerna ökar igen.

Samtliga lokaler har försetts med en identitet, ett nummer, i redovisningen nedan. Där finns också en allmän beskrivning av varje lokal. Därefter följer en ornitologisk beskrivning. En detaljerad beskrivning av häckande fåglar för varje lokal finns i tabellform i bilaga I.

Stackaskär

Inv. objekt nr 85. Torsås kommun. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Stackaskär är det sydligaste skäret i Kalmar län, beläget intill gränsen mot Blekinge län. Det rör sig om ett relativt stort och lågt skär som, typiskt för moränskärgården, hyser rikligt med vegetation i form av sammanhängande bestånd av enbuskar och en del lågväxande träd. Gräs- och örtvegetationen är riklig och vegetationen förekommer även i strandzonen, som i vissa partier har rikligt med stenar. Skäret hyser en mindre strandäng på östra sidan.

Ornitologisk beskrivning: På Stackaskär förekommer ett rikt fågelliv och utifrån resultatet som insamlats från häckningssäsongen 2007 får skäret betraktas som ett av de främsta för häckande kustfåglar i den södra delen av länet. Populationen av grågås, vigg och ejder samt simänder som gravand och gräsand får anses vara stor. Även skedand häckar på lokalen. Vadare som större strandpipare, rödbena och drillsnäppa påträffas också bland de häckande fåglarna. Det fanns inte några större kolonier 2007, men en liten koloni med skrattnås, 7 par, fiskmås, 12 par, samt fisktärna, 9 par kan nämnas. Orsaken till att drillsnäppa, och även fisktärna, häckar på skäret beror troligen på närheten till fastland samt det skyddade läget.

Fimpan

Inv. objekt nr 86. Torsås kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skäret ligger, liksom närbelägna Svartagrund och Trotten, utanför Skäppevik söder om Bergkvara. Ett litet och lågt skär med riklig gräs- och örtvegetation samt några mindre bestånd med buskar. Stenar och vegetation når ut i strandkanten främst åt sydost i form av en liten sten- och sandrevel.

Ornitologisk beskrivning: Det mest anmärkningsvärda är kanske det häckande paret av småtärna, som var ett av de fyra paren som fanns i östra Småland 2007. Bland kolonihäckande arter kan noteras 12 par fiskmås, 8 par gråtrut samt 4 par silvertärna, alltså inga större populationer. Bland kolonihäckarna påträffades vadare som strandskata och rödbena. Populationen av ejder var förhållandevis stor, 20 par, på det lilla skäret.

Stackaskär. Inventeringsområde nr 85.

Inventeringsområden Fimpan (86), Svartagrund (87).

Svartagrund

Inv. objekt nr 87. Torsås kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet lågt skär bevuxet med gräs- och örtvegetation bland stenar. Det förekommer även rikligt med vegetation i strandzonen. Några mindre buskage växer också på skäret. Ett mindre parti uppbyggt av grus finns på skärets södra sida.

Ornitologisk beskrivning: Inventeringen 2007 visade inte på något omfattande fågelliv, men flera av de kustfågelarter man finner i skärgården häckade, bl.a. ejder, småskrake och strandskata. Två mindre kolonier fanns också – fiskmås, 4 par och silvertärna, 6 par. Sistnämnda häckade på den mer grusdominerade delen av skäret.

Trotten

Inv. objekt nr 88. Torsås kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet lågt skär med riklig vegetation av gräs och högre örter. Skäret är rikt på stenar och här finns även en liten revel bestående av sand och smågrus.

Ornitologisk beskrivning: Skäret hade en relativt art- och individfattig fågelfauna 2007. Bland de fyra arter som påträffades på lokalen kan nämnas kolonin med silvertärna, 8 par som häckade på sandreveln.

Koskär

Inv. objekt nr 89. Torsås kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Koskär, beläget strax söder om Bergkvara samhälle, är ett lågt skär med riklig vegetation, främst med gräs och lägre örter. Vegetationen breder ut sig till strandkanten. Ett litet bestånd med lågväxande buskar finns också på skäret.

Ornitologisk beskrivning: Skäret hyser flera av de arter som hör hemma på ett vegetationsrikt skär i moränkskärgården, bl.a. grågås, kanadagås, gravand och strandskata. Tre kolonihäckande arter fanns på skäret 2007. Det rör sig om skrattnås, 12 par, fiskmås, 9 par samt fisktärna 4 par.

Västragårdsör

Inv. objekt nr 90. Torsås kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett par mindre skär i havsbandet nordost om Bergkvara. Skären består till stor del av stenar, grus och sand. Markvegetation förekommer i stort sett endast på de centrala delarna av skären.

Ornitologisk beskrivning: En relativt art- och individfattig lokal, men några små kolonier fanns 2007, bl.a. en koloni med fisktärna, 8 par.

Garpen

Inv. objekt nr 91. Torsås kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: På ett skär utanför Bergkvara finns en fyr med tillhörande byggnader samt en liten hamn. I övrigt domineras skäret av stenar och markvegetation, vilket är typiskt för moränkskärgården. Kring byggnad-

© Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övervaknings, kartfilen: inv: 100-2004/180
Inventeringsområden Trotten (88), Koskär (89).

© Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övervaknings, kartfilen: inv: 100-2004/180
Västragårdsör. Inventeringsområde nr 90.

© Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övervaknings, kartfilen: inv: 100-2004/180
Garpen. Inventeringsområde nr 91.

derna växer enstaka större träd och på den södra delen finns mer sammanhängande buskage och låga trädbestånd.

Ornitologisk beskrivning: Fågelfaunan var art- och individfattig vid inventeringen 2007, mest framträdande var 4 par gråtrut och en liten koloni med silvertärna bestående av 12 par.

Svartaskär och Svartgrund

Inv. objekt nr 92. Torsås kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två låga och steniga skär i havsbandet nordost om Bergkvara. Skären har sparsam markvegetation. På de centrala delarna av skären finns små ryggar uppbyggda av sand och grus.

Ornitologisk beskrivning: Bland de fåtal arter som häckade 2007 dominerade gråtrut, en koloni bestående av 18 par. I närheten av trutarna häckade strandskata, 1 par och större strandpipare, 1 par.

Södra Majör

Inv. objekt nr 93. Torsås kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett relativt stort skär i havsbandet mellan Bergkvara och Djursvik. Skäret är flackt och till stora delar uppbyggt av sand och småsten. På den östra och södra delen finns ett större bestånd av träd och buskar, som bl.a. är hemvist för storskarv och gråhäger. Ön har rikligt med markvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Det är främst två arter som dominerar på skäret, storskarv och gråhäger. Kolonierna finns på den sydöstra delen, och här påträffades 147 par storskarv och 48 par gråhäger vid inventeringen 2007. Det är okänt om kolonin av storskarv har funnits tidigare eller om det är en nyetablering. Rör det sig om en nyetablering kan det vara individer som flyttat ut från kolonierna utanför Stuvsnäs, bl.a. från Svartö och Törnholmen.

Mellanmajör

Inv. objekt nr 94. Torsås kommun. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett lågt skär i nära anslutning till Södra Majör och som till största delen består av en sandhed bevuxen med låg markvegetation. I strandkanten finns småstenar och på vissa ställen förekommer också ansamlingar av större stenar. En grund vik finns

Svartaskär och Svartgrund. Inventeringsområde nr 92.

Inventeringsområden Södra Majör (93), Mellanmajör (94).

på den östra sidan och här och var finner man spridda törn- och enbuskar.

Ornitologisk beskrivning: Skäret hyste ett rikt fågelliv vid inventeringen 2007, inte minst vadare, bl.a. större strandpipare, 3 par, tofsvipa, 1 par samt rödbena, 2 par. Dessutom påträffades storspov, 1 par, för övrigt det ena av de två paren som häckade i ytterskärgården i östra Småland 2007. På skärets västra del häckade en koloni med skrattnås, 22 par och en koloni med silvertärna som omfattade 16 par. På skärets norra del fanns en koloni med gråtrut, 32 par. På lokalen påträffades också 1 par av de fåtaliga skärpiplärkor som häckar i den södra länsdelen.

Svarta Hällar

Inv. objekt nr 95. Torsås kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Omfattar ett huvudskär, Svarta Hällar, i havsbandet utanför Djursvik samt ett betydligt mindre skär närmare fastlandet. Svarta Hällar är relativt stenigt och har en högre sand- och grusås på de centrala delarna. Vegetationen är relativt sparsam, men det finns några mindre buskar invid sandåsen. Det mindre skäret består av en sandrevl omgiven av stenar, och här är förekomsten av vegetation sparsam.

Ornitologisk beskrivning: Tre kolonier med vitfågel dominerade fågelfaunan vid besöket 2007. En koloni med skrattnås, 25 par och en koloni med silvertärna, 7 par fanns på det mindre skäret. Intill en koloni med gråtrut, 35 par häckade skrântärna, 1 par på Svarta Hällar.

Gullhallarna och Inre Laxören

Inv. objekt nr 96. Torsås kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två mindre skär i ytterskärgården i en arkipelag mellan Djursvik och Örarevet. På skären förekommer rikligt med gräs- och örtvegetation. De är dessutom steniga, och inom vissa partier finns riklig förekomst av sand.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet dominerades 2007 av två kolonier, skrattnås, 12 par samt fiskmås, 17 par. I skydd av kolonierna häckade bl.a. vigg, skäggdopping, strandkata och rödbena.

Norra Sandholmen

Inv. objekt nr 97. Kalmar kommun. Värnanäs naturreservat. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ön, belägen utanför Stuvénäs, är något kuperad och har rikligt med stenar och vegetation. På vissa partier är örtvegetationen hög och på den nordöstra delen finns ett fåtal döda tallar kvar som vittnar om den skarvkoloni som en gång fanns på ön.

Ornitologisk beskrivning: Norra Sandholmen, inklusive grannöarna Södra Sandholmen, Svartö och Törnholmen har tidigare varit "basen" för storskarvens populationsutveckling i Kalmarsund. I området häckade som mest 3530 par 1992, men inventeringen 2007 visar på något helt annat. Södra Sandholmen och Svartö saknar

Inventeringsområden Svarta Hällar (95), Gullhallarna och Inre Laxören (96).

Inventeringsområden Norra Sandholmen (97), Törnholmen (98).

häckande storskarvar helt och på Norra Sandholmen påträffades endast 48 bon. De flesta av dessa var placerade i döda tallar.

Törnholmen

Inv. objekt nr 98. Kalmar kommun. Värnanäs naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett relativt stort skär utanför Stuvénäs. Skäret är rikt på markvegetation och högre örter. På de centrala delarna utbreder sig en strandäng som omges av låga buskar. På öns södra del finns ett bestånd med tallar, där en del är döda eller döende, samt sammanhängande buskage. Den norra delen har mer karaktär av strandskog. Här växer relativt höga alar och tallar.

Ornitologisk beskrivning: I dag är det Törnholmen som har den största populationen av storskarv i området. Man får gå tillbaka till 2001 för att få fram säkra uppgifter om antalet häckande skarvar på Törnholmen. Då noterades 842 bon, vilket innebär att populationen har minskat även på Törnholmen eftersom inventeringen 2007 resulterade i 165 bon.

Slätkibbö

Inv. objekt nr 99. Kalmar kommun. Värnanäs naturreservat. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skäret, som ligger i havsbandet söder om Värnanäs, är till största delen uppbyggt av sand omgärdat med stenar i olika storlekar. Skäret är lågt, har rikligt med vegetation på de centrala delarna och över hela området finns spridda bestånd med mindre enbuskar.

Ornitologisk beskrivning: Två kolonier dominerade fågellivet 2007, dels en koloni med gråtrut, 18 par samt en koloni med silvertärna bestående av 12 par. I koloniernas närhet häckade vidare som större strandpipare och rödbena och på en närliggande sandbank påträffades skrântärna, ett solitärt par.

Korsör

Inv. objekt nr 100. Kalmar kommun Värnanäs naturreservat. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett relativt stort och flackt skär utanför Värnanäs som till största delen är uppbyggt av sand. Steniga stränder förekommer på norra och östra sidan. Markvegetationen är riklig och 2007 var den betad. Ett bestånd av träd växer på skärets norra del.

Ornitologisk beskrivning: Korsör hade en art- och individrik fågelfauna vid inventeringen 2007. Flera kolonier fanns på skäret, bl.a. skratmås, 11 par, fiskmås, 12 par, gråtrut, 27 par samt silvertärna 17 par. Liksom på många andra häckningsskär får andra arter möjlighet till skydd där det finns kolonihäckande fåglar. Korsör är inget undantag. Här häckade bl.a. strandskata, större strandpipare och rödbena 2007.

Tärnö

Inv. objekt nr 101. Kalmar kommun. Värnanäs naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skäret, i havsbandet utanför Värnanäs, består till största delen av sand och smågrus.

Slätkibbö Inventeringsområde nr 99.

Inventeringsområden Korsör (100), Tärnö (101), Stora markör (102), Lilla markör (103)

Markvegetationen är riklig över hela skäret.

Ornitologisk beskrivning: Tärnö's fågelliv dominerades 2007 av en koloni med gråtrut bestående av 35 par. I skydd av denna häckade strandskata och större strandpipare, vardera med 1 par.

Stora Markör

Inv. objekt nr 102. Kalmar kommun. Värnanäs naturreservat. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett långsmalt skär utanför Värnanäs. Skäret sträcker sig i nord-sydlig riktning och är till största delen uppbyggt av sand. I övrigt förekommer det rikligt med sten och markvegetation på skäret. På vissa

ställen växer högre örtvegetation och även några mindre bestånd med buskar.

Ornitologisk beskrivning: Ett relativt fågelrikt skär. Inventeringen 2007 resulterade bl.a. i ett stort antal ejder, 25 bon och en koloni med gråtrut bestående av 30 par. Liksom på andra skär som är uppbyggda på samma sätt, ex. Korsör, påträffades häckande gravand, 1 par.

Lilla Markör

Inv. objekt nr 103. Kalmar kommun. Värnanäs naturreservat. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet smalt rev söder om Ekenäs, som är uppbyggt av sand, grus och småstenar. Skärets centrala delar har rikligt med markvegetation och inom vissa partier av strandzonen finns steniga partier.

Ornitologisk beskrivning: Skäret dominerades 2007 av en koloni med gråtrut bestående av 35 par, men det mest intressanta är kanske silltrut, 2 par som häckade i utkanten av gråtrutkolonin.

Store Skräddaren och Lille Skräddaren

Inv. objekt nr 104. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två små skär norr om Ekenäs. De består till största delen av sand och grus. Markvegetationen är sparsam och i öster och söder finns en hel del steniga partier.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet på de två skären var inte så rikt 2007, men här häckade arter som strandkata, större strandpipare och rödbena, vardera med 1 par.

Skarnholmarna

Inv. objekt nr 105. Kalmar kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: En av de större öarna i området, belägen söder om Kolboda. Här växer ett bestånd med björkar och enbuskar, främst i den norra delen. Mark- och örtvegetationen är riklig och vissa partier har strandängar med låg markvegetation eftersom de betas av gäss.

Ornitologisk beskrivning: Gässen och andfåglarna dominerade fågelfaunan på ön 2007, bl.a. påträffades gravand 2 par och skedand 1 par. En liten koloni med gråtrut, 8 par häckade på öns södra del.

Store Skräddaren och Lille Skräddaren. Inventeringsområde nr 104.

Skarnholmarna. Inventeringsområde nr 105.

Hästkär

Inv. objekt nr 106. Kalmar kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet stenigt skär utanför Hagbyhamn. Skäret består av en uppbyggd ås av sand och grus på de centrala delarna där också markvegetationen är riklig. I övrigt är vegetationen sparsam förutom ett mindre buskage.

Ornitologisk beskrivning: Hästkär dominerades av två kolonier 2007, en koloni med fiskmåsar, 8 par och en koloni med gråtrut bestående av 30 par. I koloniernas närhet häckade bl.a. gräsand, strandskata och större strandpipare.

Boskär

Inv. objekt nr 107. Kalmar kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett långsmalt och lågt skär med flack yta och steniga stränder i havsbandet utanför Bottorp. Vegetationen är riklig, inte minst med högväxande örter. På skäret växer även några få träd - tall, asp och björk samt några mindre buskage.

Ornitologisk beskrivning: Skäret hade ett rikt fågelliv vid inventeringen 2007, inte minst den stora kolonin med gråtrut, 70 par. Populationerna av bl.a. grågås, 12 bon och ejder 23 bon var stor på skäret. Däremot häckade endast en vadare detta år, nämligen strandskata, 1 par.

Hästaskär och Ljungby Hästaskär

Inv. objekt nr 108. Kalmar kommun. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Båda skären ligger i havsbandet nordost om Bottorp. Ljungby Hästaskär, det större av de två skären, har rikligt med markvegetation och i den norra delen sammanhängande buskage med bl.a. enar. Den södra delen är flackare, öppnare och mer stenig. Hästaskär är något mindre, flackare och har markvegetation som är lågväxande.

Ornitologisk beskrivning: Trutar tycks dominera fågellivet i området och 2007 påträffades gråtrut med totalt 160 par samt havstrut, totalt 11 par på båda skären. I övrigt bestod häckfågelfaunan av de arter som vanligtvis påträffas i skärgården, bl.a. grågås, ejder, strandskata och rödbena.

©Lantbruksverket. Ulf Östergrens Översikt, fotografier från: Öv. 106-2004/188

Hästkär. Inventeringsområde nr106.

©Lantbruksverket. Ulf Östergrens Översikt, fotografier från: Öv. 106-2004/188

Boskär. Inventeringsområde nr107.

©Lantbruksverket. Ulf Östergrens Översikt, fotografier från: Öv. 106-2004/188

Hästaskär och Ljungby Hästaskär. Inventeringsområde nr108.

Ytter Ören

Inv. objekt nr 109. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet långsmalt skär söder om Stensö med en åsrygg av sand, grus och mindre stenar. Markvegetationen är sparsam, men några mindre buskar växer på skäret.

Ornitologisk beskrivning: Två små kolonier dominerade det sparsamma fågellivet på skäret vid besöket 2007. En koloni med gråtrut, 10 par och en koloni med silvertärna, 5 par häckade. Där påträffades även 2 par havstrut och några par ejder.

Holme öster om Kalmar Slott

Inv. objekt nr 110. Kalmar kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: En låg och vegetationsrik holme utanför Kalmar Slott. Högre örtvegetationen dominerar de centrala delarna av holmen.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet dominerades 2007 av en stor koloni med skrattnås bestående av 250 par. I skydd av kolonin häckade bl.a. vigg, 12 par och strandskata 1 par.

Prästör

Inv. objekt nr 111. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Utanför Tjärhovet i Kalmar ligger ett litet stenigt skär med sparsam vegetation. Den växtlighet som finns förekommer på de centrala partierna av skäret.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet var art- och individfattigt vid besöket 2007. Vitfågel i form av en koloni med gråtrut, 6 par samt havstrut, 2 par dominerade fågelfaunan på skäret.

Västra Gallbänken

Inv. objekt nr 112. Kalmar kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett stenigt skär i sundet utanför Kalmar som domineras av en ås uppbyggd av sand, grus och småsten. Vegetationen är spridd över hela skäret, men på de centrala delarna växer en del bestånd med högre örtvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Vid besöket 2007 var det två kolonier med vitfågel som dominerade fågellivet. En

© Lantbrukshögskolan i Geografiska övervaknings- och kartläggningen, Dnr: 100-2004/182

Ytter Ören. Inventeringsområde nr 109.

© Lantbrukshögskolan i Geografiska övervaknings- och kartläggningen, Dnr: 100-2004/182

Inventeringsområden Holme öster om Kalmar Slott (110), Prästör (111).

© Lantbrukshögskolan i Geografiska övervaknings- och kartläggningen, Dnr: 100-2004/182

Inventeringsområden Västra Gallbänken (112), Östra Gallbänken (113).

koloni med gråtrut, 40 par och en koloni med havstrut, 12 par häckade på skäret. En intressant iakttagelse var häckningen av silltrut, 1 par.

Östra Gallbänken

Inv. objekt nr 113. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett stenigt skär intill Västra Gallbänken som består av en ås av sand och grus i den västra delen. Skäret har rikligt med växtlighet, bl.a. högre örtvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Vid besöket 2007 noterades ett art- och individfattigt fågelliv, där en koloni med gråtrut, 15 par dominerade fågelfaunan. Liksom på många andra skär i området häckade här även strandskata.

Södra Skallö

Inv. objekt nr 114. Kalmar kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: En av de två större skären som ligger alldeles intill Ölandsbron. Södra Skallö har rikligt med buskar samt två bestånd av tallar. Det växer rikligt med högre örtvegetation på skäret och dessutom utbreder sig en större strandäng på den östra delen.

Ornitologisk beskrivning: Vid besöket 2007 påträffades en relativt rik fågelfauna. Bland kolonihäckarna kan nämnas 14 par fiskmåsar, 40 par gråtrut samt 8 par havstrut. I kolonin med gråtrut påträffades också 4 par silltrut, en inte alltför vanlig syn i östra Småland idag. Även flera vadare häckade på skäret, bl.a. större strandpipare, 1 par och rödbena, 1 par.

Norra Skallö

Inv. objekt nr 115. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: En stenigt skär med riklig vegetation, främst buskar och högre örtvegetation. Flera mindre träd, bl.a. björk och tall, växer på skäret.

Ornitologisk beskrivning: Till skillnad från Södra Skallö var fågellivet mycket fattigare på Norra Skallö vid besöket 2007. Förutom en liten koloni med gråtrut, 8 par häckade karaktärsarter som knölsvan, ejder och strandskata.

Inventeringsområden Västra Gallbänken (112), Östra Gallbänken (113).

Inventeringsområden Södra Skallö (114), Norra Skallö (115).

Lilla Olsgrundet

Inv. objekt nr 116. Kalmar kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: I yttersta delen av viken söder om Drag ligger ett litet lågt och stenigt skär, som har rik markvegetation. På skärets norra sida utbreder sig en liten strandäng.

Ornitologisk beskrivning: Vid besök i området 2007 visade det sig att Lilla Olsgrundet var en av de enda lokalerna i området med ett rikt fågelliv. En stor skrattnåskoloni, 150 par dominerade fågelfaunan, och i kolonins närhet häckade kentsk tärna med 12 par, för övrigt den enda kolonin i östra Småland 2007. Andra arter som häckade var fiskmå, 6 par och en koloni med silvertärna, 10 par.

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övergeodes, fotografier: Dnr 106-2004/188
Lilla Olsgrundet. Inventeringsområde nr 116.

Bakaren

Inv. objekt nr 117. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet skär, i sundet utanför Revsudden, som är uppbyggt av sten varav en del relativt stora. Växtligheten är sparsam.

Ornitologisk beskrivning: En koloni med gråtrut, 25 par dominerade fågellivet vid besöket 2007. Intill denna koloni häckade havstrut, 4 par, silvertärna, 3 par, men det kanske mest intressanta är häckningen av silltrut, 1 par.

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övergeodes, fotografier: Dnr 106-2004/188
Bakaren. Inventeringsområde nr 117.

Ryggås

Inv. objekt nr 118. Kalmar kommun. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ryggås, i havsbandet söder om Slakmöre, är tillsammans med närliggande skär rikt på stenar och växtlighet. Av namnet kan man sluta sig till att ön är uppbyggd av en ås med sand, grus och småsten. Det förekommer rikligt med högre örtvegetation, några buskage samt ett fåtal torra mindre träd.

Ornitologisk beskrivning: Vid besöket 2007 visade det sig att Ryggås med närliggande skär hyste ett rikt fågelliv. Förekomsten av gäss och änder var relativt stor, bl.a. häckade 2 par vitkindade gäss, vilket för övrigt var den enda häckningen i östra Smålands ytterskärgård 2007. Fyra kolonier fanns i området, bl.a. 12 par skrattnåsk och 60 par gråtrut. Intill trutkolonin häckade skräntärna, 1 par, vilket är ett av de fåtaliga solitära par som påträffades i denna del av skärgården.

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övergeodes, fotografier: Dnr 106-2004/188
Ryggås. Inventeringsområde nr 118.

Sippösören

Inv. objekt nr 119. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: I närheten av Fågelsudd ligger ett lågt och stenigt skär med rik markvegetation, som når ut i strandkanten.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet dominerades till stor del av en koloni med silvertärna bestående av 16 par. Intill kolonin häckade arter som strandskata, 1 par, rödbena, 1 par och skrattnås, 4 par.

Tveballegrundet

Inv. objekt nr 120. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet och lågt skär i yttersta skärgården utanför Fågelsudd. Skäret domineras av stenar och vegetation är sparsam. Den låga markvegetation som finns växer på de centrala delarna av skäret. Strandzonen är stenig.

Ornitologisk beskrivning: Fågelfaunan på skäret domineras framförallt av kolonierna med skrattnås, 45 par, fiskmås, 8 par samt silvertärna, 4 par.

Stora Millgrund

Inv. objekt nr 67. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett stenigt skär i sundet i nordligaste delen av Kalmar kommun. Markvegetationen är riklig och det växer även en del högre örter och buskar på skäret.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet var betydligt rikare, både gällande art som individer, 2006 än 2007. De enda kolonihäckande arterna som funnits båda åren är gråtrut och en mindre koloni med havstrut. Arter som vitkindad gås, gravand, skrattnås, fiskmås, skrântärna och silvertärna var några av de arter som saknades som häckfåglar 2007.

Lilla Millgrund

Inv. objekt nr 68. Kalmar kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre stenigt skär i sundet utanför Stora Millgrund där markvegetationen är sparsam. De centrala delarna av skäret är uppbyggt av en ås bestående av sand, grus och mindre stenar.

Ornitologisk beskrivning: Liksom på det närliggande

© Lantbruksverket. Ut Geografiska Sveriges, tillgängskarten. Öv. 106-2004/188
Inventeringsområden Sippösören (119), Tveballegrundet (120).

© Lantbruksverket. Ut Geografiska Sveriges, tillgängskarten. Öv. 106-2004/188
Inventeringsområden Stora Millgrund (67), Lilla Millgrund (68).

skäret Stora Millgrund var fågellivet rikare vid inventeringen 2006. Två kolonier, gråtrut och havstrut, har funnits båda häckningssäsongerna, men 2007 saknades både knölsvan, gräsand och rödbena som häckfåglar. Man kan även notera att antalet ejdrar var betydligt färre 2007, endast 4 par i jämförelse med 11 par 2006.

Paslan

Inv. objekt nr 69. Mönsterås kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Paslan, i sundet utanför Pataholm, samt närliggande Paslans kummel är två avlånga och låga skär som till största delen består av större och mindre stenar. Vegetation är mycket sparsam. På Paslan finns även ett sjömärke.

Ornitologisk beskrivning: Vid besöket 2007 visade sig att flera av de arter som häckade året innan saknades. Kvar fanns en koloni med gråtrut, men saknade arter var bl.a. gravand, strandskata och skrattmås. Skären hade dock fått ett tillskott, nämligen silltrut, 2 par.

Pata Eneskär

Inv. objekt nr 70. Mönsterås kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Utanför Pataholm ligger ett större skär med riklig vegetation av gräs, örter, buskage och träd. Många av träden är döda eller döende beroende på den etablerade skarvkolonin på ön. Vegetationen är mindre sparsam på öns södra delar. Stränderna är på många platser relativt steniga.

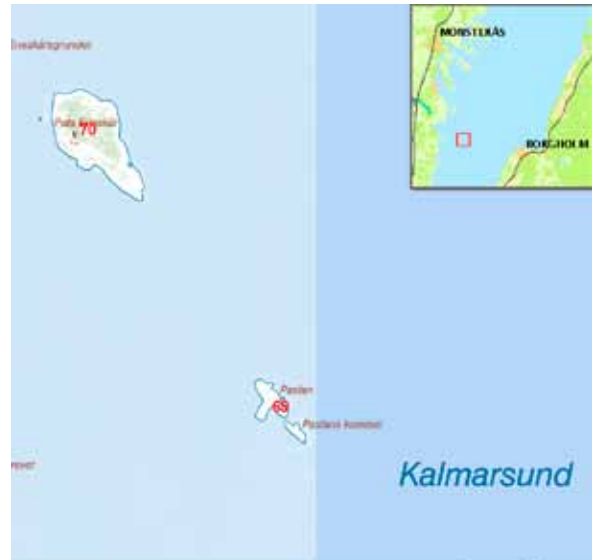
Ornitologisk beskrivning: Pata Eneskär domineras av en koloni bestående av storskarv som etablerade sig på ön i början av 1990-talet. Under de senaste två åren har kolonin halverats, från 550 par 2006 till 225 par 2007. I övrigt är fågelfaunan relativt fattig, framförallt 2007 då bl.a. kolonin med gråtrut minskat i antal häckande par. Havstrut, och även tordmule saknades 2007, men däremot häckade svärta med 2 par.

Berkeskär

Inv. objekt nr 71. Mönsterås kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två mindre skär i havsbandet utanför Pataholm. Det norra skäret är minst och uppbyggt av stenar, medan det södra har mer vegetation och en del buskar. Även här finns rikligt med stenar som är omgärdade av gräs och en del högre örter.

Ornitologisk beskrivning: Skären har under de båda år inventeringar utförts dominerats av en koloni med silvertärna, 26 respektive 27 par. På de båda skären häckade flest arter och individer 2006, bl.a. en koloni gråtrut, 18 par, vilka saknades året efter. Även grågås, vigg, småskrake och strandskata saknades som häckfåglar 2007. Kolonin med skrattmås ökade något 2007, från 4 till 9 par och dessutom tillkom en liten koloni med fiskmås, 6 par.

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övervaknings, kartgrafiska avdelningen. DKR 100-2004/180

Paslan. Inventeringsområde nr 69.

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övervaknings, kartgrafiska avdelningen. DKR 100-2004/180

Pata Eneskär. Inventeringsområde nr 70.

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övervaknings, kartgrafiska avdelningen. DKR 100-2004/180

Berkeskär. Inventeringsområde nr 71.

Måsegrundet

Inv. objekt nr 72. Mönsterås kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet lågt skär i viken utanför Timmernabben. Här växer rikligt med markvegetation över större delen av skäret. Skäret är stenigt, med förekomst av både mindre och större stenar.

Ornitologisk beskrivning: Måsegrundet dominerades 2006 av en koloni med skrattnås bestående av 45 par, men som saknades året därpå. Kolonin attraherades då även andra arter som gräsand, vigg och fisktärna, men även dessa saknades 2007.

Bussegrunden

Inv. objekt nr 121. Mönsterås kommun. Fågelskyddsområde. Ingår i Lövö naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två mindre skär i havsbandet söder om Lövö. Det yttre skäret är stenigt och har sparsam markvegetation och domineras av en liten ås uppbyggd av grus och sand. Det inre skäret har mer vegetation, bl.a. växer det en tall och några mindre buskar. Här når också vegetationen ut i strandzonen.

Ornitologisk beskrivning: Lokalen inventerades endast 2007 och då visade det sig att det yttre skäret har den rikligaste kustfågelauan av de två skären. Här dominerades fågellivet av två kolonier, en med fiskmå, 9 par och en med silvertärna, 14 par. Intill dessa kolonier häckade bl.a. strandskata och större strandpipare. På det inre skäret häckade några enstaka par ejder samt småskrake, 1 par.

Ortegrundet

Inv. objekt nr 73. Mönsterås kommun. Fågelskyddsområde. Ingår i Lövö naturreservat. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett lågt och långsträckt relativt litet skär utanför Lövös sydöstra spets. På skärets centrala del finns en liten förhöjning som är uppbyggd av sand. I övrigt är skäret stenigt och har en sparsam markvegetation.

Ornitologisk beskrivning: En förändring i fågelauan på skäret är växlingen mellan fisk- och silvertärna de båda inventeringsåren. De 22 par fisktärna som inventerades 2006 var helt bort året därpå och i stället häckade 14 par silvertärna. I sammanhanget kan nämnas att 2007 koloniserades en liten gräsbeklädd holme norr om Lövö

Måsegrundet. Inventeringsområde nr 72.

Bussegrunden. Inventeringsområde nr 121.

Ortegrundet. Inventeringsområde nr 73.

av några par fisktärnor, och det kanske var några av fisktärnorna som hade häckat på Ortegrundet 2006. I kolonin med silvertärna påträffades också kentsk tärna, 1 par, vilket var det enda paret längs hela kuststräckan med undantag för de 12 par som häckade på Lilla Olsgrundet söder om Revsudden. I övrigt är det inga stora förändringar i fågelfaunan mellan de båda inventeringsåren.

Södreskär

Inv. objekt nr 74. Mönsterås kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Förutom närliggande Mannegrund är det Södreskär som ligger på längst avstånd från fastlandet i denna del av skärgården. Skäret har steniga stränder och är till största delen uppbyggt av grus och småsten. På de centrala delarna förekommer rikligt med mark- och örtvegetation. Här växer också flera mindre buskar och dessutom två döda träd, vilka vittnar om en tid då skarvar häckade

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet dominerades av en koloni med gråtrut, 22 par samt två mindre kolonier med fiskmåsar och silvertärna. I övrigt häckade de arter som återfinns på de flesta skären i området, bl.a. ejder, småskrake, strandskata och havstrut.

Mannegrund

Inv. objekt nr 75. Mönsterås kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett långsträckt, relativt lågt skär, som har ett högre parti mot öster. Den östra delen är uppbyggd av sten, grus och sand, medan den västra delen är mer stenig. Gräs- och örtvegetationen är riklig och mindre partier med strandängar förekommer. På den östra delen finns ett lågvuxet sammanhängande buskage.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet var rikare vid inventeringen 2007 än året innan. En gråtrutkoloni, 35 par och en koloni med silvertärna, 12 par dominerade fågelfaunan på skäret. Vid inventeringen 2006 noterades 1 par vitkindad gås, men dessa saknades året efter. I stället observerades silltrut, 2 par i kolonin med gråtrut. Kolonin med havstrut har minskat under de två åren, från 12 till 5 par, men en art som i stället har ökat i antal par är ejder, 22 par 2007.

Inventeringsområden Södreskär (74), Mannegrund (75).

Bligrundet

Inv. objekt nr 76. Mönsterås kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet långsmalt skär som sträcker sig i väst-östlig riktning i havsbandet utanför Oknö. Skärets centrala delar består av en uppbyggd liten ås av sten, sand och grus. Här är också markvegetationen rikligast och det förekommer även inslag av högre örtvegetation. Skärets östra del är till största delen stenig.

Ornitologisk beskrivning: Trots sin litenhet har skäret varit hemvist för ett rikt fågelliv. Tre kolonihäckande arter förekommer – skrattnås, 13 par, fiskmås med en ökning från 12 par 2006 till 35 par 2007 samt en koloni med silvertärna, 12 par 2007. I koloniernas närhet, på skärets högsta punkt, häckade 1 par skräntärna under båda häckningssäsongerna.

Gräsgrundet

Inv. objekt nr 122. Mönsterås kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre vegetationsrikt och stenigt skär inne i en grund vik på östra sidan av Oknö. En stor del av skärets yta är täckt av högre örtvegetation och på de centrala delarna växer även en del mindre buskar.

Ornitologisk beskrivning: Under flera år har skäret i saknat häckande kustfåglar, men häckningssäsongen 2007 var det flera arter som etablerat sig på lokalen. Förutom karaktärsarter som gräsand, 4 par, vigg, 8 par, ejder, 12 par samt strandskata, 1 par häckade även rödbena med 1 par. Dessutom fanns tre kolonier på skäret – skrattnås, 40 par, fiskmås, 12 par samt silvertärna, 14 par. Möjligen är det etableringen av skrattnåskolonin som medfört att andra kustfåglar sökte sig till skäret 2007.

Lilla Svartören

Inv. objekt nr 77. Mönsterås kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skäret, som är beläget i den yttre delen av Mönsteråsviken, är lågt och stenigt med en udde i nordväst som är uppbyggd av sand och grus. De centrala delarna har rikligt med markvegetation, men även en del högre örter.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet dominerades av två kolonier – en större med skrattnås, cirka 40 par och en

© Lantmäteriet. U. Geografiska Översikt, fastighetsarten: Öv. 106-2004/100

Bligrundet. Inventeringsområde nr 76.

© Lantmäteriet. U. Geografiska Översikt, fastighetsarten: Öv. 106-2004/100

Gräsgrundet. Inventeringsområde nr 122.

© Lantmäteriet. U. Geografiska Översikt, fastighetsarten: Öv. 106-2004/100

Lilla Svartören. Inventeringsområde nr 77.

mindre med fiskmåsar, som mest 7 par. Noterbart är att 2006 häckade silvertärna, 3 par, men året efter häckade i stället fisktärna med 4 par. Till skillnad från silvertärnorna, som häckade på skärets östra del, häckade fisktärnorna på den sandiga udden i nordväst.

Borrstickeskärgrundet

Inv. objekt nr 123. Mönsterås kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet skär i den yttre skärgården mellan Björnö och Ödängla. Domineras av stenar och låg markvegetation. Ett upphöjt parti på skäret är uppbyggt av mindre stenar och grus.

Ornitologisk beskrivning: Vid inventeringen 2007 visade det sig att en koloni med silvertärna, 22 par hade etablerat sig på skäret och säkert bidragit till att bl.a. större strandpipare, rödbena, samt småtärna, vardera häckade med 1 par.

Svartings-skär

Inv. objekt nr 1. Mönsterås kommun. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

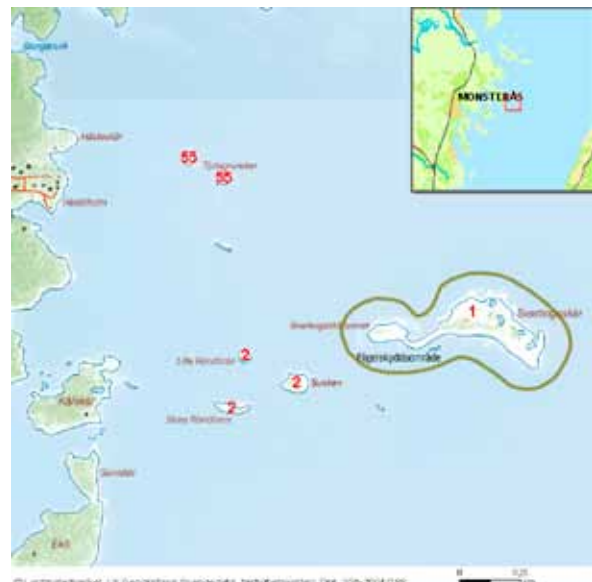
Allmän beskrivning: Ett långsmalt skär i sundet utanför Ödängla. Skäret är karaktäristiskt för moränkskärgården i och med att den består av stenar, grus och sand samtidigt som det omgärdas av grunda vatten. Strandzonen är flack och på många ställen bevuxen med vegetation mellan stenarna. På den östra sidan breder en mindre strandäng, betad av gäss, ut sig och öns centrala delar hyser ett albestånd, som numera består av döda träd på grund av skarvarnas häckningar. Den södra sidan är uppbyggd som en sandås och här finns ett område med täta buskage av enar och törnsnår.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet är rikt, inte minst beroende på förutsättningar som grunda vikar och strandängar, och fågelfaunan bidrar till att Svartings-skär är en av de viktigaste häckningslokalerna för kustfåglar i östra Småland.

Storskarven etablerade sig 1993, efter det att arten lämnat närliggande Gåsö på grund av mänsklig förföljelse. Kolonin var som störst 1998 då 2350 par häckade. Efter en nedgång 2003 och 2004 ökade skarven åter i antal, men det lägsta antalet par som häckat är 2007 då endast 685 aktiva bon noterades. Under 2008 häckade inga skarvar på Svartings-skär. I övrigt är artrikedomen stor av gäss och simänder, bl.a. har vitkindad gås häckat med totalt 2 par vid två

©Lantbrukshögskolan i Geografiska övervaknings, kartgrafiska avdelningen. Önr. 100-20047180
Borrstickeskärgrundet. Inventeringsområde nr 123.

©Lantbrukshögskolan i Geografiska övervaknings, kartgrafiska avdelningen. Önr. 100-20047180
Svartings-skär. Inventeringsområde nr 1.

tillfällen, 2001 och 2006, snatterand, 1 par och stjärtand, 1 par. Även flera arter vadare har häckat på Svartings-skär under åren, och det kanske mest anmärkningsvärda idag är att roskarl så gott som försvunnit som häckfågel. Kolonier med måsar och trutar samt silvertärnor är ett dominerande inslag i fågellivet, och vissa år häckar även mindre vanliga arter som silltrut, två tillfällen och småtärna vid tre tillfällen.

En koloni med skrântärna fanns på ön i mitten av 1980-talet, bl.a. 16 par 1984, men kolonin försvann och därefter har endast solitära par häckat nästan årligen, dock inte under de allra senaste åren. Skrântärnan tycks i stället ha flyttat över till andra skär i grannskapet (se nedan).

Busken, Stora Rördören och Lilla Rördören

Inv. objekt nr 2. Mönsterås kommun. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Tre mindre skär intill Svartings-skär. Busken är vegetationsrik med gräs- och örtvegetation samt ett tätt sammanhängande buskage och några mindre träd, medan Stora och Lilla Rördören är relativt kala skär uppbyggda av sand och sten. I den västra delen av Stora Rördören finns en udde som består av sand och grus.

Ornitologisk beskrivning: Under senare år har en koloni med skrattnås etablerat sig på Lilla och Stora Rördören, som mest 65 par 2007. Andra kolonihäckande arter är fiskmå, 9-15 par, gråtrut, 11 par 2006 samt silvertärna, som mest 28 par 2003. I skydd av dessa kolonier häckar flera vadare, bl.a. större strandpipare, rödbena och roskarl, sistnämnda vid tre tillfällen. Småtärna och skrântärna har häckat sporadiskt med solitära par.

Tjutagrundern

Inv. objekt nr. 55. Mönsterås kommun. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två mindre steniga och låga skär i havsbandet utanför Ödängla. Skären har relativt riklig markvegetation. Vissa partier har förekomst av högre örtvegetation och på båda skären finns högre ryggar uppbyggda av sand och grus. På ett av skären växer även några mindre buskar.

Ornitologisk beskrivning: Under de senaste fem häckningssäsongerna har skären hyst en häckande fågelfauna som hela tiden ökat i antal såväl art- som individmässigt. Här häckade bl.a. vitkindad gås med 1 par 2006, en koloni skrattnås 2007 bestående av 12 par, en koloni silvertärna, 25 par 2008 samt 1 par skrântärna 2007 och 2008.

Vargeskär

Inv. objekt nr 56. Mönsterås kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Tillsammans med de två mindre skären Vargeskärsgunden och Äspeskärsgunden söder om Svartö bildar Vargeskär ett litet område som är karaktäristiskt för den grunda moränkskärgården. Skären är låga och steniga, medan Vargeskär har riklig markvegetation en del lövträd och buskar.

Ornitologisk beskrivning: Området har inventerats sedan 2003 och fågellivet domineras främst av två

© Lantbrukshelvet, Ulf Geografiska Sverigeskarta, kartbilddata.se, DKR 105-2014/188
Busken, Stora Rördören, och Lilla Rördören. Inventeringsområde nr 2.

© Lantbrukshelvet, Ulf Geografiska Sverigeskarta, kartbilddata.se, DKR 105-2014/188
Tjutagrundern. Inventeringsområde nr 55.

© Lantbrukshelvet, Ulf Geografiska Sverigeskarta, kartbilddata.se, DKR 105-2014/188
Inventeringsområden Vargeskär (56), Ängeskär m fl. (57).

Måbärsskär och Måbärsskärsgrundet

Inv. objekt nr 58. Mönsterås kommun. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Huvudön Måbärsskär sydost om Svartö är trädbevuxen, men det finns mindre strandängar där vegetationen är riklig bland stenar, särskilt den östra och norra sidan. Nordost om Måbärsskär ligger två mindre steniga skär som i stort saknar markvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Det är främst på de mindre skären man finner de flesta kustfåglarna. Under de senaste häckningssäsongerna har bl.a. strandskata och rödbena häckat och 2007 kom skrattnås tillbaka efter det att de lämnat skäret 2004. En koloni med silvertärna, 17-35 par har funnits samtliga år lokalen inventerats. Drillsnäppa, en utpräglad häckfågel i innerskärgården, har häckat vid två tillfällen, liksom skrântärna.

Grässkär och Grässkärsgrund

Inv. objekt nr 59. Mönsterås kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skären, i ytterskärgården utanför Svartö, är låga och steniga och på Grässkärsgrund förekommer endast vegetation på de centrala delarna av skäret. Grässkär har betydligt mer vegetation, men till största delen lågvuxen markvegetation. Skären har även mindre partier med sandstränder.

Ornitologisk beskrivning: Fågelfaunan är mest framträdande på Grässkärsgrund. Här har skrattnås häckat 2005, 2006 och 2008, troligen de år de inte häckat på närliggande Måbärsskärsgrundet. En koloni med fiskmås, 15-30 par samt en koloni med silvertärna, som mest 25 par, utgör ett dominerande inslag på skäret. Man kan även notera att gravand och skedand har häckat vissa år.

Stora Sillekrok

Inv. objekt nr 4. Mönsterås kommun. Vällö naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre skär i ytterskärgården söder om Vällö. Relativt riklig ört- och gräsvegetation förekommer på skärets centrala delar, som för övrigt är uppbyggt av grus och sten.

Ornitologisk beskrivning: Skäret har den kustfågelfauna som är karaktäristisk för ytterskärgården. Under samtliga inventeringsperioder har det funnits en koloni

© Lantbruksverket. U. Geografiska Sverigeskarta, kartgränsvärden: DKR 100-2014/100
Inventeringsområden Måbärsskär och Måbärsskärsgrundet (58), Grässkär och Grässkärsgrund (59).

© Lantbruksverket. U. Geografiska Sverigeskarta, kartgränsvärden: DKR 100-2014/100
Stora Sillekrok. Inventeringsområde nr 4.

med gråtrut, vilken var som störst kring mitten av 90-talet. Även ejder och havstrut har häckat samtliga år och under flera år har skrântärna häckat, för det mesta med solitära par, förutom 2003 då 3 par påträffades.

Kungsholmen

Inv. objekt nr 5. Mönsterås kommun. Vällö naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: En skogsbevärd holme i inner-skärgården utanför Mönsterås Bruk. Här växer en tallskog bestående av höga och ståtliga träd, många med hög ålder. Numera finns även en del döda och döende träd, vilket är en följd av skarvarnas etablering på Kungsholmen. Strandlinjen är stenig med relativt sparsam markvegetation, med undantag för den östra sidan där vegetationen är rikligare, bl.a. med högre örter.

Ornitologisk beskrivning: Det är gråhäger och storskarv som dominerar fågellivet på Kungsholmen, som för övrigt i stort sett saknar en häckande kustfågel fauna. Hägerkolonin, som etablerades 1993 expanderade kraftigt fram till 1999 då 250 par häckade. Därefter har gråhägerarna minskat i antal, endast 70 par 2008. Populationsutvecklingen för storskarv ser däremot annorlunda ut. Efter etableringen 1994, då 20 par häckade, skedde inga större förändringar förrän under de tre senaste åren då 225 par, 380 par och 775 par noterades.

Gråsjälegrundet

Inv. objekt nr 62. Mönsterås kommun. Vällö naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet skär intill de större öarna Eneskär och Masteskär på utsidan av Vällö. Skäret är stenigt och har sparsamt med vegetation förutom på de centrala delarna.

Ornitologisk beskrivning: Trots sin litenhet har skäret blivit hemvist för många kustfågelarter under senare år. Större strandpipare, 1 par och fiskmå, en koloni med som mest 12 par har häckat på skäret sedan 2005. Vid ett tillfälle har rödbena och skrântärna häckat. Man kan även notera att 2005 etablerades en koloni med silvertärna, 28 par men tärnorna saknades på skäret 2007 och 2008, vilket visar hur ombytlig och mobil silvertärnan är vid val av häckningsplats.

© Lantbrukshögskolan i Geografiska övervaknings, kartgrafiska avdelningen, Dnr: 100-2004/180

Kungsholmen. Inventeringsområde nr 5.

© Lantbrukshögskolan i Geografiska övervaknings, kartgrafiska avdelningen, Dnr: 100-2004/180

Gråsjälegrundet. Inventeringsområde nr 62.

Grässkärsgrund

Inv. objekt nr 124. Mönsterås kommun. Vällö naturreservat. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre, lågt och stenigt skär med sparsam vegetation, som är beläget i den yttre skärgården nordost om Vällö.

Ornitologisk beskrivning: Det var först 2007 som kustfåglar påträffades på skäret. Här häckar vadare som strandskata, större strandpipare, rödbena, vardera 1 par, men skäret dominerades främst av tre kolonihäckande arter, skrattnås, 8 par, fiskmåsar 15 par och silvertärna 35 par. Det är inte helt osannolikt att silvertärnorna har flyttat över från den närliggande Gråsjälegrundet detta år.

Skärgrund

Inv. objekt nr 125. Mönsterås kommun. Vällö naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två skär, som tillsammans med närliggande Melgrund och Långegrund, ligger i ytterskärgården mellan Vällö och Taktö. Skärgrund är ett mindre, lågt skär som har rikligt med stenar och markvegetation. Den östra sidan är som en liten strandäng med gräsvegetation och mindre stenar även i strandzonen. Mitt på skäret växer ett buskage.

Ornitologisk beskrivning: Ett fågelfattigt skär där det under flera år endast häckat enstaka par med grågås och ejder, men under senare år även knölsvan, 1 par och gräsand, 2 par.

Melgrund

Inv. objekt nr 63. Mönsterås kommun Vällö naturreservat. Lågt fågelvärde

Allmän beskrivning: Ett lågt, stenigt och vegetationsrikt skär med ett större buskage och ett fåtal träd på de centrala delarna. Stränderna är steniga.

Ornitologisk beskrivning: En relativt rik fågelfauna fanns på skäret 2005 och 2006, bl.a. en koloni med skrattnås, som mest 45 par och en koloni med silvertärna, som mest 35 par. Dessutom häckade arter som vigg, större strandpipare och rödbena i skydd av kolonierna, men dessa arter saknades 2007 och 2008. Då fanns det endast kvar enstaka par av karaktärsarterna knölsvan och ejder.

Grässkärsgrund. Inventeringsområde nr 124.

Inventeringsområden Skärgrund (125) och Melgrund (63).

Långegrund

Inv. objekt nr 126. Mönsterås kommun. Vällö naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett långsmalt, lågt och stenigt skär i Vällös yttre skärgård. Markvegetationen är riklig bland stenarna och mitt på skäret växer två mindre alar och ett slånsnår.

Ornitologisk beskrivning: Under häckningssäsongen 2007 etablerades några kolonier på skäret, bl.a. skrattnås, 12 par och en koloni silvertärna bestående av 18 par. Följden blev att även andra kustfåglar häckade på skäret bl.a. gräsand, 2 par, småkrake, 2 par och rödbena, 1 par. Följande år åter fågelfattigt.

Tjuvestenarna

Inv. objekt nr 6. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre skär i innerskärgården utanför Emåns utlopp. Skäret saknar träd och buskar, men gräs- och örtvegetationen är riklig, främst på skärets centrala delar. Tjuvestenarna är stenigt, men på skärets sydvästra del utbreder sig en liten udde som består av sand- och smågrus.

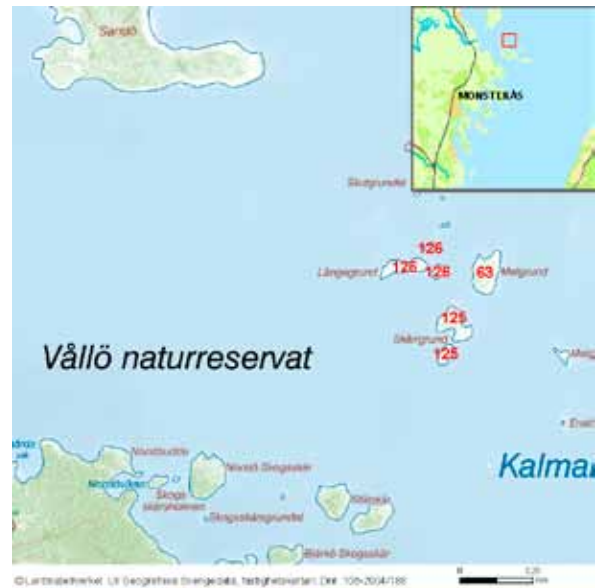
Ornitologisk beskrivning: Det var främst under 90-talet som skäret hade en rik kustfågel fauna. Då dominerades fågellivet av en koloni med gråtrut, som mest 75 par samt två mindre kolonier med havstrut respektive silvertärna. Idag återfinns endast enstaka par av ovanstående arter. Kanadagås, skedand, svärta, ros Karl och fisktärna är exempel på arter som häckat sporadiskt under åren. Vid fyra tillfällen, 1993-96, har silltrut påträffats och vid tre tillfällen har skräntärna häckat.

Nötöhäll

Inv. objekt nr 137. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde. (karta saknas)

Allmän beskrivning: Ett litet och kallt skär utanför Påskallavik. Den enda markvegetationen som förekommer finns i sprickor på berghällen.

Ornitologisk beskrivning: Under flera år har skäre varit hemvist för ruggande och icke-häckande vitfågel, men 2008 etablerades två kolonier, fiskmås 12 par och silvertärna 25 par. I övrigt häckade endast 1 par gråtrut.

Långegrund. Inventeringsområde nr 126.

Tjuvestenarna. Inventeringsområde nr 6.

Skarvlo

Inv. objekt nr 7. Oskarshamns kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett lågt skär i Runnöfjärden utanför Påskallavik där skärningspunkten mellan den södra moränskärgården och den norra urbergsskärgården finns. Skarvlo saknar buskar och träd och är i avsaknad av högre markvegetation. På skäret finns såväl små klippor som berghällar, men också partier med stenar och gräsvegetation i strandlinjen.

Ornitologisk beskrivning: Under 1990-talets senare hälft blev fågellivet allt rikare på Skarvlo. Under samtliga år har en koloni med gråtrut funnits på skäret. Den expanderade till som mest 85 par 2002 för att sedan minska till 11 par 2008. Samtidigt har havstrut häckat, som mest 12 par 2001. Det som annars är mest utmärkande för Skarvlo i dag är de markhäckande storskarvarna. Ett första försök till etablering gjordes 1999 då 6 bon fanns på skäret. Skarvarna återkom 2003 och kolonin expanderade kraftigt till 740 bon 2008. I övrigt kan nämnas att rödbena har häckat vid ett tillfälle, ros Karl vid fem tillfällen samt skrântärna vid två tillfällen, samtliga med solitära par.

Lövgrund, Långgrund och Östra Hällen

Inv. objekt nr 8. Oskarshamns kommun. Fågelskyddsområde (exkl. Östra Hällen). Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Tre låga skär norr om Runnö utanför Påskallavik. Lövgrund saknar träd och buskar, men har däremot rik markvegetation. Skäret är lågt och flackt och har stora ytor med flata sandstenshällar, som ofta står under vatten vid högvattenstånd eller vid riklig och ihållande nederbörd. Vissa partier domineras av stenar och grus.

Även Långgrund är ett flackt skär uppbyggt av kambrisk sandsten, men här är gräs- och örtvegetationen rikligare än på Lövrund. Det finns ett parti med låga träd och buskar på de centrala delarna av skäret, medan den nordöstra delen består av flata hällar. Gräs och stenar når ut i strandlinjen på övriga delar av ön. Östra Hällen är ett litet låglänt kalt skär som i sin närhet har ytterligare två mindre skär.

Ornitologisk beskrivning: De tre skären har genom åren haft ett rikt fågelliv och därmed varit en viktig genbank i området. Kustfågelfaunan var art- och individrikast under senare hälften av 90-talet för att sedan minska under början av 2000-talet. En återhämtning tycks dock

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Sverigeskarta. Kartfilenavsnitt: DKR_105-2004/188
Skarvlo. Inventeringsområde nr 7.

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Sverigeskarta. Kartfilenavsnitt: DKR_105-2004/188
Lövgrund, Långgrund och Östra Hällen. Inventeringsområde nr 8.

ha skett under de två senaste häckningssäsongerna.

Lövgrund med sina flata hällar, och inte så omfattande markvegetation som grannskäret Långgrund, utgör häckningsplats för flera arter vidare, bl.a. större strandpipare, tofsvipa, rödbena, drillsnäppa och ros Karl. Här har det också alltid funnits en koloni med silvertärna, varierande från 5 till som mest 52 par. Under senare år har kolonin minskat drastiskt. Noterbart är också att småtärna har häckat vid tre tillfällen under 1990-talet och skrântärna har häckat med ett solitärt par vid 8 tillfällen, dock ej senare än 1999. På Långgrund häckar bl. a. grågås årligen, medan skedand och skärpiplärka påträffas nästan årligen. Även arter som svärta och skäggdopping häckar här och åren 1984 samt 1990-1991 häckade storspov på skäret. På Östra Hällen har havstrut och silvertärna häckat vissa år.

Runnö Rödsjär

Inv. objekt nr 9. Oskarshamns kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett för området särpräglat skär med sin höjd och sina klippor i Kalmarsund utanför Runnöfjärden. Geologiskt sett kan ön betraktas som en kupol i kvartsit. Några större steniga partier förekommer på de inre och norra delarna av skäret. Högre vegetation, förutom några mindre buskage, saknas på Runnö Rödsjär och lägre markvegetation förekommer sparsamt.

Ornitologisk beskrivning: Det är förekomsten av vitfågel som varit det mest karaktäristiska för fågellivet på Runnö Rödsjär. En koloni med gråtrut, varierande mellan 45-115 par, en population havstrut bestående av som mest 22 par år 2000 samt karaktärsarter som vigg och ejder dominerar fågelfaunan. Bland de mer sporadiska häckfågelnarna kan bl.a. noteras storskarv, strandkata, roskarl, fiskmå, silltrut och tordmule. Tobisgrissla och kustlabb har inte påträffats häckande sedan den första inventeringen 1984, då dessa häckade med 3 resp. 1 par.

Helhetsintrycket av Runnö Rödsjär är att fågelfaunan har minskat under 2000-talet, och det framkommer inte minst vid studiet av populationsutvecklingen för gråtrut och havstrut, även om en viss ökning skett under senare år.

Skomakaresjär

Inv. objekt nr 127. Oskarshamns kommun. Storö naturreservat. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skäret, som ligger öster om Storö i Runnöfjärden, är lågt med en liten förhöjning i den västra delen. Markvegetationen är riklig, inte minst bland stenarna som finns ute i strandlinjen. På skärets östra och västra delar förekommer partier med berg i dager.

Ornitologisk beskrivning: Inventeringen 1984 visade på en relativt rik fågelfauna, bl.a. gravand och kolonier med fiskmå, gråtrut och silvertärna, men sedan följde många år då skäret var öde. Plötsligt etablerades några mindre kolonier 2007, bl.a. skratmå, 9 par och silvertärna, 24 par. Under 2008 hade skratmåskolonin ökat till 45 par. Kolonierna förde i sin tur med sig att andra arter etablerade sig på skäret, bl.a. gravand, vigg, större strandpipare, rödbena och drillsnäppa.

Runnö Rödsjär. Inventeringsområde nr 9.

Skomakaresjär. Inventeringsområde nr 127.

Långa Grundet

Inv. objekt nr 60. Oskarshamns kommun. Storö naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett lågt, långsmalt skär som ligger intill Skomakareskär i Runnöfjärden. Markvegetation är relativt sparsam och skäret har flera partier med släta hållar.

Ornitologisk beskrivning: Vid inventeringen 1984 påträffades en relativt sparsam fågelfauna och efter flera års frånvaro etablerade sig åter kustfåglar på skäret 2003, då bl.a. skrattmåsar, 8 par och silvertärna, 38 par häckade. Efter 2006 saknades många häckfåglar och vid inventeringen 2007 noterades endast fyra arter i ett fåtal exemplar. I skydd av den relativt stora kolonin med silvertärna häckade vidare som större strandpipare, rödbena och roskarl under några år.

Mannervik

Inv. objekt nr 10. Oskarshamns kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: En skogsbevärd holme i en skyddad vik i innerskärgården utanför Vånevik utgör kärnan för fågellivet i ett område där det även förekommer häckande kustfåglar på två mindre närliggande holmar. Huvudön består dels av ett mindre berg och dels av ett mer låglänt område av strandängskaraktär. På berget växer tallar och i bergets närhet växer sammanhängande buskage av bl.a. en och slån. De två mindre holmarna är låga och gräsbeklädda, men även förekomsten av hög örtvegetation är riklig.

Ornitologisk beskrivning: Det är främst en skrattmåskoloni som dominerar fågellivet i området. Den etablerades på huvudön 1993 då 10 par häckade. Därefter skedde en kraftig expansion, 250 par 1997, sedan en minskning som åter följdes av en ökning till 325 par 2008. Med åren har flera par etablerat sig på de två närliggande holmarna. På huvudöns bergiga del har fiskmåsar häckat sedan 1994, som mest 35 par. Andra arter har attraherats av kolonierna som erbjuder skydd mot predatorer. Gräsand, vigg, ejder, skäggdopping, dillsnäppa är exempel på sådana arter. Vissa år har även arter som gravand, större strandpipare och rödbena häckat. Man kan även notera en häckning av rörhöna 2005.

© Lantbruksverket. Ulf Geografiska Översiktliga karttyper/arteri. Dok. 106-2004/188

Långa Grundet. Inventeringsområde nr 60.

© Lantbruksverket. Ulf Geografiska Översiktliga karttyper/arteri. Dok. 106-2004/188

Mannervik. Inventeringsområde nr 10.

Långa Hällen, Påsättaren och Berkeskär

Inv. objekt nr 11. Oskarshamns kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Tre mindre skär i ytterskärgården utanför Sörvik söder om Oskarshamn. Långa Hällen och Påsättaren är kala skär med släta klippor, medan det på Berkeskär växer gräs och högre örtvegetation samt några enstaka björkar och mindre buskar.

Ornitologisk beskrivning: Den häckade fågelfaunan har aldrig varit så riklig i området. Med åren har dock en viss ökning skett, bl.a. häckar grågås, ejder och småskrake på Berkeskär. Havstrut, som häckat med 1-3 par varje år under hela inventeringsperioden, påträffas på Långa Hällen och Påsättaren, där även enstaka par ejder häckar.

Stora Barneskär, Lilla Barneskär och Södra Oxleberget

Inv. objekt nr 13. Oskarshamns kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skären, belägna utanför Stångehamn, söder om Oskarshamn är bergiga och kala. Stora Barneskär har en gles markvegetation, främst mellan klippställarna, och några enstaka buskar och minde träd på de centrala delarna av skäret. På Lilla Barneskär förekommer i stort sett ingen vegetation eller steniga partier. Södra Oxleberget är en stor klippställ som endast har låg markvegetation i bergsprickorna.

Ornitologisk beskrivning: Det är främst på Stora Barneskär de flesta fåglarna har häckat under inventeringsperioden. Under 90-talet fanns flera kolonihäckande arter, bl.a. fiskmås, som mest 28 par 1998 och gråtrut, som mest 85 par samma år. Under 2000-talet har dessa kolonier minskat kraftigt i antal och fiskmås saknas numera vissa år. Det kan vara värt att notera skräntärnans häckat i området, på Stora Barneskär, vid fyra tillfällen under 90-talets slut. Då häckade även arter som större strandpipare, rödbena och roskarl på skäret.

På Lilla Barneskär häckar numera endast några enstaka par havstrut. Det är främst på Södra Oxleberget fågellivet är rikare idag. Här häckar bl.a. skrätmås och silvertärna, sistnämnda med som mest 18 par.

Långa Hällen, Påsättaren och Berkeskär. Inventeringsområde nr 11.

Stora och Lilla Barneskär, och Södra Oxleberget. Inventeringsområde nr 13.

Åkehålshällarna och Sillehäll

Inv. objekt nr 12. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två kala skär i ytterskärgården utanför Stångehamn söder om Oskarshamn. Åkehålshällarna består i stort av två högre, kala och bergiga klippor med ett parti av sand och smågrus som slutar i strandlinjen. Mycket sparsam vegetation på båda skären.

Ornitologisk beskrivning: De två skären har haft en relativt liten häckfågelfauna under inventeringsåren. Åkehålshällarna har haft störst betydelse för fågellivet. Här har det funnits två mindre kolonier med fiskmås och silvertärna nästan årligen, som mest 12 respektive 22 par. Andra arter som häckat regelbundet är vigg och ejder. På Sillehäll har enstaka par med ejder och havstrut häckat årligen fram till 2001. Därefter har art- och individantalet minskat betydligt i området.

Ärnenar

Inv. objekt nr 14. Oskarshamns kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området, som består av flera skär, är beläget på södra sidan av inloppet till Oskarshamns hamn. Flera av skären är idag förbundna med fastlandet med en pir som löper genom området. Det är endast Store Klubb och Stora Äggholmen som är omgärdade av vatten. I området finns en småbåtshamn, och förutom intensiv motorbåts- och segelbåtstrafik används Ärnenar för det rörliga friluftslivet.

Tälleskär och Store Klubb är de mest busk- och trädrika skären i området medan övriga är mer kala med släta klippor. Mellan stenar och intill några mindre buskage finns riklig gräs- och örtvegetation. I och med att skrattnås har etablerat en koloni i en vik innanför Ärnenar så är även två mindre, låga och helt gräsbevuxna holmar inräknade i inventeringsområdet. Det är främst på Södra Äspeholmen utanför Gunnarsö stugby, bestående av ett kallt berg samt en liten fuktig strandäng, som mäsarna etablerat en koloni.

Ornitologisk beskrivning: Området, är som ovan nämnts, utsatt för tryck från det rörliga friluftslivet, men trots detta har en del fåglar anpassat sig till miljön. Knölsvan, gräsand, vigg, ejder och strandskata häckar årligen och arter som gravand, större strandpipare, drillsnäppa, silvertärna, fisktärna och skärpiplärka påträffas nästan årligen. Under samtliga år har det funnits kolonier i området, bl.a. fiskmås, som mest 60

Åkehålshällarna och Sillehäll. Inventeringsområde nr 12.

Ärnenar. Inventeringsområde nr 14.

par men som minskat kraftigt under senare år, och gråtrut, som mest 85 par, men som också minskat under senare år.

En art som avviker från den minskande trenden är skrattnås. En koloni etablerades på Stora Äggholmen under mitten av 80-talet, men 1991 uppstod en koloni på Södra Äspeholmen bestående av 275 par. Under ett par år expanderade kolonin till 300 par, men sedan inträffade en minskning och åren 2002 och 2003 saknades skrattnås som häckfågel i området. De återkom till en liten holme intill Södra Äspeholmen 2004 och kolonin var som störst 2006, 175 par. I skydd av skrattnåskolonin har andra arter häckat vissa år, bl.a. vigg, skäggdopping och svarthakedopping, sistnämnda med 1 par 2001 och 1 par 2007.

Mockebo

Inv. objekt nr 15. Oskarshamns kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området, som ligger norr om inloppet till Oskarshamns hamn, utgör en arkipelag av skogsbeklädda öar, varav Tillingeö är den största. Där finns också ett antal mindre skär, många kala med släta hållar. De skär som ingår i inventeringen ligger till största delen utanför Tillingeö i den öppna viken som leder in till Oskarshamn. Dessutom ingår några mindre holmar i innerskärgården – dels innanför Busholmen och dels Grytsholmen, Korsholmen och Portarna i Tillinge fjärden.

De flesta skären är, som ovan nämnts, till största delen kala. Flera är mer klippiga till sin natur, bl.a. Stångskär, medan andra, exempelvis Gröna Grundet, Östra och Västra Röhällen är låga och rika på vegetation. Holmarna i innerskärgården är låga och har en mycket tät gräs- och örtvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Även om området består av flera öar och skär och relativt många kustfågelarter har häckat under inventeringsperioden så har aldrig fågellivet varit så rikt som man skulle kunna tro. Förutom karaktärsarter som exempelvis grågås, gräsand, småskrake, strandskata och havstrut så dominerar kolonihäckande fågelarter. På holmarna i Tillinge fjärd har skrattnås flyttat runt genom åren och etablerat kolonier på flera holmar. Först uppstod en liten koloni, 5 par, på holmen innanför Busholmen, och kolonin expanderade till 400 par 1998. Därefter försvann måsarna från holmen, men etablerade sig i stället på ett par mindre holmar i fjärden. Man kan notera att en viss ökning skedde 2002-04 samtidigt som skrattnåsen minskade 2002-03 i området vid närliggande Ärnemar.

Liksom i flera andra områden var fågellivet rikare fram till 2000 för att sedan minska. Tidigare häckade bl.a. gravand, skedand, rödbena och roskarl.

Inre Grässkär, Yttre Grässkär, Lilla Karten och Stora Karten

Inv. objekt nr 16. Oskarshamns kommun. Inre och Yttre Grässkär samt Lilla Karten är fågelskyddsområden. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området, som består av fyra skär, är beläget i ytterskärgården utanför Saltvik. Inre och Yttre Grässkär är de två största skären. Förstnämnda har rikligast med markvegetation, sammanhängande

Mockebo. Inventeringsområde nr 15.

Inventeringsområden Inre och Yttre Grässkär, Lilla och Stora Karten (16) och Germanneskär (17).

buskage samt några mindre träd. Markvegetationen når ner till strandlinjen på många platser. Yttre Grässkär är relativt låglänt och kalt och den sparsamma vegetationen som finns förekommer i sprickor och bergsskrevor. Stora och Lilla Karten består i stort av två bergknallar som rest sig ur havet. En del mindre stenar och sparsam vegetation finns på båda skären.

Ornitologisk beskrivning: Området får betraktas som relativt fågelrikt, framförallt till omkring 2000. Därefter har en minskning skett, både art- och individmässigt. Förutom karaktärsarter som grågås, vigg, ejder, småskrake och strandskata har fågellivet präglats av kolonihäckande arter. Några av dessa har häckat på både Inre och Yttre Grässkär, nämligen fiskmås, gråtrut,

havstrut och silvertärna, men under senare år har fiskmåsar och silvertärna till största delen valt Lilla Karten som häckningsplats. På Stora Karten har ejder, 4-5 par, havstrut, 1 par samt skärpiplärka, 1 par varit de regelbundna häckfågeln under inventeringsperioden. Under 90-talet häckade gravand årligen och har återkommit under senare år som häckfågel efter att ha varit borta från området i sex år. Även skedand häckade relativt ofta under 90-talet, liksom drillsnäppa, roskarl och skrântärna. Tobisgrissla häckade 1984 och 1990, men därefter har arten saknats i området. Till de mer sporadiska häckfågeln hör kanadagås, skrattmåsar och silltrut.

Germanneskär

Inv. objekt nr 17. Oskarshamns kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett högt och bergigt skär i ytter-skärgården utanför Saltvik. Förutom enstaka buskar förekommer gräs- och örtvegetation som är koncentrerad till skärets norra och östra delar. Runt hela ön finns större och mindre stenar, ofta ute i strandkanten.

Ornitologisk beskrivning: Det är främst under första hälften av 90-talet som Germanneskär hade en mer omfattande kustfågelfauna. Då häckade flera av skärgårdens karaktärsarter, bl.a. vigg, ejder, strandskata, gråtrut, havstrut och skärpiplärka. Vissa år häckade även arter som svärta, roskarl och silvertärna. Tobisgrissla häckade med 1 par 1984, men inte någon gång under perioden 1990-2008.

Under senare år har fågelbeståndet minskat ytterligare, och numera häckar endast ett fåtal arter och då inte ens regelbundet varje år. Ejder och havstrut hör till två av de mestrogna häckfågeln.

Furö

Inv. objekt nr 18. Oskarshamns kommun. Östra delen samt Örbåden är fågelskyddsområden. Mycket stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Furö, som ligger mellan Oskarshamn och Blå Jungfrun i Kalmarsund, är den största, men också fågelrikaste av de öar och skär som ingår i inventeringen. Ön har många skilda biotoper och det finns även, på öns västra del, spår av mänskliga aktiviteter som f.d. lotshus, räls och skrotsten från stenbrytning som pågick under 1900-talets första hälft samt fiskarstugor som idag är ombyggda till sommarstugor.

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övergripa, kartgränsvärden: Dec. 100-2014/100
Inventeringsområden Inre och Yttre Grässkär, Lilla och Stora Karten (16) och Germanneskär (17).

©Lantbruksverket. Ulf Geografiska Övergripa, kartgränsvärden: Dec. 100-2014/100
Furö. Inventeringsområde nr 18.

Furö är mycket låglänt med riklig vegetation, både i form av träd, men också täta buskar och höga örter. Geologiskt sett är ön, liksom flera andra öar i Kalmarsund, uppbyggd av sandsten. Strandzonen på öns norra sida är stenig och vegetationen, främst i form av tallar och slån- och enbuskar, växer en bit från stranden. Den nordöstra delen av Furö har på vissa ställen släta hållar, men även här förekommer rikligt med sten och vegetation ut i strandlinjen. På östra delen, Örskär, förekommer rikligt med sten, bl.a. i form av klapperstensfält. Här växer även del spridda mindre tallar och enbuskar. På östra sidan finns också en större grund vik omgärdad av vegetation i form av gräs och högre örtvegetation. Vid vikens inre del finns en strandäng och intill denna

växer ett större bestånd av tallar och buskar, främst enbuskar. Söder om viken löper en långsmal udde ut mot öster, en udde som är uppbyggd av grus och mindre stenar. Hällar förekommer också i strandlinjen. Furös södra sida, Södra Ö, har många spår av skrotsten från stenbrytningens tid. Här växer en del mindre träd, bl.a. björk och oxel. Strandlinjen är stenig och relativt fri från vegetation. På öns västra del finns en grund avsnörd vik, Furö glo, som omgärdas av markvegetation ned i strandlinjen. Furös centrala parti utgörs till stor del av ett klapperstensfält. Här växer en del enbuskar och här finns också två mindre trädgångar.

Längst ut mot sundet ligger Örbåden, ett kalt och lågt skär som till stor del består av en rygg uppbyggd av grus och sand. Strandlinjen är stenig med sparsam vegetation.

Ornitologisk beskrivning: Furö utgör en av de viktigaste och fågelrikaste häckningsöar som finns i östra Smålands ytterskärgård, till stor del beroende på läget i sundet, men också på grund av att ön har flera viktiga biotoper. Täta och sammanhängande buskage utgör viktiga boplatser för gäss och en del änder och längs stränderna häckar vadare som strandskata, större strandpipare och rödbena, ofta i skydd av kolonier med fiskmåsar och silvertärna.

Fågelfaunan, både art- och individmässigt, har blivit allt rikare under senare år. Skedand, vigg, ejder och småskrake hör till de andfåglar som ökat i numerär. Några vadare håller en stabil nivå, bl.a. strandskata, 5-7 par, och större strandpipare, 2-5 par. Däremot har arter som rödbena och roska minskat i antal under 2000-talet. Både tofsvipa och storspov häckar numera regelbundet på ön. Bland de kolonihäckande arterna kan man notera att skratmåsar har minskat och finns numera bara i enstaka par på ön. Även gråtrut och havstrut har minskat i antal, medan silvertärna ökat under senare år. På Örbåden häckar numera en av landets största kolonier med skrântärna. Tärnorna etablerade sig 1993 på huvudön, närmare bestämt på norra udden av Örskär. Efter några år av expansion från 1 till 38 par flyttade de över till närliggande Örbåden, och här har kolonin fortsatt att växa till 85 par 2008.

Populationsutvecklingen för skärpiplärkan är negativ. Från ett bestånd med 12 par 1995 har nu antalet minskat till 3 par. Till de arter som häckar mer sporadiskt eller saknats som häckfåglar under senare år hör bläsand, snatterand, kricka, stjärtand, drillsnäppa, silltrut, småtärna, kentska tärna, tordmule och tobisgrissla.

©, ortsbildningsbyrå EP Östergötlands län, geodata, bildbyråer, Öst 109-2008100
Stora och Lilla Rödsjär, samt Rödsjär. Inventeringsområde nr 19.

Stora Rödsjär, Lilla Rödsjär och Rödsjär

Inv. objekt nr 19. Oskarshamns kommun. Lilla Rödsjär är fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Tre skär utanför Dragskär varav Stora Rödsjär är det största. Skäret domineras av berghällar i den södra och norra delen, medan mittenpartiet består till stor del av stenig terräng med en- och slånbuskar. Det är också här den mesta gräs- och örtvegetationen finns. På västra sidan finns också ett mindre kärr omgivet av alar och riklig vegetation. Lilla Rödsjär är betydligt kalare och har också mer stenig terräng. Skärets mitt har rikligast med vegetation och här växer också några buskar och enstaka mindre träd. Strandzonen är stenig, men på några ställen sluttar berghällar ned i vattnet. Rödsjär och övriga småskär är i stort sett kala med klippvallar som går ut i strandlinjen. Vegetationen är låg och förekommer främst i bergsprickor.

Ornitologisk beskrivning: Häckfågellarna har blivit allt färre i området under 2000-talet. Det är främst Lilla Rödsjär som har utgjort eller utgör häckningsplats för de flesta kustfågellarna. Förutom karaktärsarter som vigg, ejder och i viss mån svärta, har fågellivet tidigare dominerats av kolonier med fiskmåsar och gråtrut. Vadare som större strandpipare, rödbena och roska har tidigare häckat på Lilla Rödsjär.

På Stora Rödsjär häckar främst knölsvan och grågås samt ett litet antal ejder och enstaka par med småskrake. Storskarv etablerade en koloni med 45 bon 1997, men på grund av mänsklig förföljelse förstördes samtliga

bon innan äggen hade kläckts. På Rödsjär samt närliggande mindre småskär häckar numera endast ett fåtal par havstrut. Tidigare fanns en koloni med havstrut med som mest 7 par på Lilla Rödsjär. Man kan även notera att tobisgrissla häckade här med 1 par senast 2001.

Ålekråkehällarna

Inv. objekt nr 20. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två större samt flera mycket små låga och kala skär och grund i havsbandet utanför Dragskär. Samtliga skär domineras av hållar som på flera ställen har sprickbildningar och i stort saknar vegetation. Den som finns består av lavar och smala gräs- och örtsträngar inom de centrala delarna av de två större skären.

Ornitologisk beskrivning: Skären har inte varit artrika någon gång under inventeringsperioden, men dominerats av en koloni med gråtrut som tidigare bestod som mest av 75 par, men som på senare år minskat till 6-8 par. Även de övriga häckfåglarna ejder och havstrut har minskat i antal. Flera arter har häckat sporadiskt, bl.a. gravand, svärta, strandskata, fiskmås och silvertärna. Vid två tillfällen har storskarv häckat, 3 bon 1993 och 23 bon 1997. Liksom på närliggande Stora Rödsjär fick inte heller här skarvarna ut några ungar, troligen på grund av förföljelse. Vid ett tillfälle, 1993, har ett solitärt par skräntärna häckat.

Måsskärsarkipelagen

Inv. objekt nr 21. Oskarshamns kommun. Fågelskyddsområde med undantag för Stora och Lilla Måsskär; Tjärnhällen samt några mindre skär på den västra sidan. Ingår i naturreservatet Virbo med Ekö skärgård. Mycket stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området omfattar två större öar, Stora och Lilla Måsskär, som är skogsbeväxtade med små talldungar, enstaka björkar och några spridda buskar. I övrigt har dessa öar sparsamt med vegetation och det förekommer flera steniga partier. Skären utanför öarna är kala och låga och de flesta saknar vegetation förutom lavar och låg vegetation i sprickor på hållarna. Två större skär utanför Stora och Lilla Måsskär har mer markvegetation och på vissa ställen når växtligheten ned i strandlinjen bland stenarna. De mindre skären är

© Kartografiska AB. Utgåva: 2008. Skapad: 2008. Inventeringsområden Ålekråkehällarna (20) och Måsskärsarkipelagen (21).

mestadels låga och kala med släta hållar. De allra minsta hållarna och grunden längst ut i havsbandet saknar häckande fåglar.

Ornitologisk beskrivning: Arkipelagen har tidigare varit mycket rik på fågel och en viktig genbank för de kustfågelarter som hör hemma i en småländsk ytterskärgård, men under senare år har både art- och individrikdomen minskat. Den södra delen, med Sörehällar som huvudskär, har under samtliga inventeringsår varit hemvist för vadare som häckat i skydd av kolonier med silvertärna. Större strandpipare, rödbena och roskarl häckar årligen med enstaka par och vid tre tillfällen under 90-talet häckade småtärna med solitära par. Skären öster om Lilla Måsskär har tidigare varit fågelrika med små kolonier av skräntmås och fiskmås. Här har under årens lopp även häckat arter som gravand, skedand, svärta, större strandpipare, rödbena och roskarl.

Öster om Stora Måsskär har en stor koloni med gråtrut varit etablerad, som störst 250 par 1994, men numera består den av endast cirka 10-tal par. På yttersta skären häckar mindre kolonier med fiskmås och silvertärna. Här har även skräntärna häckat med solitära par under början av 90-talet. Tjärnhällen är främst häckningsplats för enstaka par av ejder, strandskata och havstrut.

Raklen

Inv. objekt nr 22. Oskarshamns kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området omfattar tre skär i Figeholmsfjärdens yttre del. Skären är låga och till skillnad från andra inventerade skär i området så är dessa steniga och på vissa ställen rika på vegetation, inte minst i form av buskar. Strandlinjen är stenig och på flera platser når vegetationen ned till vattenlinjen.

Ornitologisk beskrivning: Raklen med omkringliggande skär var fågelrika under 80-talet, men under inventeringsperioden har den häckande kustfågel fauna blivit allt mindre, såväl art- som individmässigt. Under flera år i början av 90-talet fanns en skrattnåskoloni på Raklen, och denna drog till sig andra häckfåglar, bl.a. tofsvipa, rödbena och ros Karl. Dessa arter saknas idag, och numera häckar karaktärsarter typiska för en småländsk ytterskärgård, bl.a. vigg, ejder, svärta och havstrut. Skräntärna har häckat vid ett tillfälle, 1 par 1995.

Inre Håmmeskär och Yttre Håmmeskär

Inv. objekt nr 23. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

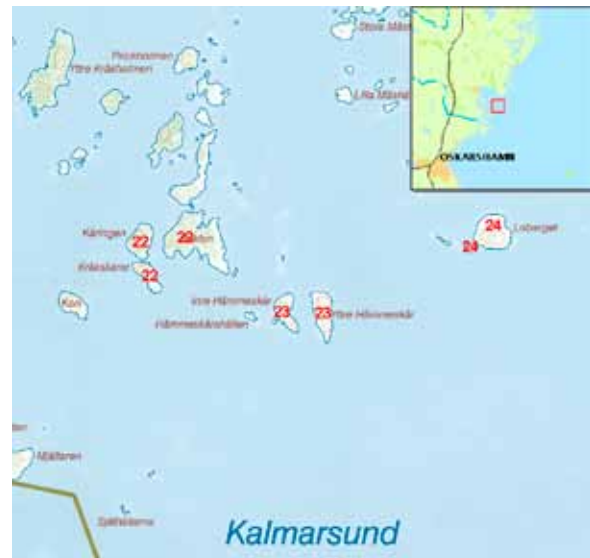
Allmän beskrivning: Två långsträckta och relativt höga och klippiga skär i den yttre delen av Figeholmsfjärden. Vegetation förekommer främst på skärens centrala delar, och då i första hand på Inre Håmmeskär där det även växer buskar och några mindre träd. Skären saknar i stort en flack strandlinje. I stället sluttar klipporna ned i vattnet med undantag för Inre Håmmeskärs sydvästra sida där det finns ett mindre område med stenar.

Ornitologisk beskrivning: Båda skären har ur häckfågelsynpunkt lika status, dvs. två relativt art- och individfattiga skär. Här häckar eller har häckat flera karaktärsarter för ytterskärgården men under senare år är det endast ejder, småskrake, strandskata och havstrut som häckar. Under 90-talet påträffades bl.a. grågås och vigg regelbundet, medan arter som fiskmå, silvertärna och skärpiplärka har uppträtt mer sporadiskt.

Loberget

Inv. objekt nr 24. Oskarshamns kommun. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Loberget, som ligger långt ut i havsbandet i Figeholmsfjärden, är ett lågt och relativt flackt skär som till största delen består av hällar, som

©, ortsbildningsbyrå Ulf Östergren, Östergrens, bildbyråer. Öv. 109-2008100
Inventeringsområden. Raklen (22), inre och Yttre Håmmeskär (23) och Loberget (24).

sluttar ned i vattnet. Sydvästra sidan har ett stenparti, och den glesa markvegetation som finns växer i sprickor samt på skärets centrala delar. Några enstaka små träd växer också på skäret.

Ornitologisk beskrivning: I början av 90-talet var den häckande kustfågel fauna relativt omfattande på Loberget. Då fanns kolonier med fiskmå, gråtrut och silvertärna, men från 1994 till 2001 var dessa i stort sett borta. Under senare år har Loberget åter fått en rik fågel fauna. Här har nu etablerats en koloni med skrattnå, som mest 55 par 2004, en koloni med fiskmå, som mest 13 par samt en koloni med silvertärna, som mest 50 par 2004. Vadare som strandskata, större strandpipare, tofsvipa, rödbena och ros Karl häckar i skydd av dessa kolonier. Sporadiska häckfåglar är bl.a. gråtrut, havstrut och skärpiplärka.

Fuddehällen

Inv. objekt nr 25. Oskarshamns kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett långsträckt, ganska flackt skär i yttre delen av Figeholmsfjärden. De östra och västra delarna består av klippor och hållar som når ned till vattenlinjen. Mittpartiet är lägre och mer stenigt. Här finns även en del vegetation, främst i sprickor och mellan stenar.

Ornitologisk beskrivning: Fuddehällen är av tradition ett karaktäristiskt fågelskär i den småländska ytterskärgården. Liksom på många andra häckningslokaler har antalet arter och individer varierat under inventeringsperioden. För fiskmåsar och silvertärnor visar populationsutvecklingen på bra häckningsår i början av 90-talet, något sämre mot slutet och därefter en uppgång efter 2000.

Det dominerande inslaget har varit kolonin med gråtrut som bestod som mest av 80 par 1997, men som sedan minskat i antal. Man kan även notera att 2008 var ett av de sämre häckningsåren på Fuddehällen under hela inventeringsperioden. Några arter som uppträtt mer sporadiskt som häckfåglar, är gravand, skedand, skratmåsar, silltrut, skrântärnor och tobisgrissla, sistnämnda vid ett tillfälle, 1 par 1996.

Ovärshällen

Inv. objekt nr 26. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre relativt lågt skär i yttre delen av Figeholmsfjärden, som till större delen är kallt med släta hållar. Vegetationen, i första hand lavar och kortvuxet gräs, växer i bergsprickor.

Ornitologisk beskrivning: Skäret har aldrig haft någon större mängd häckande arter. I början av 90-talet fanns, förutom ejder och strandskata, en liten koloni med gråtrut och en koloni med silvertärnor, som med åren kom att bestå av cirka 30 par. Åren 1996-2000 var fågellivet som rikast på skäret för att sedan åter minska. I dag är det kolonier med fiskmåsar silvertärnor som dominerar fågellivet. Skrântärnor har häckat med solitära par vid två tillfällen, 1996 och 2000, alltså under två av de åren då fågellivet har varit som rikast på Ovärhällen.

© Lantbruksverket. En Östergötlands Örngeografiska Fågelskyddsområde. Öv. 106-2008/1100
Inventeringsområden Fuddehällen (25) och Ovärhällen (26).

Betshällen

Inv. objekt nr 128. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett långsträckt och klippigt skär i havsbandet utanför Uthammar. Skäret saknar stenar och de släta hållarna sluttar ned i strandlinjen. Markvegetationen är sparsam och förekommer i bergssprickor.

Ornitologisk beskrivning: Under många år har skäret varit hemvist för icke-häckande och ruggande trutar, men 2007 etablerade sig några arter på Betshällen. Mest framträdande var en koloni med silvertärna, 22 par. Dessutom häckade ett fåtal par av ejder, skrattnås och fiskmås. Etableringen av silvertärna kan bero på omläggningar och/eller förflyttningar från något annat häckningsskär.

Kyrkgångsskärshällar

Inv. objekt nr 65. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Sydväst om Kyrkgångsskärshällar utanför Uthammar ligger ett mindre skär där kustfåglar häckat under två säsonger. Skäret är lågt och stenigt och har på många platser rik gräs- och örtvegetation. Den östra delen har flata hållar som löper ut till strandlinjen.

Ornitologisk beskrivning: Det var 2006 som flera arter etablerade sig på skäret. En koloni med skrattnås, 9 par, och en koloni med silvertärna, 14 par dominerade fågellivet, som i övrigt bestod av gravand, strandskata och rödbena, vardera med 1 par. Året efter fanns inga tecken på kolonier på skäret, men 2008 återkom bl.a. skrattnås, 8 par och silvertärna, 15 par.

Friskär

Inv. objekt nr 27. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Friskär, som ligger i havsbandet söder om Simpevarp, består av två högre, släta och kala berghällar som mellan sig har en sänka där det, förutom gräs- och högre örtvegetation växer enstaka träd och buskar. Det finns även några mindre partier med stenar, och på några platser når vegetationen ut i strandlinjen. Till området hör också de låga och kala skären Örnhällarna, sydväst om Friskär.

©, ortsbildningsvärdet EP Oskarshamn, Skarpsjö, tedigtillskärter, Öny 109-200(110)
Inventeringsområden Betshällen (128) och Kyrkgångsskärshällar (65).

©, ortsbildningsvärdet EP Oskarshamn, Skarpsjö, tedigtillskärter, Öny 109-200(110)
Friskär. Inventeringsområde nr 27.

Ornitologisk beskrivning: I början av 90-talet häckade endast ett fåtal arter på Friskär, men med åren etablerades en koloni med silvertärna, som mest bestående av 20 par. Följden blev att ytterligare några arter kom att häcka, bl.a. större strandpipare och fiskmås. Under senare år har fågelfaunan åter minskat på skäret. Gravand har häckat vid tre tillfällen och roskarl vid ett tillfälle under inventeringsperioden. På Örnhällarna häckar silvertärna vissa år.

Stora Skjutegrundet och Lilla Skjutegrundet

Inv. objekt nr 28. Oskarshamns kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: De två skären söder om Simpevarp är de två största i ett område med sex närliggande skär. Liksom många andra skär i den norra skärgårdsdelen domineras öarna av berghällar blandade med partier där det är rikligt med stenar och vegetation. På flera platser når vegetationen ut i strandlinjen.

Ornitologisk beskrivning: Liksom på närliggande skär, bl.a. Friskär har fågellivet avtagit under 90-talet. Förutom ejder så är det ingen art som häckat årligen under hela inventeringsperioden, men flera arter häckar relativt regelbundet, bl.a. knölsvan, grågås, gräsand, strandskata och havstrut. En koloni med gråtrut fanns i området i början av 90-talet och den bestod som mest av 17 häckande par. Roskarl, fisktärna och skärpiplärka tillhör de arter som häckar sporadiskt.

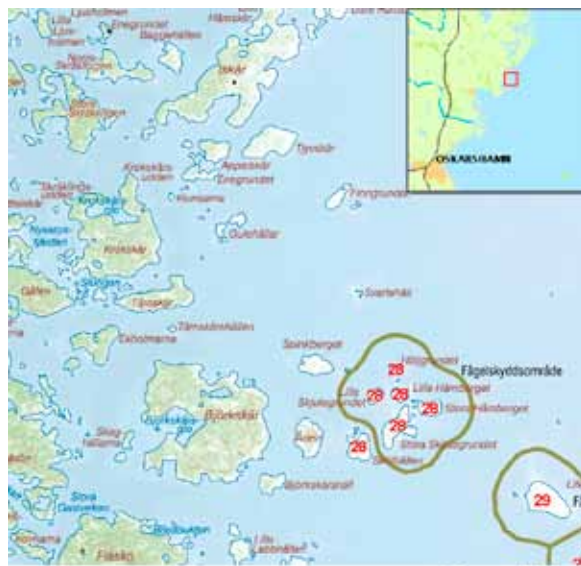
Stora Rönnen och Lilla Rönnen

Inv. objekt nr 29. Oskarshamns kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

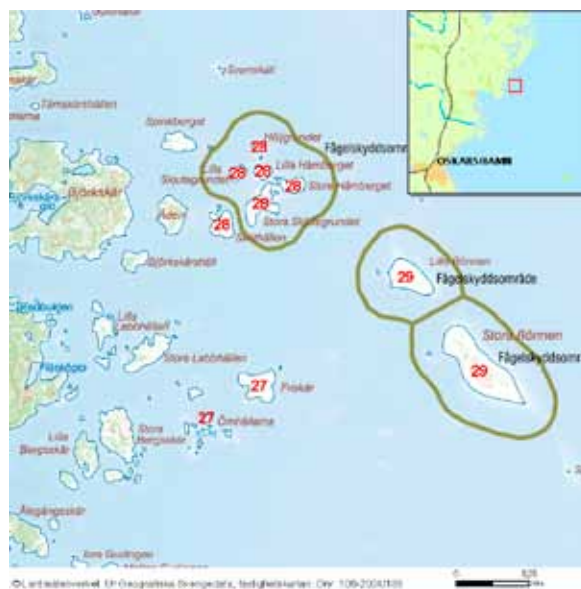
Allmän beskrivning: De två, relativt stora skären, ligger i yttersta havsbandet söder om Simpevarp. Till skillnad från många omgivande skär som består av urberg utgör Rönarna toppar av en ås som sträcker sig i nordvästlig-sydöstlig riktning, och som innehåller såväl kantiga som rundade stenar. Stora ytor av fint material är bortspolat, vilket resulterat i att flera områden saknar vegetation.

Stora Rönnen har den rikligaste vegetationen, främst på den nordvästra delen. Här växer en- och törnbuskar och markvegetationen är relativt tät och hög. Strandzonen på de östra och södra sidorna av skäret är steniga och relativt fria från vegetation, medan den norra stranden har större stenar och vegetation ut till strandlinjen. Lilla Rönnen är betydligt kalare med steniga stränder och har endast glesvegetation ut i strandlinjen på flera platser.

Ornitologisk beskrivning: Skären, och då främst Stora Rönnen, har varit de mest fågelrika i området under många år, men liksom på flera andra skär så har den häckande fågelfaunan minskat både i art- och individantal. Under 90-talet fanns de en stor koloni med gråtrut på Stora Rönnen, som mest 95 par 1995, men den har minskat till endast 12 par 2008. Samtidigt har fler arter börjat häcka mer sporadiskt, bl.a. svärta, rödbena och

Stora och Lilla Skjutegrundet. Inventeringsområde nr 28.

Stora och Lilla Rönnen. Inventeringsområde nr 29.

fiskmåsar. Arter som försvunnit helt under senare år är bl.a. tofsvipa, rödbena, roskarl, silltrut och skräntärna. Skedand har häckat vid ett tillfälle sedan 2000 och tordmule och tobisgrissla har inte påträffats häckande sedan 1999 respektive 1997.

Simpevarpshalvön

Inv. objekt nr 29b. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Större halvö med industriell verksamhet i form av tre kärnkraftverk och CLAB, anläggningen för förvaring av använt kärnbränsle. På halvöns södra del finns en koloni med gråhäger i ett bestånd av stora granar, samt mindre bestånd av tallar och buskar. Skogen växer ut i strandlinjen.

Ornitologisk beskrivning: I området finns en koloni med gråhäger, som etablerades 1990. Det var dock först 1992 som samtliga bon i kolonin började räknas, då 35 bon. Därefter har hägrarna ökat i antal och under flera år bestod kolonin av 70-80 bon. Den senaste inventeringen 2008 visade att kolonin ökat till 110 bon.

Stora Örsskäret och Lilla Örsskäret

Inv. objekt nr 30. Oskarshamns kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två kala skär utanför Kråkelunds lotsstation. Stora Örsskäret är det högsta skäret och här finns relativt rikligt med gräs- och örtvegetation, men ingen vegetation når ut i strandlinjen. Närliggande Lilla Örsskäret är ett lågt, stenigt skär som är betydligt kalare än Stora Örsskäret. Vegetation förekommer främst på skärets centrala delar. På västra sidan finns en liten ås uppbyggd av grus och småstenar.

Ornitologisk beskrivning: Det är på Lilla Örsskäret som de flesta kustfåglarna häckat och det är tydligen vegetationen och den lilla grusåsen som lockat många häckfåglar. Under 90-talet var fågelfaunan betydligt art- och individrikare än under 2000-talet, även om det tycks ha skett en återetablering de två senaste åren. Under samtliga år har vigg, ejder och fiskmåsar häckat och arter som gräsand, strandskata, havstrut och silvertärna har påträffats mer sporadiskt. Rödbena och skräntärna har inte häckat under 2000-talet, och tobisgrissla har inte häckat på skäret sedan 80-talet.

© Lantbrukshögskolan i Östergötlands län, kartografiska avdelningen. Önr. 106-2004782
Simpevarpshalvön. Inventeringsområde nr 29b.

© Lantbrukshögskolan i Östergötlands län, kartografiska avdelningen. Önr. 106-2004782
Stora Örsskäret och Lilla Örsskäret. Inventeringsområde nr 30.

Stubbskärsrev

Inv. objekt nr 31. Oskarshamns kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet långsträckt skär söder om Kråkelunds lotsstation. Skäret löper i nordvästlig-sydostlig riktning och det är till största delen uppbyggt av stenar och grus. I den västra delen finns en liten udde med sand. Det är främst de centrala delarna av skäret som har markvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Trots sin litenhet har skäret varit viktigt för många kustfåglar, främst under 90-talet. Arter som då häckade, bl.a. gravand, skedand och roskarl saknas helt som häckfåglar under 2000-talet. Två kolonier fanns på skäret 2007, en nyetablerad koloni med skrattnås, 32 par, och en koloni med silvertärna som 2008 bestod av 15 par.

Stångskär

Inv. objekt nr 32. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området består dels av det kala och bergiga Stångskär samt den närliggande klippan Soen, som mest känns igen på sin fyr. Båda skären är vegetationsfattiga och på flertalet ställen når klipphällarna ner i strandlinjen.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet på de båda skären har alltid varit art- och individfattigt. Numera påträffas endast några av de vanligaste karaktärsarterna, ejder och havstrut.

Dantaskär

Inv. objekt nr 33. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett kallt och relativt vegetationsfattigt skär norr om Kråkelunds lotsstation. Den vegetation som finns förekommer främst i sprickor på berghällarna.

Ornitologisk beskrivning: Häckfågelfaunan har varierat under åren. Vid inventeringen 1984 påträffades endast 1 par häckande ejder och i början av 90-talet samt början av 2000-talet häckade endast ett fåtal arter på skäret, bl.a. vigg, ejder och havstrut. I slutet av 90-talet samt några år under 2000-talet har däremot fågellivet varit rikare med häckande arter som skedand, strandkata, fiskmås, silvertärna och fisktärna.

©Lantbruksverket. EP Östra Småland. Skapad av: Sjögeografen. Öv. 106-2008100

Stubbskärsrev. Inventeringsområde nr 31.

©Lantbruksverket. EP Östra Småland. Skapad av: Sjögeografen. Öv. 106-2008100

Inventeringsområden Stångskär (32), Dantaskär (33), Fjöleskär (34).

Fjöleskär

Inv. objekt nr 34. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett kallt och relativt vegetationsfattigt skär norr om Kråkelunds lotsstation. Ingen vegetation förekommer i strandlinjen, utan den som finns är koncentrerad till skärets centrala delar.

Ornitologisk beskrivning: Under 90-talet var skäret hemvist för flera av karaktärsarterna i skärgården, men från 1999 och framåt har art- och individantalet minskat markant. En koloni med gråtrut, som mest 18 par, och en koloni med silvertärna, 12 par har dominerat fågellivet på skäret under senare år. Tidigare häckade roskarl på Fjöleskär.

Boskärsarkipelagen

Inv. objekt nr 35. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Fågelskyddsområde. Mycket stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området omfattar cirka 15 öar och skär öster och söder om Boskär i Misterhults skärgård. Många skär är kala och låga, men några är höga med branta klippor som slutar ned i vattnet. De flesta har gles markvegetation och saknar vegetation i strandlinjen. Stora och Lilla Bergskär är de två skär i arkipelagen som har mest vegetation i form av träd och buskar. Stora och Lilla Örsskären är låga och har en relativt riklig förekomst av stenar, främst på skärens västra sidor där också vegetationen når ut i strandlinjen. Flatskär är ett lågt, vegetationsrikt skär som nästan uteslutande består av mindre stenar och grus.

Ornitologisk beskrivning: Liksom i andra skärgårdsområden var fågellivet rikare under 90-talet, än under de senaste inventeringsåren. Stora Bergskär, Lilla Bergskär, Skansen, Logen, Dödmansskär, Västra Hamnklubben samt Östra Hamnklubben är några av de skär som inte haft någon rik förekomst av häckande fåglar under inventeringsperioden. Här påträffar man i första hand enstaka par av arter som grågås och ejder. Betydligt rikare fågelfauna finner man på låga, steniga skär som Stora och Lilla Örsskären. Här har fågellivet dominerats av en koloni med gråtrut, som mest 270 par 1996, men som minskat till 18 par 2008. I övrigt häckar arter som vigg, ejder, småskrake och havstrut årligen och vissa år har silltrut, skrântärna och tordmule häckat på skären. I början av 90-talet häckade även tobisgrissla.

Flatskär, med sin steniga och vegetationsrika karaktär, har alltid varit häcklokal för skrattnås, som mest 35 par, och silvertärna, cirka 30 par. Här häckar även vidare som större strandpipare, rödbena och roskarl, och vissa år påträffas skedand. Logen, Lilla och Stora Ljusklubben är hemvist för spridda par av gråtrut och havstrut, men vissa år har storskarv gjort häckningsförsök, bl.a. 1997 då 50 bon påträffades. I de flesta fall har skarvarna inte haft möjlighet att producera några flygga ungar på grund av mänsklig förföljelse. Under senare år har skäret Strålhällen blivit en viktig häckplats för fiskmås och silvertärna. Intill Strålhällen har kustlabb gjort häckningsförsök vid tre tillfällen under de senaste åren.

Boskärsarkipelagen. Inventeringsområde nr 35.

Käringskärshällar. Inventeringsområde nr 36.

Käringskärshällar

Inv. objekt nr 36. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två mindre relativt flacka skär i mellanskärgården söder om Vinö. Det nordligaste skäret är lägst, stenigt och mest vegetationsrikt, bl.a. finns några mindre buskar. Vegetationen förekommer ut i strandlinjen på många platser. Det sydligaste skäret är högre och har mer karaktär av kala och flata hållar.

Ornitologisk beskrivning: Skären, som ligger i gränslandet mellan inner- och ytterskärgård, hyser en relativt rik fågelfauna vissa år. Ibland har endast ett fåtal arter påträffats och då främst karaktärsarter som vigg, ejder

och strandskata. Kolonihäckare som skrattnås, fiskmås och silvertärna har resulterat i ett rikare fågelliv, främst under senare delen av 90-talet. Då har även arter som gräsand, skedand, skäggdopping, rödbena och drillsnäppa häckat i skydd av vitfågeln. Under många år häckade de flesta fåglarna på det nordligare skäret, men under de senaste inventeringsåsongerna har arterna påträffats alltmer på det sydligare skäret.

Östrehorvehällar, Horvhällarna, Stora Gåsklubben, Lilla Gåsklubben, Bojortehällan och Gullklanten

Inv. objekt nr 37. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Östrehorvehällar och Horvhällarna är två mindre, låga och steniga skär utanför Vinös nordöstra sida. Vegetationen är sparsam och strandlinjen är flack och varierande med stenar och partier med hällar som slutar i strandkanten. Stora och Lilla Gåsklubben samt Gullklanten mellan Vinö och Strupö är högre och klippigare. Vegetationen är sparsam på dessa skär och förekommer i första hand i bergssprickor.

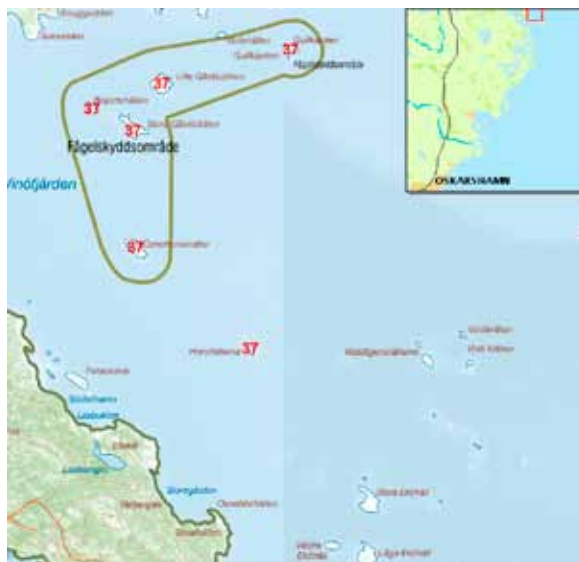
Ornitologisk beskrivning: På Östrehorvehällar har fågellivet dominerats av en koloni med gråtrut, som mest 95 par 1994, men som minskat till 6 par 2008. Även populationen av havstrut, som mest cirka 10 par, har också minskat. Kolonin med silvertärna har som mest bestått av upp till 35 par. I skydd av vitfågeln har arter som vigg, ejder och strandskata häckat. Storskarv har häckat på Östrehorvehällar vid fem tillfällen, som mest 30 bon 1993. Vid samtliga tillfällen har häckningarna blivit avbrutna, troligen på grund av avsiktliga störningar.

På Horvhällarna har silvertärna häckat med några par vissa år. På skären Stora och Lilla Gåsklubben och Gullklanten har fågellivet varit art- och individfattigt under inventeringsperioden. Enstaka par av knölsvan, grågås, ejder, strandskata, fiskmås och havstrut påträffas vissa år och vid några tillfällen har det etablerats en liten koloni med silvertärna på Stora Gåsklubben.

Hilkar

Inv. objekt nr 61. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Hilkar, beläget i den yttre skärgården utanför Vinö, består av en relativt hög klippa med skrevor och sprickor där det växer gles vegetation. Den

Östrehorvehällar med närliggande skär. Inventeringsområde nr 37.

Hilkar. Inventeringsområde nr 61.

östra sidan är mer stenig och här växer betydligt rikligare med gräs- och örtvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Inventeringen 1984 resulterade endast i ett fåtal arter och individer på skäret, och under flera år som följde var skäret öde på häckande fåglar, men sedan 2004 har en koloni med fiskmås och en koloni med silvertärna dominerat fågellivet. Även om kolonierna har minskat något 2008 så häckar fortfarande flera skärgårdsarter på Hilkar, bl.a. ejder och strandskata. Gräsand, större strandpipare, roska, skrattnås, skrântärna och tordmule hör till de arter som häckat mer sporadiskt.

Måsklabben och Stånghällen

Inv. objekt nr 64. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två relativt klippiga skär i ytterskärgruppen sydost om Strupö. Skären har sparsamt med vegetation, och den som finns förekommer främst i sprickor på berghällarna.

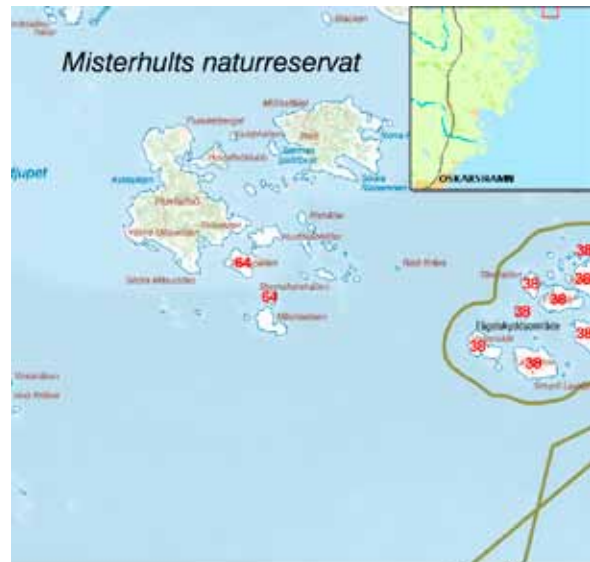
Ornitologisk beskrivning: Efter inventeringen 1984, då fågellivet var relativt omfattande med arter som gravand, svärta och strandskata, minskade populationerna och det var först 2005 som kolonier med skrattmåås, 23 par, fiskmåås 13 par samt silvertärna, 16 par åter etablerade sig i området. I närheten av dessa kolonier häckade bl.a. vadare som strandskata, större strandpipare och rödbena. Senaste inventeringen visade på att den häckande fågelfaunan har minskat betydligt. I sammanhanget kan nämnas att kustlabb har häckat med 1 par 2005 och 2006 på ett litet skär nordost om Måsklabben.

Strupöarkipelagen

Inv. objekt nr 38. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: En arkipelag av större och mindre skär sydost om Strupö. Västerskär, Strupö Ljungskär, Österskär, Flatskär, Karsskäret, Tärnhällen är de större skären där det växer mindre träd som tallar, björkar och rönnar. Busk- och markvegetationen är förhållandevis rik, men stränderna har sparsam vegetation. På de flesta platserna sluttar klippställarna ned i vattnet, vilket resulterat i att det saknas en flack strandlinje. De minsta skären, Flata Utterbåde, Utterbådarna, Svarta Häll och Friståndshällar är låga, kala och fria från vegetation.

Ornitologisk beskrivning: Trots sitt strategiska läge i ytterskärgruppen och med relativt många skär, så har Strupöarkipelagen aldrig haft en rik häckfågelfauna. Ö-gruppens betydelse för häckande kustfåglar var som störst i början av 90-talet, men efter hand har både arter och antal minskat betydligt. Idag finns inte några, eller endast enstaka par, kvar av arter som vigg, svärta, strandskata, rödbena, fiskmåås, gråtrut, havstrut eller skärpiplärka. Grågås och ejder hör till de arter man fortfarande träffar på i området. Gravand och skedand har häckat vid enstaka tillfällen.

©L and naturreservat. EP Oskarshamn. Densitet, bedömlingsarter. Öyr. 109-2004100

Måsklabben och Stånghällen. Inventeringsområde nr 64.

©L and naturreservat. EP Oskarshamn. Densitet, bedömlingsarter. Öyr. 109-2004100

Strupöarkipelagen. Inventeringsområde nr 38.

Garpklubbarna

Inv. objekt nr 39. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ögruppen i havsbandet utanför Strupö består av fyra större skär samt en samling småskär. Utanför fågelskyddsområdet finns ytterligare sex skär eller grund. De större skären är relativt höga och till största delen kala, men det finns områden med riklig markvegetation, främst i klippskrevor. Det finns områden med stenig terräng och på några platser är strandlinjen flack, antingen med stenig strand eller i form av hällar som planar ut i vattnet. De mindre skären är relativt låga och kala.

Ornitologisk beskrivning: Liksom i flera andra områden var häckfågelfaunan som rikast under 90-talet för att successivt minska under 2000-talet. Idag saknas många av de häckfåglar som påträffades under 90-talet, bl.a. svärta, rödbena, drillsnäppa, roskarl och skrattnås. Av populationerna fiskmås, som mest 23 par, och gråtrut, som mest 48 par återstår endast ett fåtal par. Även populationen av ejder har minskat kraftigt i området.

Stora Tärnskär och Lilla Tärnskär

Inv. objekt nr 40. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Inventeringsområdet omfattar främst de tre stora skären Stora Tärnskär, Lilla Tärnskär samt Klinten i havsbandet sydost om Öro. Det är tre kala och relativt låga skär, men Stora Tärnskär syns bra mot horisonten tack vare ett högt sjömärke i sten (boplats för stenskvätta och skärpiplärka). Stora Tärnskär har riklig markvegetation, och här växer även högre örter, framförallt i anslutning till vattensamlingar. Strandlinjen är flack på skärets södra sida, men mer klippbetonad med hällar på östra och norra sidan. Lilla Tärnskär och Klinten är kalare och har större ytor med kala hällar.

Ornitologisk beskrivning: Området, och då främst Stora Tärnskär, hyste ett rikt fågelliv under 90-talet, men under några år i början av 2000-talet minskade antalet häckande par, för att åter öka under de senaste inventeringsåsongerna. Det som främst har satt sin prägel på området är vitfågel, främst då en koloni med gråtrut, som störst bestående av 250 par 1996, men minskat till 12 par 2008. Även havstrut häckar, som mest 15 par, har minskat till 4-5 par. Silltrut häckade med ett fåtal par i

©Lantbruksverket. En Östergötlands Örngeografiska, fotografier från: Öv. 106-2008130
Garpklubbarna. Inventeringsområde nr 39.

©Lantbruksverket. En Östergötlands Örngeografiska, fotografier från: Öv. 106-2008130
Stora och Lilla Tärnskär. Inventeringsområde nr 40.

början av 90-talet.

Populationen av ejder har varierat mellan 8-23 par och andra arter som häckat nästan årligen är vigg, småskrake, strandskata, fiskmås och silvertärna. Under 90-talet häckade arter som gravand, roskarl och skräntärna. Man bör notera att tordmule har häckat vid åtta tillfällen. Däremot saknas tobisgrisslan som häckfågel sedan 1994.

Skränskären

Inv. objekt nr 41. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två större och några mindre, kala, men relativt höga skär nordost om Öro. Vegetationen är sparsam och terrängen är till största delen klippig med släta hållar. Ett stenigt parti förekommer på det nordligaste skärets västra sida.

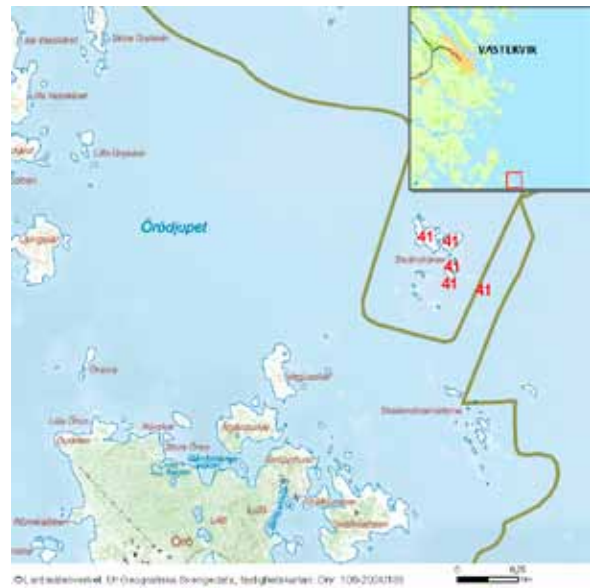
Ornitologisk beskrivning: Skärens fågelfauna är representativ för en småländsk ytterskärgård, även om art- och individantalet inte har varit så stort under inventeringsperioden. Det är endast ejder som påträffats häckande varje år, medan de arter som grågås, småskrake, strandskata, havstrut och skärpiplärka häckat sporadiskt. Under 90-talet häckade gravand, roskarl och fiskmås i området. Kustlabb har häckat, förutom 1984, vid fyra tillfällen under 90-talet.

Arkipelagen kring Stora Berkskär

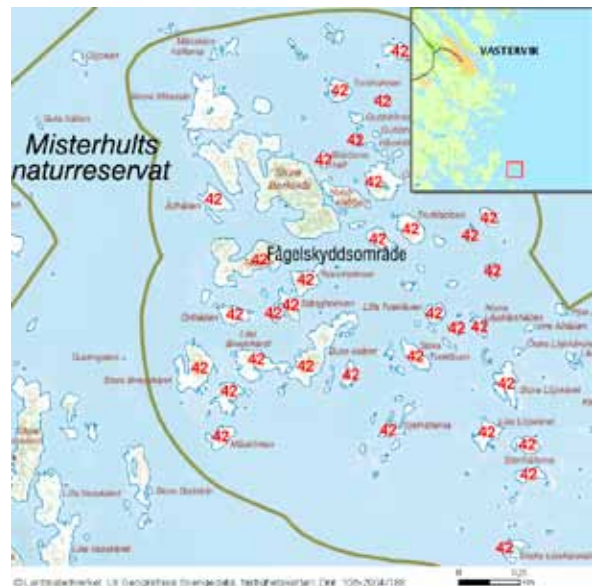
Inv. objekt nr 42. Oskarshamns kommun. Misterhults naturreservat. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ögruppen, nordost om Öro i nordligaste delen av Oskarshamns kommun, består av cirka 20 större och ett antal mindre skär och grund kring den skogsbeväxtade ön Stora Berkskär. De flesta skären är släta och vegetationsfria. Låg markvegetation är begränsad till skrevor, invid små vattentråg och bland stenar. Strandlinjen är på många platser stenig och brant, men flera skär sluttar mer långsträckt ut i vattnet.

Ornitologisk beskrivning: Den häckande fågelfaunan har till största delen varit koncentrerad till arkipelagens södra delar, till skär som Löjskären och Tveklåvarna. Populationsutvecklingen är liknande den som finns i andra områden i denna del av skärgården, nämligen en riklig förekomst av häckande arter och individer under 90-talet, men sedan en successiv minskning under 2000-talet. Det som främst har satt sin prägel på fågellivet är förekomsten av vitfågel. Under några år på 90-talets mitt etablerades en koloni med skratmås, som mest 15 par, en koloni med gråtrut var som störst 1990 med 75 par samt en koloni med silvertärna bestående av 20-30 par. I koloniernas närhet häckar/häckade arter som gravand, skedand, skäggdopping, rödbena och roskarl. Vid ett tillfälle 1994 påträffades 10 bon av storskarv och vid sex tillfällen har skröntärna häckat med ett solitärt par. Kustlabb, som ofta jagar i området, har häckat med 1 par 2002.

Skränskären. Inventeringsområde nr 41.

Arkipelagen kring stora Berkskär. Inventeringsområde nr 42.

Söreskåret, Norra Hällen och Norrskåret

Inv. objekt nr 43. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Tre skär som, tillsammans med de betydligt mindre Söderhällarna och Klunsen, ligger i det yttersta havsbandet nordost om Eknö. Skären är relativt höga och kala och på vissa ställen förekommer släta hållar, medan det på andra platser finns berghällar som är skrovliga. På flera platser finns det partier med stenar och det är också här det växer gräs och örter, förutom i sprickor på berghällarna.

Ornitologisk beskrivning: Trots det utmärkta läget i yttersta havsbandet och skärens stora ytor så har området inte varit så betydelsefullt för häckande kustfåglar under inventeringsperioden, som man skulle kunna tro. Populationsutvecklingen har varit förhållandevis jämn för de flesta arterna under perioden, även om det påträffades mest arter och individer under 90-talets senare hälft. Ejder är den enda art som häckar på samtliga skär inom området där det annars är Norra Hällen som är det fågelrikaste skäret. Här har det under flera år funnits en koloni med silvertärna, varierande mellan 3-17 par. I kolonins närhet har arter som gräsand, vigg, ejder, strandskata och roskarl påträffats. Skedand har häckat vid tre tillfällen. På en av de högsta punkterna på Norra Hällen har kustlabb häckat vid 9 tillfällen under inventeringsperioden, dock inte under de två senaste åren.

Åklabben

Inv. objekt nr 44. Västerviks kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre, kalt och relativt högt skär i ytterskärgården nordost om Eknö. Markvegetationen är sparsam och förekommer mest i sprickor och bland stenar. Strandzonen saknar vegetation.

Ornitologisk beskrivning: Åklabben har ingen rik fågelfauna, men med åren har det häckat flera arter och individer än vid första inventeringen 1984. En mindre koloni med gråtrut har satt sin prägel på skäret och 2007 etablerades en ny koloni med fiskmå, 16 par liksom en koloni med silvertärna bestående av 12 par. Strandskata häckar sporadiskt men roskarl har inte påträffats häckande på skäret sedan 1996.

©Lantmäteriet. Ur Övergripande Övergripande Bestyrkeskartan. Det. 1:85,000/1:00. Inventeringsområden Söreskåret, Norra hällen, Norrskåret (43) och Åklabben (44).

Stora Örskär

Inv. objekt nr 45. Västerviks kommun. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett litet, relativt högt och kallt skär i ytterskärgården söder om Händelöp. Markvegetationen är sparsam, förutom i de partier där det finns stenar och grus.

Ornitologisk beskrivning: Även om det endast är 4-5 arter som årligen häckar på Stora Örskär, så är det i dag flera än vid inventeringen 1984. En koloni med gråtrut, som mest 25 par dominerar fågellivet. Arter som fiskmåsa och skärpiplärka häckar sporadiskt medan både småskrake och strandskata blev nya häckfåglar på skäret 2007. På Lilla Örskär har inga häckande fåglar påträffats under inventeringsperioden.

Skorvan

Inv. objekt nr 46. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett högt och kallt skär i havsbandet sydost om Händelöp. Klipporna stupar brant ned i vattnet på flera ställen och många klippor har sprickor och ugröpningar. Den centrala delen av skäret är flack och det är också här man finner den mesta vegetationen, främst mycket låg markvegetation. Ett mindre stenigt parti finns på skärets sydöstra sida.

Ornitologisk beskrivning: Skorvan har, förutom Älgsbådarna, varit det fågelrikaste skäret i området under flera häckningssäsonger. Numera häckar de flesta av de arter som är karaktäristiska för den småländska ytterskärgården, inte minst under de tre senaste häckningssäsongerna. Till de mer sporadiska häckfåglarna hör gravand, gräsand och skärpiplärka. Bergand har påträffats vid ett tillfälle, 1 par 2006 och skrântarna de tre senaste åren då ett solitärt par häckat. Skorvan har också under många år varit en traditionell häckningsplats för arter som roskarl och kustlabba.

Gjushällen

Inv. objekt nr 47. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre, kallt och relativt högt skär i havsbandet sydost om Händelöp. Markvegetationen är sparsam och strandzonen är klippig på de flesta platserna runt skäret.

©Lantbrukshögskolan i Örebro, Geografiska Översiktens, topografiska kartor. Önr: 106-2004788

Stora Örskär. Inventeringsområde nr 45.

©Lantbrukshögskolan i Örebro, Geografiska Översiktens, topografiska kartor. Önr: 106-2004788

Skorvan. Inventeringsområde nr 46.

©Lantbrukshögskolan i Örebro, Geografiska Översiktens, topografiska kartor. Önr: 106-2004788

Gjushällen. Inventeringsområde nr 47.

Ornitologisk beskrivning: Den häckande fågelfaunan har alltid varit fåtalig under inventeringsperioden. Ejder och havstrut hör till de mer regelbundna häckfågeln, medan arter som strandskata, ros Karl och skärpiplärka häckar sporadiskt.

Boskären och Vargklabben

Inv. objekt nr 48. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området, som består av två större skär samt några mindre hällar, ligger i det yttersta havsbandet öster om Händelöp. Boskären är låga skär med släta, och till största delen kala hällar. Den markvegetation som finns förekommer i sprickor i berget. Vargklabben är högre än Boskären förutom den södra delen som är flack och även lite stenig. Vargklabben har sparsam markvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Det häckande fågelbeståndet var betydligt rikare under tidigare decennier än under 90-talet och framåt. Arter som skrântärna och tordmule har sänkts som häckfåglar under senare år. På Boskären är det främst en koloni med gråtrut som häckar i dag, men som minskat från 35 till 12 par. Vargklabben utgör främst häckningsplats för kustlabbe, som häckat regelbundet sedan 1992.

Hamnklabben

Inv. objekt nr 49. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre, relativt lågt och kallt skär i ytterskärgården öster om Händelöp. Markvegetationen är sparsam på de släta hällarna som sluttar ned i vattnet.

Ornitologisk beskrivning: Skärets fågelfauna har alltid varit liten under inventeringsperioden, både art- och individmässigt. Ejder och havstrut häckar nästan årligen, medan strandskata, gråtrut och skärpiplärka har påträffats mer sporadiskt.

© Lantbruksverket. En Övergripande Övergripande, fågelinventering. Öv. 106-2008/1100
Inventeringsområden Boskären, Vargklabben (48) och Hamnklabben (49).

Älgsbådarna

Inv. objekt nr 50. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: En samling skär i havsbandet utanför Händelöp. Många av skären är höga, klippiga och kala. På Norra Älgsbåden, och i viss mån Liggälsbåden, finns stenar och större block, och här är också markvegetationen rikligast. De flesta strandkanter i området har hällar som sluttar ned i vattnet, men ett undantag utgör Norra Älgsbådens södra sida som har en flack och stenig strandlinje.

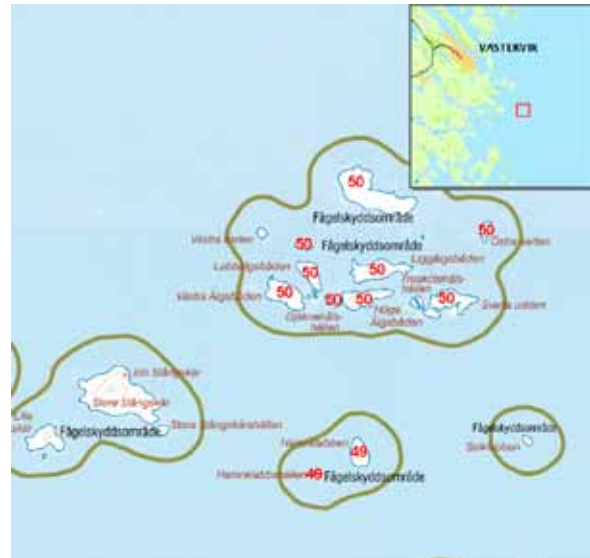
Ornitologisk beskrivning: I sin helhet är Älgsbådarna en viktig genbank för många kustfågelarter, inte minst under andra hälften av 90-talet då området hade som flest häckande arter och individer. Det är Norra Älgsbåden och Liggälsbåden som hyst det rikaste fågellivet i området, som främst har dominerats av en stor koloni med gråtrut, som mest 175 par 1999. En koloni med fiskmåshäckar årligen på Liggälsbåden, liksom en koloni med silvertärna. I skydd av kolonierna påträffas arter som större strandpipare, rödbena och roskarl relativt regelbundet. På Norra Älgsbådens västra sida finns en koloni med tordmule, som dock haft en negativ populationsutveckling, från som mest 50 par 1991 till 12 par 2007.

Till de arter som häckar relativt regelbundet hör gravand och skröntärna, medan skedand, bergand och silltrut påträffas mer sporadiskt. Storskarv häckade med 5 par 1993 och tobisgrissla har inte häckat i området sedan 1991.

Arkipelagen utanför Horns udde

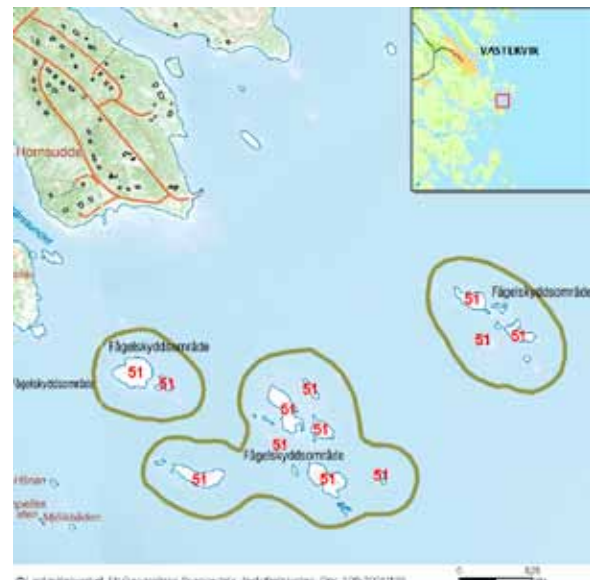
Inv. objekt nr 51. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området består av flera mindre skär i den från vind skyddade Hornsviken mellan Händelöp och Horns udde. Längst in mot fastlandet ligger Godskär med omkringliggande småskär, och öster därom ligger en grupp med skär, Rönnklubben och Blekskären. De flesta av dessa skär är låga och kala med släta hällar. Vegetationen är sparsam och den förekommer främst bland stenar eller i skrevor. Ytterst i arkipelagen ligger Norra Blekskärs fågelskyddsområde. Här är skären högre och klippiga med berghällar som sluttar ned i vattenlinjen. Vegetationen finns främst bland stenar i små skyddade vikar.

©Lantmätarverket, EP Örsjöplanens Örsjöplan, fastighetskartor. Önr. 109-2004100

Älgsbådarna. Inventeringsområde nr 50.

©Lantmätarverket, EP Örsjöplanens Örsjöplan, fastighetskartor. Önr. 109-2004100

Arkipelagen utanför Horns udde. Inventeringsområde nr 51.

Ornitologisk beskrivning: Liksom i många andra områden i den småländska ytterskärgården var fågellivet som rikast, både art- och individmässigt, under andra hälften av 90-talet. Flest arter och individer har häckat regelbundet inom Norra Blekskärs fågelskyddsområde. Här har fågellivet dominerats av en koloni med fiskmåshäckar, som minskat betydligt i antal sedan 1984, en koloni med gråtrut, som minskat från 65 par 1993 till cirka 10 par de senaste åren samt en koloni med silvertärna, som varierat mellan 7 och 35 par. Tobisgrissla häckade här med 1 par 1991.

På de inre, och mer skyddade skären, har arter som knölsvan grågås, gräsand, vigg, ejder, småskrake och strandskata häckat regelbundet. Mer sporadiskt uppträdande har gravand, större strandpipare, rödbena, drillsnäppa och skärpiplärka.

Klanten

Inv. objekt nr 66. Västerviks kommun. Sladö-Åskeskärs naturreservat. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett lågt, långsträckt skär i ytter-skärgården mellan Gränsö och Åskeskär. Skäret består till stor del av klippor med kala hällar, men det finns en liten ravin som har relativt rikligt med gräs- och örtvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Vid inventeringen 1984 noterades en koloni med fiskmåås bestående av 36 par och i närheten av denna häckade enstaka par av gravand, vigg, strandskata och silvertärna. Under de två senaste häckningssäsongerna har kolonier med fiskmåås och silvertärna åter etablerats på Klanten. Gräsand, vigg, ejder, svärta och strandskata är några av de arter som dragit sig till dessa kolonier för att häcka.

Blebskär

Inv. objekt nr 129. Västerviks kommun. Sladö-Åskeskärs naturreservat. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Blebskär ligger intill Klanten i den yttre skärgården sydväst om Åskeskär. Det är ett relativt högt och klippigt skär med en stenig och flack strand på södra sidan. Vegetationen är riklig i de vattentråg som förekommer på skäret samt i de sprickor som finns på berghällarna. Några enstaka buskar växer vid några av vattentrågen.

Ornitologisk beskrivning: Under 80-talet dominerades fågellivet av en koloni med gråtrut men i övrigt häckade inte många arter. Skäret inventerades åter 2007 och 2008 och då påträffades en koloni med gråtrut, 4 par och havstrut, 6 par. Dessutom häckade karaktärsarter som ejder och skärpiplärka.

Måsskär, Röde Karten, Stora Betskåret och Yttersta Betskåret

Inv. objekt nr 52. Västerviks kommun. Sladö-Åskeskärs naturreservat. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Området, norr om Åskeskär, består av sex skär samt ett antal mindre hällar i anslutning till dessa. Skären är relativt låga och de består till största delen av klippor och hällar med sparsam markvegetation. Måsskär och närliggande skär har mer stenig terräng och vegetationen är rikligare i form av gräs och högre örter. På vissa platser når vegetationen ut i strandlinjen.

©Lantbruksverket. En Övergripande Övergripande, fotografier: Öv. 106-20081100
Inventeringsområden Klanten (66) och Blebskär (129).

©Lantbruksverket. En Övergripande Övergripande, fotografier: Öv. 106-20081100
Måsskär, Röde Karten, Stora Betskåret m fl.. Inventeringsområde nr 52.

Ornitologisk beskrivning: Det är på Måsskär och närliggande skär de flesta fåglarna har häckat under inventeringsperioden. Både art- och individmässigt har fågellivet minskat under 2000-talet, det märks inte minst på kolonierna med skratmåås, fiskmåås, gråtrut och silvertärna. Även om det blivit något bättre under de allra senaste åren så kan man notera att skratmåås och silvertärna inte har häckat på flera år, vilket också gäller för arter som gravand och roskarl. Sporadiska häckfåglar är större strandpipare, rödbena och skärpiplärka. Svärtan har återkommit som häckfågel efter några års frånvaro.

Långskär

Inv objekt nr 53. Västerviks kommun. Sladö-Åskeskärs naturreservat. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett större, långsträckt skär i yttersta skärgården utanför Sladö. Den nordliga delen består av klippor och berghällar med mager markvegetation. De centrala och sydliga delarna är lägre och mer steniga, främst på västra sidan. Gräs- och örtvegetationen är riklig och på flera platser når vegetationen ut bland stenarna i strandlinjen.

Ornitologisk beskrivning: Långskär hade sin storhetstid under de första åren på 90-talet då skäret dominerades av en koloni med skrattnås, som mest 450 par 1991 men den försvann från Långskär efter 1995. Samtidigt med skrattnåskolonin fanns en koloni med kentsk tärna, som mest 75 par 1993. Året därpå var även denna koloni borta.

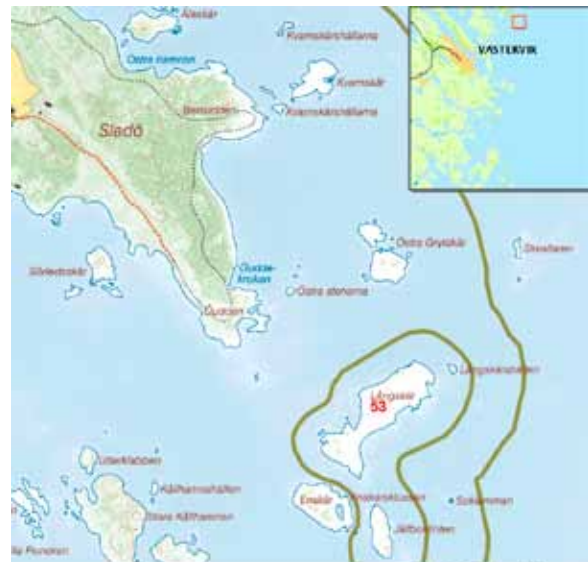
Till de arter som häckat mer oregelbundet under inventeringsperioden är gravand, svärta, tofsvipa, rödbena, drillsnäppa, roskarl och skärpiplärka. Stjärtand har häckat vid ett tillfälle och skedand vid fyra tillfällen, samtliga gånger med enstaka par. En koloni med fiskmås, som mest 35 par och en koloni med silvertärna, som mest 30 par, har påträffats nästan varje år.

Ringskär, Rönnen, Sladö Ask och Askhällarna

Inv. objekt nr 54. Västerviks kommun. Sladö-Åskeskärs naturreservat. Fågelskyddsområde. Mycket stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: I området finns fyra större skär samt några mindre hållar. Rönnen och Ringskär är två relativt höga och kala skär där den mesta av markvegetationen växer i klippskrevor. Intill Rönnen ligger ett litet och flackt skär med markvegetation. Askhällarna är ett lågt och flackt skär med både hållar och steniga partier. På vissa ställen finns relativt rikligt med vegetation. Sladö Ask är relativt hög och har rikligt med växtlighet bl.a. mindre träd och buskar. Sladö Ask är också det mest steniga av skären i området.

Ornitologisk beskrivning: Lokalerna är några av de mest fågelrika skären i området och numera påträffas betydligt flera arter och individer än vid inventeringen 1984. Det är främst på Sladö Ask och Askhällarna som de flesta fåglarna häckar. På Sladö Ask har det under samtliga år funnits en koloni med gråtrut, som mest 175 par 1996 men den har sedan minskat betydligt i antal. Bland dessa gråtrutar har det även funnits en population

Långskär. Inventeringsområde nr 53.

Ringskär, Rönnen, m fl.. Inventeringsområde nr 54.

med havstrut, som mest 18 par. Arter som silltrut, tordmule och tobisgrissla påträffas nästan varje häckningssäsong, och vitkindad gås har påträffats vid två tillfällen under senare år. Spridda par av vitfågel påträffas på Rönnen och Ringskär och det lilla skäret intill Rönnen har hyst en hel del häckande fågel som änder, vadare och tärnor tidigare år, men dessa påträffas numera på Askhällarna. Det som sätter sin prägel på skäret är kolonierna med fiskmås och silvertärna, två av de större längs hela Smålandskusten.

I skydd av kolonierna häckar arter som gravand, snatterand, gräsand, vigg, större strandpipare, rödbena och roskarl. Vid två tillfällen har skräntärna häckat med solitära par och kustlabb har häckat med i norra delen av området under samtliga år med undantag för 1984.

Storkläppen

Inv. objekt nr 130. Västerviks kommun. Städsholmens naturreservat. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett av de mest iögonfallande skären i området med fyrvaktarebostaden på huvudskäret, som avspeglar sig kontrastfullt mot horisonten. Huvudskäret är relativt högt och klippigt och genom den centrala delen löper en ravin med en del vegetation, men i övrigt förekommer mest spridd markvegetation. Skäret intill är högt, har partier med kala hällar, men också en hel del steniga områden med vegetation.

Ornitologisk beskrivning: Under 80- och 90-talen var fågellivet något rikare än vad det är idag. Inventeringen 2007 resulterade i ett fåtal arter och individer, men tobisgrissla påträffades häckande på skäret intill Storkläppen.

Skränmåsskär

Inv. objekt nr 131. Västerviks kommun. Städsholmens naturreservat. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två mindre skär, varav det ena är ganska långsträckt, i yttersta havsbandet utanför Jutskär och Städsholmen. Skären är klippiga och vegetationen är sparsam förutom i klippskrevor och bland stenar.

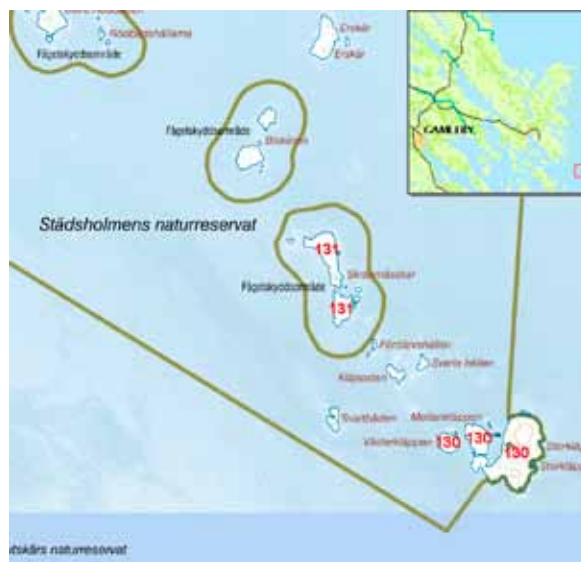
Ornitologisk beskrivning: Inventeringen 2007, liksom inventeringen 1984, visar på en relativt fattig häckfågel-fauna. Idag har kolonin med gråtrut, som bestod av 60-tal par 1984 minskat till 4 par 2007. Svärta och skrântärna saknades vid inventeringen 2007, men däremot häckade vadare som strandskata och rödbena.

Lastklabbarna

Inv. objekt nr 78. Västerviks kommun. Städsholmens naturreservat. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Två mindre, klippiga och relativt låga skär i havsbandet söder om Städsholmen. I klippskrevor och bland de stenar som finns i området växer gräs och högre örter.

Ornitologisk beskrivning: Fågellivet har ökat betydligt i området under senaste inventeringen, i jämförelse med inventeringarna 1984 och 2006. I närheten av kolonierna med gråtrut och silvertärna häckade gräsand, vigg, svärta och strandskata. Kustlabb häckade på det sydligaste skäret 2006.

© Lantbruksverket. Ut Geografiska Sverigeskarta, kartfilenavnen: Övr_106-2008/130
Inventeringsområden. Storkläppen (130), Skränmåsskär (131).

© Lantbruksverket. Ut Geografiska Sverigeskarta, kartfilenavnen: Övr_106-2008/130
Lastklabbarna. Inventeringsområde nr 78.

Tärnkullen

Inv. objekt nr 79. Västerviks kommun. Städsholmens naturreservat. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Tärnkullen, som ligger i yttersta havsbandet nordost om Städsholmen, är en hög klippö med en relativt flack strandlinje på västra sidan. Det finns rikligt med vegetation på vissa hållar och i klippskrevor.

Ornitologisk beskrivning: Under många år har Tärnkullen varit häcklokal för vitfågel, och då framförallt för gråtrut, 22 par såväl 1984 som 2007 och havstrut. Även silltrut har häckat med enstaka par under de två senaste häckningssäsongerna. Under flera år på 90-talet och början av 2000-talet har storskarv häckat, vissa år med cirka 300 par.

Grindöhallarna

Inv. objekt nr 132. Västerviks kommun. Stora Grindö naturreservat. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett minde skär med närliggande hållar söder om Stora Grindö. Skären är låga och den markvegetation som finns förekommer bland stenarna. Grindöhallarna ligger i mellanskärgården, något skyddade mellan Stora Grindö och Torrö.

Ornitologisk beskrivning: Vid besök i området 2007 noterades kolonier av fiskmås 26 par och silvertärna 35 par. I övrigt påträffades karaktärsarterna ejder, småskrake och strandskata.

Skrämmaskär

Inv. objekt nr 80. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skrämmaskär, som är långsträckt, lågt och relativt klippigt till sin natur, ligger söder om Vädarskär i det yttersta havsbandet. Markvegetation förekommer i klippskrevor och i kanten av två mindre vikar som finns på den västra sidan.

Ornitologisk beskrivning: Skrämmaskär hade ett rikt fågelliv på 80-talet, vilket inventeringen 1984 visar. Då fanns flera relativt stora kolonier med fiskmås och gråtrut, och kanske mest anmärkningsvärt en koloni med silltrut bestående av 35 par. I koloniernas närhet häckade arter som gravand, skräntärna och tordmule. Inventeringarna av skäret 2006 och 2007 visade att

Tärnkullen. Inventeringsområde nr 79.

Grindöhallarna. Inventeringsområde nr 132.

Skrämmaskär. Inventeringsområde nr 80.

Skrämmaskär fortfarande är av betydelse för fågellivet i området, även om de stora kolonierna av vitfågel har minskat, eller som i fallet med silltrut, saknas helt. Numera saknas även arter som skrântärna och tordmule. I skydd av kolonierna med vitfågel påträffades arter som gravand, svärta, större strandpipare, rödbena och roskarl.

Gråskär

Inv. objekt nr 81. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skäret, som ligger söder om Väderskär i ytterskärgruppen, är relativt lågt med större partier av klippor och berghällar. Vegetationen är sparsam och förekommer främst i klippskrevor.

Ornitologisk beskrivning: Inventeringen 1984 visade på ett rikt fågelliv i området, betydligt rikare än vid inventeringarna 2006 och 2007. Antalet häckande par av vigg och ejder har minskat och den stora kolonin med fiskmås har minskat till mindre än 10 par. Arter som gravand, skedand och svärta saknas idag som häckfåglar. Värt att notera är att tordmule häckade med 4 par 2006.

Själhällarna

Inv. objekt nr 133. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre antal låga, relativt små och kala skär i den inre delen av Lövfjärden mellan Loftahammar och Stora Askö. På några av skären växer rikligt med markvegetation inom vissa partier.

Ornitologisk beskrivning: Resultatet av inventeringen 1984 liknar i stora drag uppgifterna från 2007. Det som avviker mest är att vigg har minskat i antal och att svärta och rödbena saknas som häckfåglar 2007. Däremot fanns små kolonier med fiskmås och fisktärna 2007.

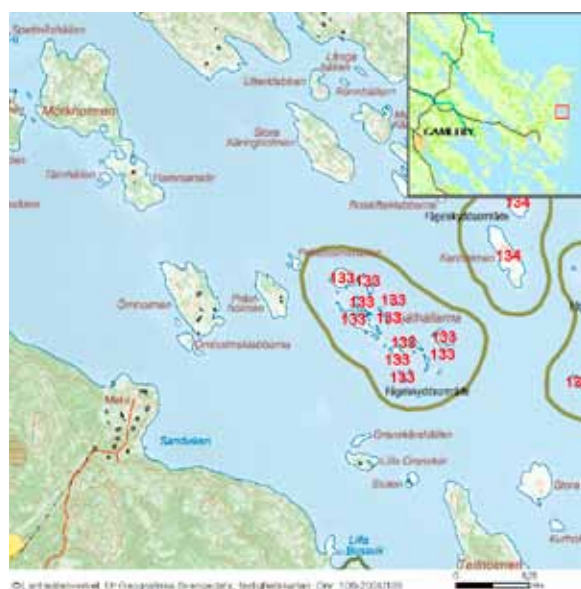
Kariholmen

Inv. objekt nr 134. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Kariholmen med närliggande skär ligger intill Själhällarna i Lövfjärden söder om Stora Askö. Kariholmen är ett relativt klippigt skär med riklig markvegetation och stenkummel på den östra sidan. Närliggande skär är lågt med släta hällar samt partier med stenar.

Gråskär. Inventeringsområde nr 81.

Själhällarna. Inventeringsområde nr 133.

Kariholmen. Inventeringsområde nr 134.

Ornitologisk beskrivning: Häckningssäsongen 2007 påträffades ett rikare fågelliv än vid inventeringen 1984. De flesta fåglarna fanns på det närliggande skäret intill Kariholmen. Här påträffades kolonier med fiskmås 8 par och fisktärna 12 par. Gravand häckade 1984

Röbåden

Inv. objekt nr 135. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett relativt långsträckt skär i havsbandet sydost om Stora Askö. Klippor och hållar dominerar och i skrevor förekommer relativt rikligt med vegetation. Enstaka mindre buskar växer på skäret.

Ornitologisk beskrivning: Vid inventeringen 1984 dominerades fågellivet av kolonier med skratmås, fiskmås och silvertärna. I skydd av dessa häckade gravand, strandskata och roskarl. Kolonierna med vitfågel fanns även kvar 2007, men i betydligt mindre antal häckande par. Arter som gravand och roskarl saknades som häckfåglar 2007.

Hålnackarna

Inv. objekt nr 82. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Fågelvärde.

Allmän beskrivning: En grupp relativt låga, kala och långsträckta skär i havsbandet sydost om Stora Askö. Vegetationen är sparsam, och den som finns växer främst i klippskrevor.

Ornitologisk beskrivning: Det påträffades betydligt flera arter och individer vid inventeringen 2007 än året före, och även något flera arter och individer än vid inventeringen 1984. Kolonierna med fiskmås och gråtrut är nästan helt borta, medan en koloni med silvertärna, 12 par fanns 2007. Kustlabb har häckat på ett av de sydligare skären under de båda senaste inventeringsåren.

Skrämmaskär

Inv. objekt nr 83. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Skrämmaskär, ett mindre skär i ytterskärgården utanför Stora Askö, består av två högre klippor förbundna med varandra genom en sänka. Vegetationen är sparsam på klippor och hållar, men rikligare i sänkan.

Röbåden. Inventeringsområde nr 135.

Hålnackarna. Inventeringsområde nr 82.

Skrämmaskär. Inventeringsområde nr 83.

Ornitologisk beskrivning: Den fågelfauna som häckade på skäret 1984 var något större i antalet arter och individer än vid inventeringarna 2006 och 2007. Av den vitfågel som häckade på skäret 1984, bl.a. fiskmå, silltrut, gråtrut och havstrut återstod 2007 endast en liten koloni med gråtrut, 12 par och en liten population med havstrut, 6 par 2006 och 2 par 2007.

Tallbådshällen

Inv. objekt nr 84. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Lågt fågelvärde.

Allmän beskrivning: Ett mindre skär öster om Måsholmen i arkipelagen utanför Stora Askö. Klippor och hållar dominerar och i sprickor och klippskrevor förekommer en del markvegetation.

Ornitologisk beskrivning: Det råder stor likhet mellan inventeringarna 1984 och 2006. Arter som gräsand, vigg, ejder, småskrake, kustlabb m.fl. har häckat vid båda tillfällena, medan en art som gravand saknades 2006. Vid besök i området 2007 noterades endast småskrake, strandskata och havstrut som häckande arter.

Jutskär

Inv. objekt nr 136. Västerviks kommun. Fågelskyddsområde. Stort fågelvärde.

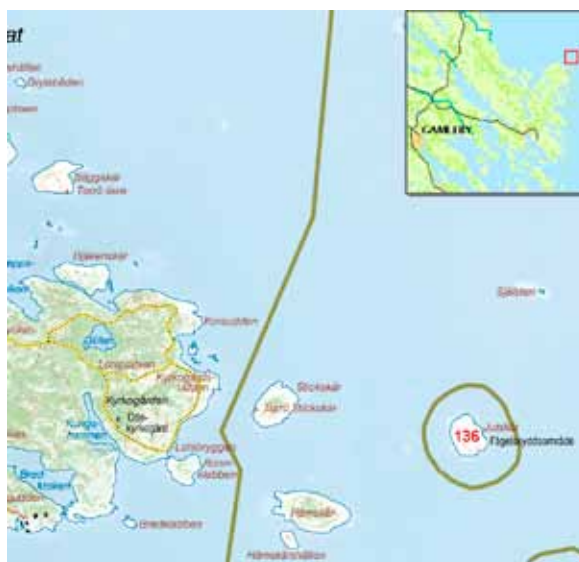
Allmän beskrivning: En relativt högt och klippigt skär i ytterskärgården öster om Torrö i närheten av gränsen mot Östergötlands län. Mot väster förekommer mer sluttande hållmark. Vegetationen är sparsam på skäret.

Ornitologisk beskrivning: Den häckande fågelfaunan var mer omfattande 2007 än vid inventeringen 1984. Då liksom nu dominerades fågellivet av vitfågel, bl.a. en koloni med fiskmå som minskat och en koloni med gråtrut som ökat i antal. Arter som påträffades 2007, men som saknades 1984, är bl.a. gräsand, småskrake, strandskata och silltrut.

©Lantbruksverket. En Östergötlands Skarpskära, fotografier: Arne 106-2008130

Tallbådshällen. Inventeringsområde nr 84.

©Lantbruksverket. En Östergötlands Skarpskära, fotografier: Arne 106-2008130

Jutskär. Inventeringsområde nr 136.

Bilaga 1. Data för inventerade lokaler

I tabellerna visas antalet par som bedömts häcka på respektive ö under åren 1984, 1990 - 2008.

LOKAL 1 - SVARTINGSSKÄR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan			1	1	2	3	2			1	1	1	2	1	1	3	2	1	2	1
Grågås	4	6	5	3	3	4	8	5	7	5	5	8	7	4	4	7	3	6	4	3
Kanadagås	1		1															1	1	
Vitkindad gås													1					1		1
Gravand	2	3	4	4	8	4	3	4	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Bläsand						2							1							1
Snatterand										1										1
Gräsand	5	5	5	5	5	5	3	3	3	3	4	5	2	1	1	4	7	4	5	12
Stjärtand																1				
Skedand	1	1	2			2	1				1	1		1	1	1	1	1		3
Vigg	7	7	5	5	6	7	7	6	5	5	6	7	4	3		7	4	6	8	3
Ejder	11	12	15	10	22	20	12	21	14	25	18	24	28	25	15	23	16	13	24	7
Svärta	6	4	5	3	5	4	4	2	3	2	3	1				1		2	2	2
Småskrake	2	2	1	3	2	2	2	2	2	1	2	4	2	3	4	3	2	2	3	3
Storskarv					1000	1330	1800	2100	1950	2350	1900	1750	1465	1375	725	1450	1950	1975	685	
Gråhäger							2						1							
Strandskata	2	3	3	4	3	3	3	4	4	2	3	2	2	2	2	2	3	1	2	4
Större strandpipare	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	3	2	1	1	2	2	1	2	2	2
Tofsvipa			1			2			1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rödbena	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Drillsnäppa				1	1	1	1	1	1	1	1							1	1	
Roskarl	2	3	2	3	1	1	2	1	1								1			
Skrattmås	16	18	16	7									13	4		24	23	11	4	35
Fiskmås	21	18	15	15	15	4	11	15	6	12	5	12	4		3	10		4	7	6
Silltrut					4	3														
Gråtrut	71	80	75	70	50	70	150	150	200	180	80	82	85	65	55	45	18	55	32	25
Havstrut	3	6	12	10	8	10	10	12	10	5	8	9	6	3	6	2	2	7	6	6
Småtärna	1			1																1
Skråntärna	16	2	1	2	2	2	1	1			1	1	1			1				
Silvertärna	23	15	11	7	7	5	6	10	8	2	5	5	4	4		22	35	45	16	32
Skärpiplärka	1	1	1	1	1	1	1										1	1	1	

LOKAL 2 - BUSKEN, STORA RÖNDÖREN OCH LILLA RÖNDÖREN

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Knölsvan					1			1	1			1		1	2	1	1	1	1	2	
Grågås	1	2	1	2	2	3	2	1	2	1	2	1		1	3	2	2	4	2	2	
Gravand																			1		
Snatterand																			1		
Gräsand															2	3	2	1	3	2	
Skedand																				1	
Vigg	5	5	4	2	4	4	5	3	1	3	2	3	3	2	9	6	4	8	6	4	
Ejder	5	9	6	4	8	11	8	4	10	11	7	11	9	11	7	10	9	14	11	6	
Svärta	1		1						1	1		1						1			
Småskrake	1	3		1	1	1	1	1	1	1	1	1		2	2	1	1	2	1	1	
Strandskata	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	2	1	1	1	1	1	
Större strandpipare																		2	1	1	
Rödbena	1		1			1	1		1							1	1	1		1	
Roskarl						1	1														
Skrattmås														35	28	24	35	22	32	65	35
Fiskmås			2		2									3	9	11	14	15	5	12	12
Gråtrut	15	16	15	12	22	13	8	9	15	8	8		3	5	6	5	4	11	5	4	
Havstrut			2	1	1	1	1	2	1		1	3	1	1	2	2	2	2	1	1	
Småtärna		1	1																1	1	
Skråntärna				1															1	1	1
Silvertärna	9	18		10	4	4	7					4	15	12	28	30	13	18	25	35	
Skärpiplärka	1	1	1													1					

LOKAL 3 - GÅSÖ OCH GÅSÖGRUND

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	3
Grågås	4	4	5	6	5	2	2	2	3	3	4	4	3	3	6	8	7	9	6	6
Kanadagås						1	1	1	1			1		1			1			
Gravand	1	1	2	2		2		1	1	2		1		1	1			1	1	
Gräsand		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3		2	2	5	4	3	3	3
Skedand						1			1											
Vigg		4	2	2	3	2	3	3	3	2	2	5	6	7		4	2	3	4	2
Ejder	13	10	10	12	9	16	11	9	10	8	8	15	14	15	14	15	12	18	18	14
Svärta		1			1	1	1	1	1								2	1		
Småskrake				1		1	1	2	1	1	1	3		1	2	1	2	2	2	2
Storskarv	155	818	1325	2750	1															
Gråhäger	236	257	320	315	210	40														
Strandskata	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2	1
Större strandpipare	1	2	1	2	1		1	2	1			1		1						
Tofsvipa		1	1					1	1			1	1					1		1
Storspov		1		1				1					1							
Rödbena		1	1	1					1	1	11	1	1					1	1	
Drillsnäppa	1	1	1	1		1								1						
Roskarl		1	1	1	1	1	1	1	1											
Fiskmås																		17		12
Gråtrut	3	10	12	14	15	8	6	8	5	10	5	3	3				9	4	7	4
Havstrut		1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	2	2		2	1	1			1
Smätärna															1		1			
Skräntärna														1						
Silvertärna		6	8	10	4	2	4	4	5	8	4	4		3	7	6	7		8	
Skärpiplärka	1	1	1	1	1	1							1	1				1		1

LOKAL 4 - STORA SILLEKROK

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan		1	1	1				1	1						1	1		1		1
Grågås		1	1		1			1								1				
Gräsand															1	1				1
Vigg		3	4	3	3	2	3	3	2	2	2		2			3				
Ejder		7	6	3	5	7	6	7	8	5	8	6	7	6	6	7	4	4	6	3
Småskrake			1		1		1	1		1										
Storskarv																	18			
Strandskata		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1				1		
Roskarl		1	1				1	1		1										
Skrattmås		5	5	3											4	2		4		
Gråtrut	3	35	30	28	27	40	35	30	25	28	25	17	21	14	26	18	18	22	28	25
Havstrut	1	2	1	1	2	1	1	1	2	1	1	2	3	4	1	3	1	2	4	3
Skräntärna		1	1	1	2	1		1		1	1	1	1		3	2	1	1		
Silvertärna		6	5	8	6	5	5		3		4				16	8				4
Skärpiplärka		1			1															

LOKAL 5 - KUNGSHOLMEN

Artnamn	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Grågås													4			
Storskarv		20	15	15	20	25	45		7	40	185	110	55	225	380	775
Gråhäger	10	25	80	125	225	200	350	250	235	280	125	145	165	110	65	70

LOKAL 6 - TJUVESTENARNA

Artnamn	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Knölsvan	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Grågås		1		1	1		1			1				1			1			
Kanadagås														1						
Gravand		1		1	1		1		1				1							
Gräsand													1	1		1				
Skedand		1			1															
Vigg	3	3	3	2	2	3	4	3	2	3	4	2	2	4	1		1			
Ejder	4	5	5	5	6	7	6	5	5	6	9	4	7	3	4	3	4	4	2	
Svärta	1			1																
Småskrake	1	1		1	1					1	1					1	1			
Strandskata	1		1	1	1	1	1		1	1	1	1			1	1	1	1	1	
Roskarl	1	1			1															
Skrattmås	10	5										2								
Fiskmås	7	11	5	7	12	5	8								4				4	
Silltrut				2	2	2	2													
Gråtrut	50	60	64	50	75	55	50	50	50	40	35	45	13	8	9	12	7	5	14	
Havstrut	3	5	4	5	6	5	5	5	5	2	3	2	2	1	2	1	1	1	2	
Skräntärna							1	1		1										
Silvertärna	5	6	4	6	7	6	5	4	5	2			2	2	3			4	7	
Fisktärna												1				1				

LOKAL 7 - SKARVLO

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan			1	1		1	1	1	1	1	1		1			1	1	1	1	1
Grågås		1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1				1				
Kanadagås													1	1		1				
Gravand		1			1	1		1	1											
Kricka																	1			
Gräsand		2	1	1	2	1	1	2	2	1	2	1					2	1	2	
Vigg		2	3	3	4	3	3	4	4	4	4	5	4	5	2	3		4	3	
Ejder	5	6	5	3	8	8	7	8	9	8	8	15	9	13	12	9	9	12	13	3
Svärta				1	1	1			1			1				1	1			1
Småskrake		1			1	1		1	1	1	1	1					1	1	1	
Storskarv												6			12	65	225	375	525	740
Strandskata	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1			1		1	1	1	1	
Rödbena															1					
Roskarl		1	1	1	1			1												
Fiskmås				4	5							12	9	3	21	10				4
Gråtrut	5	30	32	40	45	45	60	55	75	65	45	68	45	85	45	35	22	25	11	11
Havstrut	1	4	6	4	5	8	6	6	5	10	5	10	12	6	5	5	3	6	6	4
Skräntärna									1		1									
Silvertärna		10	10	6	5										11	25	42	40	12	

LOKAL 8 - LÖVGRUND, LÅNGGRUND OCH ÖSTRA HÄLLEN

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	1	4	3	2	2	2	2	3	2
Grågås	4	3	4	3	5	4	4	4	5	3	5	7	3	7	5	8	9	4	7	6
Kanadagås			1	1	1			1						3	1	1				
Gravand	2	2	3	2	3	3	3	2	2	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1
Snatterand																				1
Kricka																		2	1	1
Gräsand	7	4	4	3	5	4	5	6	4	4	5	8	6	5	6	7	5	3	7	4
Skedand	2	3	3	2	2	1	3	2	1	1	1	1			1	1	1		2	1
Vigg	12	11	11	10	13	10	13	12	10	12	10	12	11	8	7	7	9	8	14	4
Ejder	11	9	10	8	12	16	11	9	12	14	13	20	25	35	28	28	19	25	25	18
Svärta	7	4	5	5	4	3	3	3	2	1	1				1	2	1	2	2	4
Småskrake	1	1	1	1	2	3	3	2	2	2	2	4	3	1	1	1	1	2	6	4
Storskrake	1	1		1	1	1	1	1		1	1	1			1	1				
Skäggdopping	2	2	1	1	1	1	1	1	1								1	1	8	
Strandskata	3	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	1	2	1	2	2	1	2	1	1
Större strandpipare	2	2	2	1	3	2	2	3	3	2	2	1	1	1	1	1		2	2	1
Tofsvipa	2		1	2	1	2	1	1	2	2	1		1	2		1	1	1		
Storspov	1	1	1																	
Rödbena	3	2	3	1	2	2	2	2	3	2	2	1	3	1	1	1		1	2	1
Drillsnäppa	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1		1					1
Roskarl	2	2	2	1	2	1	1	1	2	1	1	2						1	1	1
Skrattmås	32	5	6	5	28	35	20	20	25	35	30	5			3	10		10	11	4
Fiskmås	41	25	30	22	24	20	22	17	15	20	18	11	17	3	4	12	3	7	12	12
Gråtrut	58	55	65	62	60	30	30	22	80	85	85	80	40	50	8	14	7	19	42	28
Havstrut	2	1	4	2	2	7	4	2	4	3	6	5	5	6	1	3	2	3	4	8
Smätärna	1		1	1																
Skräntärna		1	1		1	1		1	1	1	1									
Silvertärna	15	35	44	35	52	45	34	45	30	35	35	6	13	4	8	5	15	16	15	12
Skärpiplärka	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	1

LOKAL 9 - RUNNÖ RÖDSKÄR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan																	1		1	1
Grågås	1	5	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4	4	2	2		1	4	2	3
Gräsand												1				2	1	2	3	9
Vigg	5	6	5	4	7	6	5	5	6	4	5	7	9	2		3	2	8	8	4
Ejder	9	12	10	10	15	15	17	16	17	15	16	26	35	28	12	22	18	25	47	18
Svärta		2	1	1	1									3	1	1	2	2	2	
Småskrake	2	2	1	1	3	3	3	2	2	3	3	2				1	2	3	7	3
Storskarv						8		5	5							4				
Strandskata		1	2				1	1		1			1				1		1	1
Roskarl		1	1	1	1		1		1		1									
Kustlabb	1																			
Fiskmås	16	7	5									4					2	6		5
Silltrut		4	4	3																
Gråtrut	59	70	80	65	75	80	90	75	95	85	90	115	65	95	65	60	45	55	85	85
Havstrut	8	6	7	7	7	10	12	11	16	18	21	22	14	7	8	8	12	12	12	12
Silvertärna				10	14	10	12	10	10	12	5				8	1				5
Tordmule			2	3	5		2	2	2	2	2	7	4	5		2	5	4	3	4
Tobisgrissla	3																			
Skärpiplärka	1	2	2	1	1		1	1			1	1	1	1		1	1	1	1	1

LOKAL 13 - STORA BARNESKÅR, LILLA BARNESKÅR OCH SÖDRA OXLEBERGET

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Knölsvan		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1		1	1	1	
Grågås		2	2	1	2	1	2	2	2	3	2	3	1	1	2	2	2	2		2	2
Kanadagås						1	1	1	1	1	1	1			1	1			1	1	
Gravand		1	1			1	1	1	1	1	1										
Gräsand															1	2		2	2	3	
Skedand						1	1												1		
Vigg		2	2	2	3	2	3	3	3	2	3	4	3	3	3	3		2	4	11	
Ejder	7	8	11	7	11	12	11	10	8	12	10	13	6	5	8	7	6	9	11	9	
Svärta		1	1	1	1										1	1	1	2	3		
Småskrake					1	1	1	2	1		1	1		2	1	1	2	1	3	2	
Strandskata	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1			1		1	1	1	1	1	
Större strandpipare					1	1	1	1	1	1	1					1				1	
Rödbena	1	1	1	1	1					1	1									1	
Roskarl					1	1	1	1													
Skrattmås															12	27	7		9	28	
Fiskmås	4	24	28	20	18	14	15	10	24	28	25	12			4		6		4	2	
Gråtrut	5	32	30	40	45	50	50	55	80	85	75	38	13	12	9	13	4	8	7	4	
Havstrut	1	10	11	9	10	15	16	15	12	14	15	14		2	3	2	3		1	4	
Skräntärna							1	1	1		1										
Silvertärna	1	20	22	15	12	15	18								16	11	4	15	18	25	
Fisktärna				4		3		2	2	2		2					13				
Skärpiplärka		1	1	1	1		1	1	1	1	1										

LOKAL 14 - ÄRNEMAR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	4	3
Grågås		1	1	1			1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	3	4	2	2
Kanadagås						1	1	1				1	1				1	1		3
Gravand	1	1			1	1	1	1	2	1	1	1				1		1		
Kricka																			1	
Gräsand	4	4	4	3	5	5	4	6	4	4	3	4	5	5	4	4	7	4	8	5
Vigg	6	3	4	3	5	6	6	4	4	4	3	6	9	10	8	14	13	13	8	8
Ejder	1	8	10	5	13	9	8	8	12	9	10	24	22	18	11	22	18	14	16	11
Svärta		1		1								1						1	2	2
Knipa																		1		
Småskrake	1		2	1	2	1	1	1		1		1	2	1	4	2	3	2	2	3
Storskrake	2	2	4	3	4	5	4	3	3	3	3	2	1	1		1	2	1	2	1
Skäggdopping	1	2	2	2	2	2	2	3	1	1			1		1	7	8	8	3	9
Svarthakedopping													1							1
Strandskata	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	2
Större strandpipare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1							
Rödbena		1	1		1															
Drillsnäppa		2	1	3	3	2	2	3	2	2	2	1	1	1		1	2	2		1
Roskarl	2	1	1	2	2			1	1											
Skrattmås	35	80	275	285	300	250	250	175	85	65	25	8	5			45	135	175	45	40
Fiskmås	60	35	30	40	35	35	25	30	35	28	26	12	8	4	6	12	7	12	6	16
Gråtrut	39	85	75	75	85	80	75	75	85	75	80	56	35	55	44	20	15	32	30	38
Havstrut		3	3	4	3	4	4	5	4	5	5	4	8	6	2	3	2	4	4	7
Silvertärna	4	28	25			5	25	22	15		4	4	13	8	3		4	6	6	22
Fisktärna	2	5	3	3	3	3	5	4	4	3	3				2	5	3			
Skärpiplärka	2	3	3	2	3	1	1	1	1	1	1	2	1	1		1	1	1	1	1

LOKAL 15 - MOCKEBO

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	5	5	6	5	6	6	6	6	5	6	6	4	4	3	3	3	3	4	4	4
Grågås		4	5	3	4	4	4	5	4	5	5	5	6	5	4	4	7	12	6	6
Kanadagås		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	
Gravand	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1						1		1
Kricka																			1	
Gräsand	4	7	8	7	8	6	5	4	5	4	4	7	9	6	5	9	9	12	5	8
Skedand					1	1	1													
Vigg	20	8	8	6	9	10	10	12	8	12	12	15	12	9	5	11	12	9	4	7
Ejder	15	22	18	13	18	20	22	20	20	18	20	19	25	25	12	20	12	25	22	12
Svärta	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1			5	2	1	2	1	1
Knipa					1	1			1								1	1		
Småskrake	5	2	2	2	2	2	3	1	1	1	1	3	2	3	2	2	6	2	4	
Storskrake		2	2	2	2	3	3	3	2	3	3	2	2	1	3	3	2	3	2	2
Skäggdopping		1	1	1	2	1	2	2	1	2	2	3	1	1	2	1	1	5	1	2
Strandskata	4	3	3	3	4	3	3	2	3	2	2	2	2	1	1	2	1	2	2	2
Större strandpipare						1	1	1		1									1	
Rödbena	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1								
Drillsnäppa		2	3	2	3	3	4	3	2	2	2	2	1	2	2	2	2			1
Roskarl	4	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1									
Skrattmås			5	15	15	25	35	150	250	400	300	24	55	145	125	125	45		65	
Fiskmås	50	35	35	22	18	15	17	19	14	12	9	16	5		5	4	6	8	6	20
Gråtrut	28	30	32	34	35	30	30	30	35	25	22	33	25	14	3	8	4	11	5	6
Havstrut	6	4	4	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	3
Silvertärna	7	22	16	20	20	30	12	10	8	8	10	11	10	8	5	8		8	4	7
Fisktärna	7	5	5	5	4	7	6	5	3							3	8	5	6	6
Skärpiplärka	1	1	1	1	1							1			1	1			1	1

LOKAL 16 - INRE GRÄSSKÄR, YTTRE GRÄSSKÄR, LILLA KARTEN OCH STORA KARTEN

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1
Grågås	1	2	2	2	2	2	2	2	3	2	3	2	3	4	3	3	4	7	3	4
Kanadagås															1	1		2	1	1
Gravand		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								1	1
Gräsand	2	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	3	3	2	3	4	5	4	4	4
Skedand					1	1	1			1	1	1								
Vigg	10	8	8	5	8	6	7	6	5	6	5	8	17	11	6	12	9	7	17	8
Ejder	20	22	18	9	20	22	17	11	16	21	22	23	36	25	18	16	14	28	28	15
Svärta	3	2	3	2	2	2	2	4	4	3	4	2					1	1	2	1
Småskrake	1	3	3	2	2	3	3	3	4	3	5	4	2	1	1	1	1	3	3	3
Strandskata	2	2	3	2	2	3	3	3	2	3	3	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Större strandpipare		1	1			1	1			1		1							1	1
Rödbena	1				1	1	1	1				1								
Drillsnäppa		1	1	1	1	1	1	2	1	2	1									
Roskarl	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1								
Skrattmås	32	15	5																12	35
Fiskmås	54	65	55	50	35	42	27	20	22	19	20	16	7	7	11	18	12	12	5	6
Silltrut		2	2									1	2		1					
Gråtrut	53	75	80	122	110	135	200	200	210	175	145	125	65	105	65	65	70	70	65	55
Havstrut	4	8	13	11	11	8	7	8	10	14	15	13	12	11	7	5	9	8	5	12
Skräntärna	1	1	1	1	1		2	1												
Silvertärna	9	10	8	12	10	8	18	13	12	12	5	7	4	16	4	5	26	25	40	35
Tobisgrissla	1	1																		
Skärpiplärka	2	2	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1

LOKAL 17 - GERMANESKÄR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan		1	1	1	1	1	1	1					1	1		1	1			1
Grågås	1	2	2	1	2	1	1						1		1	2			2	1
Vigg	6	2	2	1	1	1	1	1	1											
Ejder	6	8	8	5	9	5	7	10	8	4	4	5	7	6	4	4	3	7	4	3
Svärta			1		1															
Småskrake	1											2			1		1	1		
Strandskata	1	1	1	1	1	1														
Rödbena	1																			
Roskarl	2	1																		
Fiskmås	28	4	4																	
Gråtrut	18	24	21	25	9	8	9	3				2						2		
Havstrut	1	2	1	1	1	1	2	2	2	3	2		1	1	1			1	1	
Silvertärna	22	6	4																	
Tobisgrissla	1																			
Skärpiplärka	1	2	1	1	1													1		

LOKAL 24 - LOBERGET

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan			1	1	1	1	1	1						1	1	1	1		1	
Grågås																2	1	2	1	
Gräsand															1	2	1	1	1	5
Vigg														2	2	2	4	3	5	6
Ejder	5	11	9	5	7	5	8	8	6	4	4	6	1	7	7	5	7	5	9	7
Småskrake															1	1	1	1	2	1
Strandskata	1	1	1	1	1	1	1	1						1	1	1	1	1		1
Större strandpipare													1	1	1	3	3	2	3	1
Tofsvipa													1							
Rödbena													1	1	2	1		1	1	1
Drillsnäppa																				1
Roskarl	1	1	1		1									1	1	1	1	1		
Skrattmås														2		55	22	8	8	
Fiskmås	11	13	14	7	7	8	6	1					1	4	4	13	5	8	4	12
Gråtrut	5	18	6											2		4	2	2		
Havstrut		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1			1	
Silvertärna		35	27	40									12	22	45	50	28	45	22	15
Skärpiplärka		1	1	1	1								1	1						

LOKAL 25 - FUDDEHÄLLEN

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	
Grågås												1								
Grävand			1		1										1					
Gräsand		1			1	1	1	1								1		1	1	
Skedand																			1	
Vigg	6	4	3		1	3	4	3	5	4	5	3			2				3	2
Ejder	7	9	10	4	9	8	9	4	10	9	10	9	5	6	6	1	6	4	6	2
Strandskata	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1
Drillsnäppa	1																			
Roskarl			1		1	1	1			1	1									
Skrattmås	12											12		25	20					
Fiskmås	40	36	27	20	23	7	5	4	6	4	4	2	4	7	14	32	5	18	18	35
Silltrut							1	2	1											
Gråtrut	8	18	22	23	25	75	68	20	80	45	42	26	35	15	24	19	7	30	16	12
Havstrut		3	3	3	5	6	4	2	3	5	2	1	1	2	2	4	2	3	1	2
Skräntärna	1		1								1									
Silvertärna	11	14	18	13	20	22	17	20	5	11	12	57	25	45	18	35	32	25	2	14
Tobisgrissla							1													

LOKAL 26 - ÖVÄRSHÄLLEN

Artnamn	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Knölsvan													1							
Vigg																				1
Ejder	6	6	3	4	7	9	7	11	9	8	7	3	1	8	3	2	2	3	3	3
Strandskata		1		1	1															1
Större strandpipare											1									
Rödbena																				1
Roskarl					1	1	1	1	1	1										
Skrattmås											4									
Fiskmås						14	11	23	10	26	28	26	17	18	24	22	7	28	8	
Gråtrut	4	7	8	6	9	6	5	3	5	5	1		2	2	2	4	3	2		1
Havstrut												1		1	1					
Skräntärna							1				1									
Silvertärna	8	35	27	25	31	18	31	30	35	35	22	6	12	12	2		4	4		12

LOKAL 27 - FRISKÅR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1		1		1	
Grågås		1	1				1	2	1	1	1	1			1	1	2	2	2	1
Gravand		1	1		1															
Vigg	9	2	2	1	3	2		1	3	1	2	2	1	2						2
Ejder	8	9	10	5	7	6	12	10	6	7	8	8	4	7	4	4	3			7
Småskrake					1			1	1			1					1			2
Strandskata	2	1	1				1				1	1			1					1
Större strandpipare					1	1	1		1											
Rödbena					1	1			1										1	1
Roskarl	1											2								
Skrattmås																				2
Fiskmås				7	9	11	4					3	3	4		2				2
Silvertärna	16			12	14	10	5	2	9	20	16	2				4				8
Fisktärna																				2
Skärpiplärka				1	1	1														

LOKAL 28 - STORA OCH LILLA SKJUTEGRUNDET

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	2	1	1	1	1			1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Grågås												1	1	1	1	2	1	3	2	2
Gräsand	3	1			1	1	1	2				1	2	1		3	2	2	6	2
Vigg	4		2	1			1	1				2						3	2	
Ejder	7	9	10	6	9	11	12	5	8	10	4	5	7	8	6	9	6	6	12	5
Svärta	1																			
Småskrake	1	1	1		1							2		1		1	1	1		2
Strandskata	1	1	1	1	1	1	1	1	1						1	2	1	1	1	1
Rödbena	1																			
Drillsnäppa												1	1	1	1			1		
Roskarl		2	1		1	1	1			1	1									
Skrattmås															4					
Fiskmås	9	3													2		3	2	2	4
Gråtrut	4	15	17	15	8	6	5	7						2						
Havstrut	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1			1				
Silvertärna	5				7	5	4					2			3					4
Fisktärna																		2	2	
Skärpiplärka												1	1	1						

LOKAL 29 - STORA OCH LILLA RÖNNEN

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Grågås	5	7	5	5	6	5	3	4	4	3	5	11	6	4	10	8	4	6	11	8
Gravand	1																			
Gräsand	4	3	5	1		3	1	1						2	2	4	2	2	2	4
Skedand	1	1	1	1														2		1
Vigg	9	7	8	3	5	6	5	7	6	4	5	6	2	4	7	6	5	3	6	5
Ejder	28	35	30	26	38	45	32	19	25	30	30	30	45	30	41	44	19	22	34	28
Svärta	3	1	1		1	1	2	1	2	2	2			1	1		1		2	
Småskrake		1	2	1	2	2	2	2	2	3	2	2	1	2	2	4	2	2	2	3
Strandskata	2	4	3	3	3	3	3	2	2	2	2			1	1	1	1	1	1	1
Större strandpipare	1	1	1	1	1	1														
Tofsvipa		1			1															
Rödbena		1	1					1	1						1				1	
Roskarl		2	3	2	2	1	1	3	2	2	2	1								
Fiskmås	12	7	5					22	30	14					2		5	4		4
Silltrut	13	11	8	9	10	3														
Gråtrut	50	75	75	80	85	90	95	20	60	45	50	47	85	60	65	24	34	45	14	12
Havstrut	3	8	6	5	12	11	15	10	12	10	5	4	12	9	9	6	9	5	4	4
Skräntärna		1	1	1	1	1														
Silvertärna	1	5	5	30	25	20	20	5	2	5		2	2		12	22	25	22	8	4
Tordmule									1		1									
Tobisgrissla	2								1											
Skärpiplärka	4	3	3	3	3	4	3	3	3	2	2	1	1	2	3	2	1		1	1

LOKAL 30 - STORA OCH LILLA ÖRSSKÄRET

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Knölsvan					1	1	1										1		1	1	
Grägås	1	2	2	2	2	2	2	1	1						1	1	1	2		1	
Gräsand			1		1	1	1	1	1			1	1		1				1	4	3
Vigg	8	3	2	3	1	1	4	3	2	4	5	5	3	2	5	4	2	2	4	3	
Ejder	8	18	16	8	22	17	16	22	18	20	24	21	8	12	8	9	4	8	16	9	
Svärta		1	1												1	1					
Småskrake		1	1		1			1	1	1		1	1	1	1	1		1	2	1	
Strandskata	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1		1	1	
Större strandpipare					1	1	1	1	1	1	1									1	
Rödbena	1				1	1	1														
Drillsnäppa																				1	
Roskarl		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1									1	
Skrattmås	41	25	24	28	19	14	10	10	5	10	10	2									
Fiskmås	29	35	40	25	38	35	30	30	30	20	5	8	3	2	2	7	4	14	17	25	
Gråtrut	4													4			5		12	1	
Havstrut		2	2	2	2	2	1	1	1	1	1		1		1					1	
Skräntärna					1		1														
Silvertärna	6	8	15	25	10	15	10	5	2	14	15	2	1	2		3			9	30	
Fisktärna																			2		
Tobisgrissla	3																				
Skärpiplärka	1	1	1												1	1		1		1	

LOKAL 31 - STUBBSKÅRSREV

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Knölsvan						1	1		1				1		1		1				
Gravand					1	1															
Gräsand																				1	
Skedand			1		1		1														
Vigg		2	2	1	2	1	1	1							1	2			2	2	
Ejder	2	8	7	6	6	6	5	7	6	3	4		6		2	6	4	4	8	4	
Småskrake	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								1		
Strandskata													1			1				1	
Större strandpipare																1					
Drillsnäppa				1	1	1	1	1					1	1		1	1				
Roskarl		1	1	1																	
Skrattmås		8	5	10	9															32	20
Fiskmås													2	2		4	4	7	4	4	
Gråtrut	2																			1	
Havstrut		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1					
Silvertärna	7	6	15	6										2	2	16	7	14	25	15	

LOKAL 32 - STÅNGSKÅR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Grägås			1		1	1														
Vigg		2	2	1	1	1	1	1	1					1	2					
Ejder	2	4	5	4	4	5	5	3	4	4	5	4	8	4	4	1	2	3	4	2
Småskrake		1	1					1	1						1		1			
Strandskata			1		1	1	1	1												
Fiskmås													2	2	3					
Gråtrut	8	6	6	6	6	10	8	12	11	10	7					2	2	3		
Havstrut	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2		2	2
Silvertärna															3					

LOKAL 33 - DANTASKÄR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan					1	1	1	1	1	1							1		1	1
Grågås		1	1					1	1	1						1		1	2	
Gravand																	1			
Gräsand																2	1		2	
Skedand																		2		
Vigg		2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2				4	4		2	
Ejder	1	3	3	4	5	6	5	5	6	6		2	3	4	3	11	6	2	12	3
Småskrake						1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1			
Strandskata					1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1
Större strandpipare						1	1	1	1	1	1					1				
Rödbena								1	1	1						1	1			
Roskarl																1				
Skrattmås						5	7	5	5							22	8			
Fiskmås				5	8	10	9	8	11	7	3			2		17	7	3		
Gråtrut																	3			
Havstrut												1			1	1				1
Silvertärna							10	20	12	20	9					35	9			
Fisktärna																		2		5

LOKAL 34 - FJÖLESKÄR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan													1	1	1					1
Grågås				1		1	1	1	1	1										
Vigg			2	2	1	1	1	2	1	2	1			1	2					4
Ejder	1	3	3	2	2	2	4	3	2	4	4	2	14	7	4		3	4	9	4
Småskrake															1		1			1
Strandskata				1		1		1	1		1				1					
Roskarl			1	1	1	1	1	1												
Fiskmås		6	7	6	5	7	6	5	4				7	4	4					
Gråtrut		3	3	11	4	6	3	5	9	12	10							6	18	6
Havstrut		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			2	1	4	2	1
Silvertärna						4			5					2	12					12

LOKAL 35 - BOSKÄRSARKIPELAGEN

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	3	3	3	3	2	2	2	2	3	2	1	3	3	3	2	2	4	3	2
Grågås	13	10	6	7	4	6	8	9	4	10	11	7	8	11	13	8	10	18	12	10
Gravand	3	4	3	3	4	3	3	1	2	3	3	1	1	1	1	1	1	3	2	
Kricka															2					
Gräsand	12	6	5	3	5	4	4	7	5	5	5	6	4		6	6	8	9	7	4
Skedand						1	1	1	1				1		1	1		1		
Vigg	29	15	12	10	12	17	12	10	10	10	13	16	12	15	16	11	12	11	14	4
Bergand																				1
Ejder	106	95	90	70	110	125	120	100	110	120	95	125	75	70	60	40	38	45	45	30
Svärta	3	2	3	2	6	3	3	2	1	1	1	1			1	2	1	3	2	2
Småskrake	3	3	2	2	2	2	2	2	3	4	3	4	2	3	4	4	7	6	11	6
Storskrake		1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1			1
Skäggdopping	1	1	1	1	1		1	1					1	1	2	1	1	2	2	
Storskarv				8	15				50	4										
Strandskata	10	8	8	8	6	7	5	8	8	7	7	4	2	4	3	3	2	4	2	2
Större strandpipare						1	1	1		1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	
Rödbena	4	3	3	2	4	3	3	5	4	4	3		1	1	2	1	1	1	1	
Drillsnäppa		2	2	2	2	2	2	1	2	2	3	2			1	1	2	2		
Roskarl	3	4	4	3	5	5	4	2	4	3	2	1	1	2	3	3	1	2		
Kustlabb																1	1			1
Skrattmås			15	11	16	25	10	5	5	20		5	12	35	33	34	14			6
Fiskmås	78	30	35	35	25	60	55	24	45	50	40	37	10	35	28	21	18	17	6	12
Silltrut	4	2	2	2	3											1				2
Gråtrut	88	75	70	70	150	180	225	270	200	160	225	230	125	145	95	70	85	70	35	18
Havstrut	12	20	25	20	35	28	30	33	35	32	37	35	16	32	10	9	10	12	8	8
Skräntärna									1	1			1	1	1	1	1			
Silvertärna	36	10	22	30	45	42	35	28	26	20	10	28	65	65	36	85	45	45	32	7
Fisktärna	4																			
Tordmule	2	1	1	1	1				1		2					4	1			
Tobisgrissla	2	1	1																	
Skärpiplärka	4	3	5	3	3	3	3	2	2	2	2	1	2	3	2	2	1	1	2	1

LOKAL 36 - KÄRINGSKÄRSHÄLLAR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Knölsvan	1	1	1	1	1					1	1				1		1		1	1	
Grågås		2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1		1	1	2		3	2	2	
Gravand	1	1	1																		
Kricka																				1	
Gräsand	2	3	2	2	3	2	2		1	1	2	1		1				2	2	2	
Skedand																		3		1	
Vigg	3	2	2	2	3	5	3	3	2	5	5	4	2	2	3			7	8	5	
Ejder	8	8	10	7	5	9	11	5	9	8	6	7	4	7	4	3	2	8	14	7	
Småskrake	1				1	1		1		1	1						1			1	
Skäggdopping					1	1	1											1	2	1	
Strandskata	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1				1	1	1	
Större strandpipare						1	1											1	1	1	
Rödbena	1													1				1	1	1	
Drillsnäppa	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1				1	1				
Skrattmås				6	8	11	12	14	13	5	10	9								9	55
Fiskmås	13	9	12	17	4	6	14	12	10	7	8	9	9	17	16	9	9	24	15	25	
Gråtrut	10	5	3										2	3						2	
Silvertärna	7						8	15	20	25	26	11		7	3				23	12	40
Fisktärna																	4				

LOKAL 37 - ÖSTREHORVEHÄLLAR, STORA GÅSKLUBBEN, LILLA GÅSKLUBBEN OCH GULLKLANTEN

Artnamn	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan				1	1			1	1		1	1	1		1	1	1	1	1
Grågås	1	1	1	2	1	1												2	
Gräsand																		3	
Vigg	2	2	2	3	3	2	2	2	2	3			1		3	2	3		2
Ejder	15	12	8	11	14	12	15	10	15	15	21	20	15	13	10	11	11	13	7
Svärta																			2
Småskrake											1	1		1		1	2		
Storskarv						5	5		8			13							
Strandskata	1			1	1	1	1	1	1			1	1	1	1		1	2	1
Rödbena				1															
Roskarl	1	1	1	1	1	1								1					
Fiskmås											1		2	5	4		3	8	7
Gråtrut	80	85	70	80	95	90	85	65	70	65	52	28	35	18	35	22	28	17	6
Havstrut	6	6	8	10	12	11	9	9	7	10	13	9	6	4	7	5	6	5	1
Silvertärna	8	5	4	6	5	12	9	5	5	5		6	5	15	24	8	28	12	35
Skärpiplärka																			1

LOKAL 38 - LJUNGSKÄR, VÄSTERSKÄR, ÖSTERSKÄR, FLATSKÄR OCH KARSSKÄRET

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan		1	2	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1		1	1	2	1	1
Grågås	5	8	10	6	5	5	4	4	5	4	5		2	3	8	9	3	9	6	7
Gravand			1					1	1											
Gräsand	1	2	3	2	1	2	2	2	2					1		2	4	4	2	4
Skedand					1															
Vigg	14	10	12	8	6	7	10	12	13	9	5	3	5				2	6		4
Ejder	23	30	32	23	25	30	30	25	18	15	22	24	25	14	16	12	6	10	22	16
Svärta	6	4	4	4	3	3			1											
Småskrake		2	2	1	1	1			1	1		1	1	1			2	1	2	3
Skäggdopping		1	1	1	1															
Strandskata	1	2	2	2	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1
Större strandpipare						1	1	1	1	1										
Rödbena	2	1	1			1	1	1												
Drillsnäppa		1	1	1	1	2	2	2	1	1	2	1				1	1	1		
Fiskmås	25	6	4		7	6	6	2	2	2			4			4				
Silltrut	1																			
Gråtrut	6	20	25	22	18	14	35	12	11	9	10	4		3			4	6		6
Havstrut	8	4	4	4	4	5	6	4	5	4	5	3	1		2	1	2	2	1	2
Silvertärna	35	18	11	3	4	5	5	7	3	1						6				4
Skärpiplärka	1	2	2	1	1	2	2	2	1	1	1	1			2	1	1			1

LOKAL 45 - STORA ÖRSKÄR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ejder	2	3	4	3	3	5	4	5	3	4	5	4	4	6	7	6	5	7	8	5
Småskrake																			2	2
Strandskata																			1	1
Fiskmås																5	7	5		
Gråtrut					4	3	2	4	5	4	6	11	12	15	11	17	25	25	16	22
Havstrut	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	4	2	2	1		2	2	3
Silvertärna																		6		
Skärpiplärka			1			1	1							1	1					1

LOKAL 46 - SKORVAN

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Grågås	1				1	1	1									1				
Gravand						1	1													1
Gräsand																	1		1	2
Vigg	2	2		1	2			1	1	1	2					3	2	3	8	4
Bergand																		1		
Ejder	2	10	12	6	11	14	9	10	12	10	12	17	8	9	6	12	7	9	12	7
Småskrake					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				2	1	1
Strandskata		1	1	1	1	1			1			1	1	1		1	1	1	1	1
Större strandpipare																		1	1	1
Rödbena					1													1	1	1
Roskarl		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	2	1
Kustlabb		1	1	1			1		1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Skrattmås																	5		6	
Fiskmås	8	5	7	3	10	4						7		11	8	15	8	13	35	25
Gråtrut	7	16	21	20	4	9		5	7	10	25		10	3		4		2	4	4
Havstrut		1	1	1	2	3	3	3	2	3	2	1							1	1
Skräntärna			1																1	1
Silvertärna				10	8	5	7	5	5	5	10	7	10	7	12	45	55	55	55	60
Skärpiplärka		1	1	1	1	1		1								1	1	1	1	1

LOKAL 47 - GJUSHÄLLEN

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ejder		2	2	3	2	2	2	2	3	2	3	3	1	2	3	3	3	2	2	3
Småskrake																	1			
Strandskata					1	1	1													
Roskarl																	1			
Fiskmås														2						
Havstrut	2	2	1	2	1	2	1	2	2	1	2	1	1		1			1	1	1
Skärpiplärka			1																	

LOKAL 48 - BOSKÄREN OCH VARGKLABBen

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan		1	1	1			1	1						1	1	1		1	1	1
Grågås	1														2	1				
Gravand	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1			1			1		1
Gräsand															2	1	1			
Vigg															2	3				
Ejder	13	15	15	12	15	14	16	11	9	10	15	22	18	16	25	7	7	8	9	12
Småskrake		1	1	1	1									1		3	3	1		2
Strandskata						1	1	1	1	1				1	2		1		1	1
Större strandpipare		1	1												1					
Roskarl		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	2					
Kustlabb	1			1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Fiskmås														4		8				
Gråtrut	12	35	30	30	28	25	15	10	18	25	30	35	12	22	9	18	8	10	7	12
Havstrut	5	6	5	5	6	7	5	5	6	5	5	3	4	1	2	4	3	4		2
Skräntärna	28	1	1	1	1	1	1													
Silvertärna	5	24	25	20	30	8	8	6				23	22	35	18	15	3	3	6	15
Tordmule	1	1																		
Skärpiplärka	1	1	1	1	1								1			1		1	1	1

LOKAL 49 - HAMNKLABBEN

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ejder	2	5	5	4	5	3	5	4	6	5	5	4	3		4	2		3	2	4
Strandskata					1		1	1	1	1										
Gråtrut	4	15	8	5	6															
Havstrut	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1
Skärpiplärka	1		1	1			1	1												1

LOKAL 50 - ÄLGSBÅDARNA

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan				1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grågås	3	7	8	5	4	5	6	5	8	7	6	4	3	4	3	5	4	7	6	4
Gravand	2	2	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1			2
Gräsand	3				1			1					1	2	1	3	4	3	3	4
Skedand				1	1	1	1	1	1									1		1
Vigg	9	12	10	10	10	8	10	10	10	12	10	6	10	7	7	12	6	7	6	7
Bergand														2						
Ejder	16	35	35	40	20	35	45	55	50	55	50	65	45	40	38	35	32	35	34	25
Svärta	2	1	1	1	3	2	2	1	1	1	1				1	1	1	1	2	3
Småskrake	1	2	2	2	3	2	2	2	1	1	2	3	1	1	4	6	7	4	2	3
Storskarv					5															
Strandskata	3	4	5	4	5	4	4	3	3	3	4	2		1	1	2	2	2	2	2
Större strandpipare					1		1	1	1						2	1	1			1
Rödbena	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1							1	1	1
Roskarl	2	3	3	2	2	2	2	1						1	1	2			2	2
Fiskmås	12	17	23	16	15	15	10	24	15	26	20	14	4	14	18	27	8	24	12	22
Silltrut		2	1										1	1		1				
Gråtrut	75	90	85	75	110	125	115	100	50	55	175	115	55	80	38	45	45	30	55	55
Havstrut	11	22	20	15	24	15	25	30	15	15	18	13	12	12	6	12	7	12	8	12
Skräntärna					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Silvertärna	17			10	8	15	20	10	13	9	12	7			22	18	5	6	15	25
Tordmule	24	20	50	40	40	40	35	30	15	15	9	22	24	18	14	13	16	13	12	22
Tobisgrissla	5	1	1																	
Skärpiplärka	2	2	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1		1	3	2	1	2	2	1

LOKAL 51 - ARKIPELAGEN UTANFÖR HORNS UDDE

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Grågås		2	3	1	1	2	1	1	2	2	1	3	4	2	2	4	4	5	6	3
Gravand		1	1	1	1			1				1		1						1
Gräsand	2	1	2	2	2	3	1	2	2	1	1	3	3	1	2	4	4	3	3	4
Skedand					1				1			1								
Vigg	15	10	12	10	15	15	10	11	9	8	9	7	5	9	4	5	3	4	9	6
Ejder	24	20	15	15	20	22	16	11	15	15	15	28	18	18	18	20	16	12	24	12
Svärta	2	3	2	1	3	2	4	3	4	3	3	1					1	1	3	1
Småskrake		2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	3	1	2	1	2	2	1	4	1
Skäggdopping															1	1	1	1		2
Strandskata	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	3	2		1	1	1	1	1	1	1
Större strandpipare	1	1	1			1	1		1	1	1									
Rödbena	3	1	1	1	1			1	1						1					1
Drillsnäppa		1	1	1	1	1	1						1				1			
Roskarl	2	2	2	2	3	3	3	2	2	1	1		1	1						
Skrattmås		14	6	5		7	18	25	25	30	32	17	45							12
Fiskmås	83	45	40	35	55	40	18	15	9	5	5		55	12	8	9	11	8	12	6
Gråtrut	21	55	40	40	65	45	20	25	25	30	40	48	20	25	8	18	8	17	9	4
Havstrut	3	5	5	4	4	4	5	5	6	5	5	6	2		1	2	2	2	3	2
Silvertärna	7	35	30	30	32	27	28	12	10	15	15	9	7	10	12	27	9	7	14	12
Tobisgrissla			1																	
Skärpiplärka		1	1			1								1	1	1				1

LOKAL 52 - MÅSSKÄR, RÖDE KARTEN, STORA BETSKÄRET OCH YTTERSTA BETSKÄRET

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1
Grågås	2		2	1	1	2	3	2	2	2	2	2	1	2	4	3	3	4	3	3
Kanadagås	1			1	1															
Gravand		1	1					1	1		1									
Gräsand	1	2	2	2	2	1		1	3	1	1	2		4	2	4	4	2	2	3
Vigg	1	8	5	5	6	10	8	5	7	8	10	10		4	1	11	2	7	3	3
Ejder	21	25	12	10	12	11	15	15	20	15	15	19		15	19	14	11	22	22	18
Svärta	2	1	1									1	2	1	1	1	1	1	7	2
Småskrake	2	2	2	2	2	2	1	1	3	3	3	3	1	1	1	2	2	1	2	2
Storskrake													1		1		1			
Strandskata	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1		1	1	1	1	1	1	1
Större strandpipare																1	1			
Rödbena					1	1	1	1	1	1	1				1	1	1			
Roskarl		2	2	1	1	1	1	1	1	1	1									
Skrattmås						8	5	10	14	15	22					2	9			
Fiskmås	30	35	45	40	40	40	50	55	50	50	50	14	15	12	7	6	4	23	11	14
Gråtrut	18	6	4	11	12	10	8	6	10	10	10	3	8	4	33	5	15	22	6	4
Havstrut	2	4	4	4	3	4	4	3	2	4	4	3			2	6	3	2	2	2
Silvertärna	6				8	6	12	10	15	10	10	8	6	4	4	14	12			4
Skärpiplärka		1		1	1										1	1	1	1	1	1

LOKAL 53 - LÅNGSKÄR

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1
Grågås	1	3	2	2	3	2	2	2	1	1	1	2			4	5	4	3	4	2
Gravand	1	1	1	1	1	1												1		
Gräsand	2	3	2	3	2	2	2	2	1			2			1	3	3	1	4	
Stjärtand		1																		
Skedand	1	1	1			1														
Vigg	4	10	10	8	10	6	9	12	10	5	3	6	4	4	4	4	4	2	4	
Ejder	5	10	12	7	11	12	12	5	6	5	9	13	10	8	9	10	9	7	16	8
Svärta	2	2	2	2	2	1	1	1								2	1		2	2
Småskrake	1	1	2	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	4	3	2	1	2	2
Strandskata	1	1	1	2	1	1	1	2	2	2	2	1		1	1	1		1	1	1
Större strandpipare		1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1			2	1				
Tofsvipa			1		1	1						1			1	1				
Rödbena	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1			2	1	1	1	1	1
Drillsnäppa		1	1		1	1	1							1		1	1			
Roskarl	1	3	2	2	1	1	1	1	1						1		1			
Skrattmås		250	450	400	350	150	50								2		12			
Fiskmås	11	35	18	12	20	20	5	6	5	15	20	11	5	7	35	21			12	
Gråtrut		5	5	8	10	6	12	15	8	10	10	10			4	7	4	6	6	4
Havstrut							1	1	2	2	2	5					3	2		
Silvertärna	5	25	25	25	30	15	5	5	8	10	15	12			18	16	5		7	6
Kentsk tärna		18	25	40	75															
Skärpiplärka		1	1	1	1	1		1				1		1	1	1	1	1	1	1

LOKAL 54 - RINGSKÄR, RÖNNEN, SLADÖ ASK, OCH ASKHÄLLARNA

Artnamn	1984	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
Grågås	5	10	8	8	12	10	10	10	8	8	7	5	2	4	3	4	3	5	6	8
Vitkindad gås															1	1				
Gravand					1		1	1	1	1	1					1		2		1
Snatterand												1		2	1				1	1
Gräsand		2	1	1	2		1	1	2	1	1	2	1	3	4	4	3	3	2	4
Skedand																				2
Vigg	10	12	10	10	10	15	10	8	10	6	10	17	10	12	16	11	12	12	9	4
Ejder	50	40	45	35	40	40	40	35	30	20	35	55	40	35	45	40	35	35	40	35
Svärta	1	1	1	1	2	2	2	1							1	4	2	2	7	1
Småskrake	1	2	3	2	2	3	3	3	2	3	3	4	2	2	2	2	4	3	4	4
Storskarv					7	5	6													
Strandskata	1	2	2	2	2	4	3	2	2	2	1	2	1		1	1	2	2	4	3
Större strandpipare															1		1	1		1
Tofsvipa		1		1	1	1			1											
Rödbena		1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1
Roskarl	1	3	3	2	2	3	1	1	1	1	1	1		1		1	1	1	2	1
Kustlabb		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skrattmås							15	12	6							5	5	15		
Fiskmås	25	30	35	30	30	35	45	40	28	45	36	27			11	22	60	45	38	18
Silltrut		4	4	5	6	3									1	2	2	2	2	
Gråtrut	100	110	135	150	150	140	150	175	150	150	140	55	75	65	35	60	68	70	65	45
Havstrut	7	15	15	12	18	9	9	13	15	14	16	15		4	4	7	12	9	12	8
Skräntärna						1		1												
Silvertärna	9	22	25	30	30	5	8	10	12	10	10	18	35	40	28	50	60	45	45	55
Tordmule		3	2	6	5	5	5	5	1	1	1				2	3	2	4	2	
Tobisgrissla		1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1		2	1			1
Skärpiplärka	3	1	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1		1	2	2	1	2	2	1

LOKAL 55 - TJUTAGRUNDEN

Artnamn	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	1	1		1	1
Vitkindad gås				1		
Gräsand	2	3			3	3
Skedand						1
Vigg	4	4	2	2	3	5
Ejder	5	7	5	8	12	8
Svärta						1
Småskrake		1	1		1	1
Strandskata				1	1	1
Större strandpipare						1
Rödbena					1	
Skrattmås	11			6	12	10
Fiskmås	7	9	13		10	10
Gråtrut	3	3		16	6	8
Havstrut				1	1	
Skräntärna					1	1
Silvertärna	13		9	7	25	25

LOKAL 56 - VARGESKÄR

Artnamn	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	1		1	1	1
Grågås	3			2	2	
Gräsand	2	2	1	1	4	2
Skedand					2	1
Vigg			2		3	4
Ejder	3		5	6	8	4
Småskrake	1			1	4	1
Strandskata	1	1	1		1	1
Större strandpipare	1	1	1		1	1
Rödbena	1		1			
Skrattmås						30
Fiskmås			3		15	6
Gråtrut				4	2	
Havstrut				2		
Silvertärna	15	22	16	5	16	4

LOKAL 57 - HOLME INTILL ÄNGESKÄR

Artnamn	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan			1	1	1	1
Grågås	2	2	2	3	4	
Gräsand	1		1	3	2	1
Vigg			2			2
Ejder	2		4	3	4	4
Småskrake	1	1			1	1
Strandskata	1			1	1	1
Skrattmås			36			
Fiskmås			12	7	4	
Gråtrut				1	12	2
Havstrut	2	2			1	1
Silvertärna			28		8	6

LOKAL 58 - MÅBÄRSSKÄR

Artnamn	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	1	1	1	2	1
Grågås	2	2			6	
Gräsand	2	4			4	2
Skedand						1
Vigg	2	3		3	12	4
Ejder	7	3		4	13	4
Svärta						1
Småskrake					2	
Strandskata			1	1	2	1
Större strandpipare	1				1	
Rödbena			1	1	1	1
Drillsnäppa	1	1				
Roskarl						1
Skrattmås	65	34			35	15
Fiskmås	6		5	4	18	8
Gråtrut			3		8	
Havstrut					2	1
Skräntärna			1	1		1
Silvertärna	35	17	32	25	18	20

LOKAL 59 - GRÄSSKÄR

Artnamn	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan			1	1		1
Gravand		1				
Gräsand	2	2			2	3
Skedand	1	1				1
Vigg	3	3	2	2	3	3
Ejder	3	2	4	4	5	4
Svärta	1					
Småskrake						1
Strandskata	1		1	1		1
Större strandpipare	1	1		1	1	1
Rödbena						1
Skrattmås			18	45		18
Fiskmås	11			15	30	8
Gråtrut				3		
Havstrut				1		
Silvertärna	17	15	22	8	25	25
Skärpiplärka						1

LOKAL 60 - LÅNGA GRUNDET, STORÖ

Artnamn	1984	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	1		1			
Grågås				2	1		
Gravand				1			
Gräsand	2	2	1	2		1	
Vigg	1	1		2			
Ejder		4		7	3	4	5
Svärta	1						
Småskrake		1	2	2		2	
Skäggdopping	1						
Strandskata		1	1	1	3		
Större strandpipare		1	1	1			
Rödbena				1			
Roskarl		1	1				
Skrattmås		8	25	4			
Fiskmås		2	9	5			
Gråtrut	7						
Havstrut				1		1	1
Silvertärna		38	22	23	7		

LOKAL 61 - HILKAR

Artnamn	1984	2004	2005	2006	2007	2008
Grågås		1				
Gräsand			1		1	
Vigg		3	3	4	4	
Ejder	2	8	14	7	7	4
Småskrake		1				1
Strandskata		1	1	1	1	
Större strandpipare					1	
Roskarl		1		1		
Skrattmås			11			
Fiskmås		24	16	22	16	8
Gråtrut		6		8	6	4
Havstrut	1		2	1		
Skräntärna		1	1		1	
Silvertärna		32	25	35	14	5
Tordmule			1			
Skärpiplärka	1					

LOKAL 62 - GRÅSJÄLEGRUNDET

Artnamn	2005	2006	2007	2008
Knölsvan	1	1		
Gräsand	1		1	
Vigg	3	1	2	
Ejder	2	4	5	2
Småskrake	1			
Strandskata	1	1		
Större strandpipare	1	1	1	
Rödbena			1	
Fiskmås	3	12	2	
Gråtrut		3		2
Havstrut	1	1		
Skräntärna	1			
Silvertärna	28	14		

LOKAL 63 - MELGRUND

Artnamn	2005	2006	2007	2008
Knölsvan		1	1	1
Grågås		2	2	3
Gräsand	2	2		2
Vigg	4	7		
Ejder	8	11	6	4
Småskrake		1	1	
Större strandpipare	1	1		
Rödbena	1	1		
Skrattmås	45	18		
Fiskmås	7		2	
Silvertärna	31	35		
Skärpiplärka	1			

LOKAL 64 - STÅNGHÄLLEN

Artnamn	1984	2005	2006	2007	2008
Knölsvan		1	1	1	
Grågås	1			3	
Gravand	1		1		
Gräsand	2	1	3		
Vigg	2	4	4		2
Ejder	6	4	12	6	7
Svärta	1				1
Småskrake		2	1		3
Strandskata	1	1	1	1	1
Större strandpipare		1			
Rödbena			1	1	
Kustlabbb		1	1		
Skrattmås			23		
Fiskmås	8	13	28	12	4
Gråtrut	12		8		
Havstrut	1	1			1
Silvertärna	2	16	14	4	7
Skärpiplärka				1	

LOKAL 65 - KYRKGÅNGSSKÄRSHÄLLAR

Artnamn	2006	2007	2008
Knölsvan		1	1
Gravand	1		
Gräsand	1		
Vigg	2		
Ejder	4	4	2
Strandskata		1	
Rödbena	1		1
Skrattmås	9		8
Fiskmås	2		
Silvertärna	14		15
Kentsk tärna			1

LOKAL 66 - KLANTEN, ÄSKESKÄR

Artnamn	1984	2006	2007	2008
Knölsvan	1			1
Grågås		1	2	
Gravand	1			
Gräsand		1	1	1
Vigg	3	2	5	2
Ejder	4	7	14	7
Svärta	1	2	2	
Småskrake		1	1	
Skäggdopping				1
Strandskata	1	1	1	
Rödbena				1
Drillsnäppa		1		
Fiskmås	36	12	32	40
Gråtrut	3	4	2	
Havstrut		1		
Skrätärna				1
Silvertärna	2	3	12	15

LOKAL 67 - STORA MILLGRUND, PATAHOLM

Artnamn	2006	2007
Knölsvan	1	
Grågås	2	2
Vitkindad gås	1	
Gravand	1	
Gräsand	1	
Vigg	5	
Ejder	8	12
Småskrake	1	1
Strandskata	1	1
Skrattmås	25	
Fiskmås	18	
Gråtrut	18	25
Havstrut	2	5
Skrätärna	1	
Silvertärna	4	

LOKAL 68 - LILLA MILLGRUND, PATAHOLM

Artnamn	2006	2007
Knölsvan	1	
Gräsand	1	
Ejder	11	4
Rödbena	1	
Gråtrut	15	15
Havstrut	8	4

LOKAL 69 - PASLAN, PATAHOLM

Artnamn	2006	2007
Knölsvan	1	
Gravand	1	
Ejder	6	2
Strandskata	1	
Skrattmås	4	
Silltrut		2
Gråtrut	20	16
Havstrut	7	2
Silvertärna	4	3

LOKAL 70 - PATA ENESKÄR, PATAHOLM

Artnamn	2006	2007
Knölsvan	1	1
Grågås	4	7
Kanadagås	1	
Gräsand	2	2
Vigg	7	
Ejder	8	25
Svärta		2
Småskrake	2	1
Storskarv	550	225
Strandskata	1	1
Gråtrut	12	4
Havstrut	3	
Tordmule	2	

LOKAL 71 - BERKESKÄR, PATAHOLM

Artnamn	2006	2007
Knölsvan	1	1
Grågås	1	
Gräsand	2	1
Vigg	5	
Ejder	8	4
Småskrake	1	
Strandskata	1	
Större strandpipare	1	1
Skrattmås	4	8
Fiskmås		6
Gråtrut	18	
Havstrut	1	1
Silvertärna	27	26
Skärpiplärka		1

LOKAL 72 - MÅSEGRUNDET

Artnamn	2006	2007
Gräsand	1	
Vigg	7	
Ejder	3	3
Skrattmås	45	
Fiskmås	3	4
Gråtrut		3
Havstrut	1	
Fisktärna	4	

LOKAL 73 - ORTEGRUNDET

Artnamn	2006	2007
Gräsand		1
Ejder	3	2
Strandskata	1	1
Större strandpipare	1	
Fiskmås	6	4
Havstrut	1	1
Silvertärna		14
Fisktärna	22	
Kentsktärna		1

LOKAL 74 - SÖDRESKÄR, TIMMERNABBEN

Artnamn	2006	2007
Knölsvan	1	
Grågås	2	
Vigg	2	
Ejder	6	10
Småskrake	2	
Strandskata	1	
Fiskmås	5	6
Gråtrut	22	22
Havstrut	3	
Silvertärna	6	5

LOKAL 75 - MANNEGRUND, TIMMERNABBEN

Artnamn	2006	2007
Knölsvan		1
Grågås	2	6
Vitkindad gås	1	
Gräsand		2
Vigg	3	3
Ejder	9	22
Småskrake		2
Strandskata	1	1
Silltrut		2
Gråtrut	35	30
Havstrut	12	5
Silvertärna		12
Skärpiplärka		1

LOKAL 76 - BLIGRUNDET, OKNÖ, MÖNSTERÅS

Artnamn	2006	2007
Knölsvan	1	1
Grågås	2	
Vigg	3	
Ejder	6	1
Strandskata	1	
Skrattmås		13
Fiskmås	12	35
Gråtrut		2
Havstrut	1	
Skräntärna	1	1
Silvertärna	14	12

LOKAL 77 - LILLA SVARTÖREN

Artnamn	2006	2007
Vigg	5	
Ejder	4	2
Strandskata	1	
Skrattmås	45	40
Fiskmås	7	4
Havstrut	1	
Silvertärna	3	
Fisktärna		4

LOKAL 78 - LASTKLABBARNA

Artnamn	1984	2006	2007
Knölsvan			1
Grågås			2
Gräsand			2
Vigg		1	
Ejder		4	12
Svärta			3
Småskrake			2
Strandskata			1
Kustlabb		1	
Gråtrut			20
Havstrut	1		2
Silvertärna			6
Skärpiplärka			1

LOKAL 79 - TÄRNKULLEN, LOFTAHAMMAR

Artnamn	1984	2006	2007
Vigg			2
Ejder		6	11
Svärta			1
Småskrake			1
Strandskata		1	2
Silltrut		2	1
Gråtrut	22	18	22
Havstrut	6	6	4
Skärpiplärka	1		1

LOKAL 80 - SKRÄMMASKÄR, LOFTAHAMMAR

Artnamn	1984	2006	2007
Ejder	8	8	18
Fiskmås	18	8	6
Gravand	1	1	
Grågås	1		
Gråtrut	48	35	35
Gräsand		1	2
Havstrut	2	4	4
Knölsvan			1
Roskarl			1
Rödbena			1
Silltrut	35		
Silvertärna			4
Skräntärna	1		
Skärpiplärka		1	1
Småskrake			2
Strandskata	1		1
Större strandpipare			1
Svärta			4
Tordmule	4		
Vigg	2	2	6

LOKAL 81 - GRÅSKÄR, LOFTAHAMMAR

Artnamn	1984	2006	2007
Knölsvan	1		
Grågås	2		
Gravand	2		
Gräsand	3		2
Skedand	1		
Vigg	11	2	2
Ejder	20	7	6
Svärta	2		
Småskrake	1	1	
Strandskata	2	1	1
Roskarl	1		
Fiskmås	75	6	4
Havstrut		1	
Silvertärna	4	4	4
Tordmule		4	
Skärpiplärka	1		

LOKAL 82 - HÅLNACKARNA, LOFTAHAMMAR

Artnamn	1984	2006	2007
Knölsvan		1	1
Grågås			4
Gravand	1		
Gräsand	1		2
Vigg	3		
Ejder	11	6	11
Svärta	1	2	1
Småskrake			2
Strandskata			1
Rödbena			1
Kustlabb		1	1
Fiskmås	10	6	8
Gråtrut	12		4
Havstrut			2
Silvertärna	3	14	12

LOKAL 83 - SKRÄMMASKÄR, FLATVARP

Artnamn	1984	2006	2007
Grågås	1		
Vigg	2		
Ejder	6	4	14
Småskrake			1
Strandskata	1		1
Roskarl	1		
Fiskmås	30		
Silltrut	3		
Gråtrut	25	35	12
Havstrut	1	6	2
Silvertärna	2		
Skärpiplärka		1	1

LOKAL 84 - TALLBÅDSHÄLLEN

Artnamn	1984	2006	2007
Knölsvan	1		
Gravand	1		
Gräsand	1	2	
Vigg	7	2	
Ejder	11	2	
Småskrake	2		1
Strandskata			1
Kustlabb	1	1	
Fiskmås	4	8	
Gråtrut	3	5	
Havstrut			2
Silvertärna	2	4	

LOKAL 85 - STACKASKÄR

Artnamn	2007
Knölsvan	4
Grågås	18
Kanadagås	4
Gravand	5
Gräsand	6
Skedand	2
Vigg	12
Ejder	14
Småskrake	5
Skäggdopping	1
Strandskata	2
Större strandpipare	1
Rödbena	1
Drillsnäppa	1
Skrattmås	7
Fiskmås	12
Havstrut	2
Fisktärna	9

LOKAL 86 - FIMPAN

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Grågås	2
Kanadagås	1
Gravand	2
Gräsand	3
Ejder	20
Småskrake	4
Strandskata	1
Rödbena	1
Fiskmås	12
Gråtrut	8
Småtärna	1
Silvertärna	4

LOKAL 87 - SVARTAGRUND

Artnamn	2007
Grågås	1
Ejder	4
Småskrake	2
Strandskata	1
Fiskmås	4
Havstrut	1
Silvertärna	6

LOKAL 88 - TROTTE

Artnamn	2007
Vigg	2
Ejder	5
Strandskata	1
Silvertärna	8

LOKAL 89 - KOSKÄR

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Grågås	2
Kanadagås	1
Gravand	1
Gräsand	2
Vigg	2
Småskrake	1
Strandskata	1
Skrattmås	12
Fiskmås	9
Fisktärna	4

LOKAL 90 - VÄSTRAGÅRDSÖR

Artnamn	2007
Vigg	3
Ejder	4
Strandskata	1
Skrattmås	4
Fiskmås	4
Havstrut	1
Fisktärna	8

LOKAL 91 - GARPEN

Artnamn	2007
Ejder	8
Småskrake	1
Strandskata	1
Gråtrut	4
Havstrut	1
Silvertärna	12

LOKAL 92 - SVARTA SKÄR OCH SVARTA GRUND

Artnamn	2007
Ejder	3
Strandskata	1
Större strandpipare	1
Gråtrut	18
Havstrut	1

LOKAL 93 - SÖDRA MAJÖR

Artnamn	2007
Storskarv	147
Gråhäger	48

LOKAL 94 - MELLANMAJÖR

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Grågås	4
Kanadagås	1
Gravand	1
Gräsand	3
Vigg	11
Ejder	18
Småskrake	2
Strandskata	1
Större strandpipare	3
Tofsvipa	1
Storspov	1
Rödbena	2
Skrattmås	22
Gråtrut	32
Havstrut	2
Smätärna	1
Skräntärna	1
Silvertärna	16
Skärpiplärka	1

LOKAL 95 - SVARTA HÄLLAR

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Ejder	7
Strandskata	1
Skrattmås	25
Fiskmås	6
Gråtrut	35
Havstrut	3
Skräntärna	1
Silvertärna	7

LOKAL 96 - GULLHALLARNA OCH INRE LAXÖREN

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Kanadagås	1
Gräsand	4
Vigg	12
Ejder	4
Skäggdopping	1
Strandskata	1
Rödbena	1
Skrattmås	12
Fiskmås	17
Silvertärna	5

LOKAL 97 - NORRA SANDHOLMEN

Artnamn	2007
Storskarv	48

LOKAL 98 - TÖRNHOLMEN

Artnamn	2007
Storskarv	165

LOKAL 99 - SLÄTKIBBÖ

Artnamn	2007
Ejder	7
Strandskata	1
Större strandpipare	1
Rödbena	1
Gråtrut	18
Havstrut	1
Skräntärna	1
Silvertärna	12

LOKAL 100 - KORSÖR

Artnamn	2007
Knölsvan	2
Grågås	9
Kanadagås	2
Gravand	1
Gräsand	6
Vigg	5
Ejder	25
Småskrake	2
Strandskata	2
Större strandpipare	2
Tofsvipa	1
Rödbena	2
Skrattmås	11
Fiskmås	12
Gråtrut	27
Havstrut	4
Silvertärna	17

LOKAL 101 - TÄRNÖ

Artnamn	2007
Ejder	12
Strandskata	1
Större strandpipare	1
Gråtrut	35
Havstrut	4

LOKAL 102 - STORA MARKÖR

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Grågås	6
Gravand	1
Gräsand	3
Ejder	25
Småskrake	2
Strandskata	1
Gråtrut	30
Havstrut	4
Silvertärna	2

LOKAL 103 - LILLA MARKÖR

Artnamn	2007
Ejder	6
Strandskata	1
Silltrut	2
Gråtrut	35
Silvertärna	4

LOKAL 104 - STORA OCH LILLA SKRÄDDAREN

Artnamn	2007
Ejder	3
Strandskata	1
Större strandpipare	1
Rödbena	1
Havstrut	2

LOKAL 105 - SKARNHOLMARNÄ

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Grågås	15
Kanadagås	2
Gravand	2
Gräsand	8
Skedand	1
Vigg	4
Ejder	20
Småskrake	1
Strandskata	1
Gråtrut	8

LOKAL 106 - HÄSTSKÄR, HAGBYHAMN

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Gräsand	2
Ejder	5
Småskrake	1
Strandskata	1
Större strandpipare	1
Fiskmås	8
Gråtrut	30

LOKAL 107 - BOSKÄR, HAGBY

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Grågås	12
Kanadagås	1
Gräsand	7
Vigg	4
Ejder	23
Svärta	1
Småskrake	3
Strandskata	1
Gråtrut	70
Havstrut	3
Silvertärna	3

LOKAL 108 - LJUNGBY HÄSTASKÄR OCH HÄSTASKÄR

Artnamn	2007
Knölsvan	2
Grågås	18
Kanadagås	2
Gräsand	6
Ejder	40
Småskrake	3
Strandskata	1
Rödbena	1
Fiskmås	5
Gråtrut	160
Havstrut	11

LOKAL 109 - YTTRE ÖREN

Artnamn	2007
Ejder	6
Gråtrut	10
Havstrut	2
Silvertärna	5

LOKAL 110 - HOLME ÖSTER KALMAR SLOTT

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Vigg	12
Ejder	7
Strandskata	1
Skrattmås	250

LOKAL 111 - PRÄSTÖR

Artnamn	2007
Ejder	4
Småskrake	1
Gråtrut	6
Havstrut	2

LOKAL 112 - VÄSTRA GALLBÄNKEN

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Ejder	4
Strandskata	1
Silltrut	1
Gråtrut	40
Havstrut	12

LOKAL 113 - ÖSTRA GALLBÄNKEN

Artnamn	2007
Ejder	4
Strandskata	1
Gråtrut	15
Havstrut	2

LOKAL 114 - SÖDRA SKALLÖ

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Grågås	6
Gräsand	4
Ejder	18
Strandskata	1
Större strandpipare	1
Rödbena	1
Fiskmås	14
Silltrut	4
Gråtrut	40
Havstrut	8

LOKAL 115 - NORRA SKALLÖ

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Ejder	12
Strandskata	1
Gråtrut	8

LOKAL 116 - LILLA OLSGRUNDET

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Gräsand	2
Vigg	12
Ejder	7
Skrattmås	150
Fiskmås	6
Silvertärna	10
Kentsktärna	12

LOKAL 117 - BAKAREN

Artnamn	2007
Ejder	2
Silltrut	1
Gråtrut	25
Havstrut	4
Silvertärna	3

LOKAL 118 - RYGGÅS

Artnamn	2007
Knölsvan	2
Grågås	6
Vitkindad gås	2
Gräsand	4
Skedand	1
Vigg	6
Ejder	18
Småskrake	2
Strandskata	1
Skrattmås	32
Silltrut	2
Gråtrut	60
Havstrut	8
Skräntärna	1
Silvertärna	6
Skärpiplärka	1

LOKAL 119 - SIPPSÖREN

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Gräsand	1
Vigg	4
Ejder	3
Strandskata	1
Rödbena	1
Skrattmås	4
Fiskmås	6
Silvertärna	16

LOKAL 120 - TVEBALLEGRUNDET

Artnamn	2007
Gräsand	2
Ejder	4
Strandskata	1
Skrattmås	45
Fiskmås	8
Havstrut	1
Silvertärna	4

LOKAL 121 - BUSSEGRUNDET

Artnamn	2007
Gräsand	1
Vigg	2
Ejder	8
Småskrake	1
Strandskata	1
Större strandpipare	1
Fiskmås	9
Havstrut	1
Silvertärna	14

LOKAL 122 - GRÄSGRUNDET

Artnamn	2007
Knölsvan	1
Gräsand	4
Vigg	8
Ejder	12
Strandskata	1
Rödbena	1
Skrattmås	40
Fiskmås	12
Silvertärna	14

LOKAL 123 - BORRSTICKESKÄRSGRUNDET

Artnamn	2007
Vigg	2
Ejder	2
Större strandpipare	1
Rödbena	1
Gråtrut	6
Havstrut	1
Smätärna	1
Silvertärna	22

LOKAL 124 - GRÄSSKÄRSGRUND, SVARTÖ

Artnamn	2007	2008
Knölsvan	1	1
Gräsand	1	1
Vigg	4	
Ejder	4	3
Svärta	1	
Strandskata	1	
Större strandpipare		1
Rödbena	1	1
Skrattmås	8	4
Fiskmås	4	15
Silvertärna	35	22

LOKAL 125 - SKÄRRGRUND, VÄLLÖ

Artnamn	2007	2008
Knölsvan	1	
Grågås	2	
Gräsand	2	2
Vigg		2
Ejder	4	4
Havstrut		1

LOKAL 126 - LÄNGEGRUND, VÄLLÖ

Artnamn	2007	2008
Knölsvan	1	1
Gräsand	2	1
Vigg	4	
Ejder	7	3
Småskrake	2	
Rödbena	1	
Skrattmås	12	
Fiskmås	4	
Silvertärna	18	4

LOKAL 127 - SKOMAKARESKÄR

Artnamn	1984	2007	2008
Knölsvan		1	
Gravand	1	1	
Snatrand			1
Gräsand			1
Vigg	4	4	4
Ejder	2	6	7
Svärta	1		
Småskrake		1	
Strandskata	1	1	1
Större strandpipare		1	1
Rödbena		1	1
Drillsnäppa		1	
Skrattmås		9	45
Fiskmås	23	4	
Gråtrut	18		
Silvertärna	7	24	18
Fisktärna		4	

LOKAL 128 - BETSHÄLLEN, FIGEHOLM

Artnamn	2007	2008
Ejder	2	3
Skrattmås	4	
Fiskmås	4	15
Gråtrut		3
Havstrut		1
Silvertärna	22	8

LOKAL 129 - BLEKSKÄR, ÄSKESKÄR

Artnamn	1984	2007	2008
Knölsvan		1	
Grågås	1	2	
Ejder	6	12	10
Strandskata			1
Gråtrut	56	35	45
Havstrut	2	6	2
Skärpiplärka		1	

LOKAL 130 - STORKLÄPPEN

Artnamn	1984	2007
Gräsand		2
Vigg	2	3
Ejder	9	28
Svärta		4
Småskrake		2
Strandskata	1	2
Roskarl	1	
Fiskmås	12	
Gråtrut	22	
Havstrut	3	
Silvertärna	6	4
Tobisgrissla		1
Skärpiplärka	2	1

LOKAL 131 - SKRÄNMÄSSKÄR, JUTSKÄR

Artnamn	1984	2007
Vigg	3	
Ejder	7	12
Svärta	2	
Småskrake	1	1
Strandskata	1	1
Rödbena		1
Fiskmås		4
Gråtrut	59	4
Havstrut		2
Skräntärna	1	

LOKAL 132 - GRINDÖHÄLLARNA

Artnamn	2007
Ejder	3
Småskrake	1
Strandskata	1
Fiskmås	26
Silvertärna	35

LOKAL 133 - SJÄLHÄLLARNA

Artnamn	1984	2007
Knölsvan	1	1
Grågås	1	2
Gräsand	2	1
Vigg	12	2
Ejder	5	4
Svärta	1	
Småskrake		1
Skäggdopping	2	
Strandskata	1	1
Rödbena	1	
Fiskmås		4
Silvertärna	6	
Fisktärna		6

LOKAL 134 - KARIHOLMARNÄ

Artnamn	1984	2007
Knölsvan		1
Grågås	2	2
Kanadagås		1
Gravand	1	
Gräsand	1	2
Vigg	7	2
Ejder	10	8
Småskrake		1
Storskrake	1	
Strandskata	1	1
Fiskmås		8
Fisktärna		12

LOKAL 135 - RÖBÄDEN

Artnamn	1984	2007
Knölsvan		1
Gravand	1	
Gräsand	2	1
Vigg	4	3
Ejder	8	7
Svärta	1	1
Småskrake		2
Strandskata	1	1
Roskarl	1	
Skrattmås	28	7
Fiskmås	27	12
Gråtrut		8
Silvertärna	35	12

LOKAL 136 - JUTSKÄR, FLATVÄRP

Artnamn	1984	2007
Grågås		2
Gräsand		2
Vigg	3	2
Ejder	5	12
Svärta		1
Småskrake		2
Strandskata		1
Fiskmås	40	12
Silltrut		1
Gråtrut	13	22
Havstrut		2
Silvertärna		3
Skärpiplärka		1

LOKAL 137 - NÖTÖHÄLL

Artnamn	2008
Fiskmås	12
Gråtrut	1
Silvertärna	25

I östra Smålands ytterskärgård finns en intressant och värdefull fågelfauna. Årliga inventeringar av häckfågelfaunan har gjorts sedan 1990. Målsättningen har varit att ge ett underlag för att beskriva förändringar i förekomsten av de kustfåglar som häckar i området. I rapporten ges också information om nyetableringar och försvinnanden från häcklokaler.

Totalt har 44 arter noterats som häckande och i medeltal har 7 235 par registrerats varje år. Hela Kalmar läns ytterskärgård inventerades 2007. Då räknades 11 254 par av 39 olika arter från 137 olika områden. Utvecklingen är positiv för 6 fågelarter medan 13 arter visar en negativ trend. Framför allt har minskningar skett bland vadare, måsar, trutar och alkor. För arter som roskarl, silltrut, tordmule, tobisgrissla och skärpiplärka ser framtiden dystert ut.

Förutom fågelarternas status redovisas häckfågelfaunan och dess utveckling i 137 olika områden.

Länsstyrelsen
Kalmar län

www.lansstyrelsen.se/kalmar